

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan zvečer izzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petiti-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izlože frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari. —

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

V boju za Dravo.

Sava, čigava je,
Drava, čigava je,
jih bomo varvali.
Vodnik.

Če govorimo o naši severni meji, ne govorimo z veseljem. Saj se spominjamo prejšnjih dob, ko je tekla naša meja severneje od Drave, ko je bil Gradec še slovensko mesto (še v 11. stoletju se imenuje poglavar kraja »župan«), oni Gradec, ki je sedaj vsaj na videz »die deutscheste Stadt«. Pomikali smo se iz Nizije ter Gornje Avstrijskega (Windisch Garmen) vedno nižje in v zadnji polovici prejšnjega stoletja izgubili Celovec. To umikanje se pa ni ustavilo v novejši dobi, temveč se boj za pokrajino ob meji vedno bolj razvija, vedno hujše divja. K »Schulvereinen« se je priklopila »Südmarka«, ki je ravno v zadnjem letu pričela z novo takotiko, za nas lahko ponekod pogubonosno, z naseljevanjem nemških kmetov ob meji. Saj ni dolgo, ko smo čitali, da imajo ravno vsled tega Nemci šentiljsko občino že v svojih rokah. — Vas Kršnica, ki je imela l. 1900 samo 52 Nemcev ter 227 Slovencev, je danes popolnoma nemška. Südmarka je nakupila šest velikih, sedem srednjih in pet malih posestev; vsega skupaj 20 nakupov s 700 orali. In ravno pred kratkim je prišlo 21. posestev; za dve se še vršijo pogajanja. — Še eno leto takega dela, pa Slovenci skoraj izginejo iz občine. Potem je pa tudi pot do Maribora skoraj prosta — oni so pri Dravi.

Da se misli tudi od strani »Schulvereine« sistematično »rešiti« šolsko vprašanje, nam izpričuje nasvet »šulferajnske« podružnice v Breznu, ki pravi, naj se vsem šolam na desnem bregu Drave odvzamejo podpore in dajo onim na levem bregu.

Nebroj značilnosti bi lahko navedli in iz vseh bi sledilo edino — Slovence čez Dravo!

Boj za Dravo se razvija toraj na vseh straneh, na Koroškem, kakor na Štajerskem. In to je važen boj, v katerem zmagamo le z vsemi močmi in zmagati moramo, sicer izgubimo velikansko ozemlje.

In zmagujemo li mogoče? — Povedo nam številke, kajti one povedo veliko. Preglejmo občino na levem bregu Drave, na Koroškem si ogledujmo tudi vse na desnem bregu do Borovlj, kajti tukaj teče Drava tik pod Karavankami, od Maribora pro-

ti Radgoni pa one občine v nemškem sodnijskem okraju ter občino Gornjo Radgono tik ogrske meje.

Občina:	1890	1900
Šmohor:		
Brdo	94	93
Goriče	99	96
Sv. Šteben na Zili	98	97
Blače	99	99
Podkloster:		
Smerče	94	72
Straja Ves	95	91
Podkloster	61	54
Trbiž:		
Pontafel	2	2
Lipalja Ves	98	95
Maborjet	1	7
Ukve	96	91
Žabnica	94	81
Trbiž	6	7
Beljak:		
Bleiberg	0	3
Trebnje	2	2
Sv. Martin	5	1
Beljak	4	1
Vernberg	63	60
Marija na Zili	96	91
Bekštanj	94	92
Rožak:		
Kostanje	76	70
Vrba	34	23
Loga Ves	95	97
Rožak	83	90
St. Jakob	99	99
Celovec, okolica:		
Sv. Martin nad Vrbo	86	73
Poreče	50	9
Blatograd	7	1
Tigrče	0	1
Kriva Vrba	44	23
Sv. Martin pri Celovcu	7	0
Vetrinje	47	3
St. Rupert pri Celovcu	4	1
St. Peter pri Celovcu	10	1
Anabihl	13	4
Dhorše	1	4
St. Peter na gori	0	1
Gospa Sveta	2	1
Trdnja vas	60	12
Sv. Tomaž	46	42
Otmanje	6	10
Škofiče	97	94
Vesca Zgornja	99	100
Bilčoves	99	99
Celovec, okolica:		
Hodišče	95	69
Kotmara Ves	91	71
Žihpolje	98	55
Žrelc	79	63
Radiše	99	92
Migarje	97	98
Grabštanj	86	87
Pokrče	91	87

Občina:	1890	1900
Borovlje:		
Bistrica v Rožu	96	91
Svetna Ves	99	97
Slov. Plajberg	98	92
Podljubelj	92	75
Borovlje	61	44
Medborovnica	74	31
Vesca	99	98
* Sv. Janez na Mostiču	27	2
Velikovec:		
Tinje	96	95
Straja Ves	88	67
Velikovec	27	24
Vobre	95	96
Djekše	89	88
Grebini	81	83
St. Peter pri Vajinjah	91	91
Ruda	88	81
St. Pavel:		
Labud	1	1
Sv. Dravograd	70	49
Stajersko.		
Marenberg:		
Sobota	7	2
Pernice	86	84
Sv. Primož nad Muto	100	75
Gortina	8	32
Muta	8	11
Vižinga Zgornja	34	41
Marberg	8	7
Remšnik	97	99
Brezno	91	92
Arvež:		
Kaplja	91	97
Gradišče	45	53
Klanec	26	49
Selnica na Dravi	83	86
Boč	96	98
Janževska gora	87	93
Slemen	82	91
Sv. Križ	99	99
Rožpolh	87	94
Jelovec	97	95
Vesternica	88	91
Kamnica	81	87
Karčovina	81	56
Leitersberg	93	82
Pesnički Dvor	94	62
Na Ranci	86	56
Gradiška	95	54
Jarenina	98	97
Dobrenja	97	95
Gornja Sv. Kunigunda	87	91
Sv. Juri na Pesnici	96	92
Kaniža	98	88
Cerknica	96	53
Vertiče	89	57
Plač	82	82
Slatinski Dol	78	91
Spičnik	93	96
Svečina	76	84
St. Ilj	51	75
* Svinec		

Občina:	1890	1900
Ceršak	86	94
Selnica na Muri	84	94
Sv. Jakob	98	96
Polička ves	93	85
Čmurek:		
Sladka Gora	36	39
Velka	92	92
Trate	0	0
Dražen Vrh	88	69
Rožni Grunt	2	17
Ščavnica	93	93
Nasova	19	30
Radgona:		
Plitvički Vrh	94	95
Plitvica	44	10
Radgona	5	5
Potrna	86	65
Zetince	100	100
Dedonec	98	96
Zenkovec	100	100
Gorica Slovenska	79	69
*) Radgona Gor.	61	28

Kratek pregled zadostuje in prepričani smo, da naše vrste pešajo. Ponekod smo sicer napredovali, vendar nas pretežna večina občin odrija proti Dravi. Kraji se vedno bolj mešajo z Nemci in karakteristično je, da smo na levem bregu do Maribora imeli l. 1890 37 popolnoma slovenskih občin (čez 60% Slov.) sedaj le še 27. Večino smo izgubili v petih občinah, priborili pa v eni.

Ne nazadujemo pa povsod enako, ampak v nekaterih točkah hitreje, v drugih počasneje. Potrebno je, da si ogledamo, katere so najnevarnejše.

1. Zvezo zilijskih Slovencev z ostalimi koroškimi Slovenci tvorijo občine Smerče, Straja Ves in Podkloster, kjer nam naši upadki grozijo s popolnim pretrganjem slovenskega ozemlja. Ozadje tvori Beljak.

2. V celovškem sodnijskem okraju je naše nazadovanje najstrašnejše. Podčrtane občine tvorijo klin do Drave, ki ima tudi na drugi strani v Borovljah trdno oporo.

3. Tudi proti Velikovecu se kaže prodiranje (Sv. Janez na Mostiču, Vajzenberg, lani ustanovljena šulferajnska šola v Vobrah.)

4. Spodnji Dravograd z Sv. Primožem nad Muto nam pričajo ravno tako o hitrem pomikanju Nemcev do Drave.

5. Tabela nam tudi pripoveduje o veliki nevarnosti za občine med Spielfeldom in Mariborom. Ponekod res nekaj napredujemo, zato je pa v drugih občinah, ki ležijo tik ob železnici, nazadovanje strašnejše.

O mariborskem otoku nas poučijo sledeče številke:

Občina:	1890	1900
Maribor	14	17
Studenci	14	24
Podbrež	9	40
Radvina	23	60
Razvina	23	46

Le-ti neuspehi v mariborski okolici so Nemce vzpodbudili k agilnemu delu in posledice že čutimo od Spielfelda do Maribora.

Šulferajnska šola v Teznu nam v prihodnje veliko pokvari.

Dobili so tudi svojo trirazrednico v Leitersbergu - Karčovini.

Okolica Radgone vpliva ponemčujoče na okoliške občine (Plitvica, Potrna, Gorca Slovenska, Radgona Gor.)

Ako pregledamo vse pozicije še enkrat, zasledimo svoje nazadovanje najbolj tam, kjer so nemška mesta v bližini Beljak, Celovec, Velikovec, Maribor, Radgona.)

Nemška mesta so torej one trdnjave, iz katerih se širi pred vsem ponemčevanje. Radi tega je potreba ravno v njihovem okrožju največjega dela, da obstanemo.

Naš pa mora biti obstanek, naša mora biti dravska dolina, kajti z njo izgubo smo izgubili nekaj, česar si še dobro predstavljati ne moremo. — Gotovo je, da na Koroškem lahko potem vztrajamo le še v pliberski okolici, kakor hitro se umaknemo do Drave. Izgubljeni so vsi kanalski in zilijski Slovenci in ves Rož. Nemška nevarnost pritisne z vso silo na Gornjsko. Ako ne pričnemo takoj z delom, bode Maribor že v kratkem času na nemškem sklenjenem ozemlju, na nemški celinici.

Zadnja glavna skup. »Südmarka« je sklenila, da se prične z naseljevanjem tudi ob ostali meji, ne samo nad Mariborom. V pošto pride torej predvsem okolica Podklostra, Celovca, Velikovec, Dravograda, kjer bomo kmalu čutili razdirajoče njeno delo. Ako smo izgubili od l. 1890—1900 petindevetdeset km² svoje zemlje (sicer po uradni statistiki), bodimo le pripravljeni na veliko večje izgube v prihodnosti, ko se že tako nemčurkemu šolstvu pridruži še naseljevalno društvo. — Zato pa je zadnji čas, da ustanovimo svoje gospodarsko obrambno društvo, ki naj paralelizira pogubonosno delovanje Südmarke.

J. M.

LISTEK.

Pri črnogorskem knezu Nikoli.

Leon Dragutinovič.

(Spomini iz bohejskega življenja).

Leta 1892. sem bil član srbske gledališčne družbe Laziceve. Imel sem celih 24 kron plače na mesec! Naša družba je potovala po Bosni in Hercegovini ter prirejala predstave.

Ko je bila 400letnica Obodske tiskarne, ter se je slavil spomin, odkar je bila v Črni gori tiskana prva srbska knjiga, povabil nas je knez Nikola v Črno goro na gostovanje.

Drugega septembra je prišla naša družba okoli 9. dopoldne na Njeguš; tu so počivali konji in smo se mi nekoliko izpočili ter okrepili.

V mali gostilniški sobi je sedel mlad plavalas mož v elegantni popotni obleki.

»Odkod vi tu v tej puščavi?« mi zakliče neznanec; jaz ga začudeno pogledam! — »Ali me ne poznate?« — »Res ne,« odvrnem mu. — »Torej mi ne preostaja drugega, kakor da se vam predstavim: ... jaz sem Stjepan pl. Miletić!« Bil je ta-

krat še mlad jurist, a že znan pisatelj.

Povabil me je k sebi in tu sva dve uri prekramljala.

Konji so se med tem odpočili, in krenili smo dalje na pot.

Rajni Miletić je bil zelo ljubezniv z menoj; povabil me je celo v svoj voz, in v ugodnem razgovoru smo se pripeljali na Cetinje.

Takrat še črnogorska stolica Cetinje ni bila tako razvito mesto, kot je sedaj. Malo mestec z nekaterimi modernimi poslopji in par kmečkimi hišami z majhnim enonadstropnim dvorom ministrstva, — le ena dolga ulica, — to je Cetinje bilo takrat.

Nastanili smo se v hotelu »Belvedere«. Dr. Miletić je bil še istega dneva povabljen v avdienco in na večerjo pri knezu; drugi dan je takoj odpotoval.

Gledališče se nahaja v »Zet-skem domu«; maloder, nekaj tribun kot lože in skromni sedeži, v parketu je vse.

Četrtega septembra smo začeli s predstavami. Prva predstava je bila »Gjuradj Branković«, velika srbska tragedija, ki jo je spisal Madžar Karel Obernik!

Na sredi odra je bila luknja za šepetalca. Ker bi nam vzela lep kosček odra, je ukazal ravnatelj, luk-

njo varno zapreti; in res zaprl smo jo, toda kako?

Bili smo pač mladi in površni! Vzeli smo vrečo in jo pribili nad luknjo, opozorili vse navzoče, naj pazijo, da ne pade kdo vanjo, le ravnatelj smo to — pozabili povedati.

In prišla je predstava. Gledališče nabit polno, ves dvor prisoten. Dvigne se zagrinjalo; na odru okoli luknje pa trije igralci — Srbi — ki gledajo zmagoslavno vojno: Turek je potolčen in narod vesel kliče: »Živio Branković!«

Praporci in streli iz topov naznajo srbsko zmago, zvonovi pojo, narod vriska... in zdaj ima priti na oder slavni Branković!

Črnogorci, vajeni videti na podobah Gjurdja Brankovića kot velika, so nestrpno čakali nastop svojega heroja... In prišel je moj bivši ravnatelj, mal možiček z dolgo belo brado; izgledal je kot Miklavž. Črnogorci pa so prasnili v smeh!

Toda ravnatelj se ni dal zbežati in je začel svoj monolog... »Haha-ha!«... se je krotalo po gledališču vse.

Ravnatelj je stopil korak naprej, da bi umiril gledalce, in sikal: »Pst! pst! pst!«... in že je ležal v suflerski luknji.

Zagrinjalo pade... Knez in spremstvo sta odšla iz gledališča... Mi pa smo začeli igro od začetka...

Drugega dne nam je sporočil dvor, da ravnatelj ne sme več nastopati v historičnih igrar... Mož je skoraj jokal...

In nato je prišla obodska slavnost. Za slavnostno predstavo je bila določena kneževa drama »Balkanska carica!« Sporočili so nam, da bo knez sam vodil režijo.

Drugi dan so se začele skušnje. Točno ob eni opoldne je prišel knez s svojim adjutantom h skušnji. Bil je sam znamenje, in skušnja je pričela. Komaj so bile izgovorjene prve besede, je vstal knez in z močnim glasom zavpil: »To ni za nič... Moje osebe niso »švabe«, temveč Črnogorci!« — »To morate tako govoriti!«

In knez je stopil na oder in začel z močnim glasom deklamirati svojo... »Balkansko carico«. Uspeh je bil nenavaden.

Močni sonorni knežev glas je donel po gledališču — mi smo strmeli — globoko čut, rafinirani pesniški patos, herojična oseba kneževa, vse to nas je zadivilo.

Vsako gesto, vsak akcent je popravljal knez igralcem, in sicer s takim razumevanjem, da bi mu lahko zavidel vsak dvorni igralec.

Pazil je na vsak vokal, na vsako končnico, na vsako najmanjšo panto. Po skušnji smo bili povabljeni na dvor, in knez nas je počastil s ča-

jem, pecivom in cigaretami. Z vsakim je bil prijazen in je vprašal to in ono.

K meni je pristopil z vprašanjem: »Odkod si ti?« — »Iz Zagreba, visočanstvo!« — »Torej Hrvat —?« — »Da —, visočanstvo.« — »In kako se počutis med Srbi?« — »Izvrstno, visočanstvo!«

Smehljaje mi je ponudil cigareto. Zahvalil sem se z naklonom in užgal si cigareto, ki pa je bila tako močna, da sem kmalu obledel. Knez pa se je smejal, rekoč: »Premlad si še za moje cigarete!«

Na generalni skušnji je popravljal knez še to in ono, vsakega je dal še kak nasvet, poučil ga in prijazno se smejal.

Predstava je bila brezplačna. Knez je ukazal, naj se gledališka blagajna zapre in Črnogorci so s trobljami vabili v gledališče, tako, da je bil slednji prostorček zaseden. Seveda so imeli pristop v prvi vrsti ljudje z dežele.

Marsikateri je odšel solznih oči, ne dobivši prostora.

Interesantno je bilo gledati te ljudi, kako so goitali krasne verzice svojega gospodarja.

Ko je prišel kak patriotski govor, je knez prvi dal znamenje za aplavz s tem, da je udaril s palčico po svojih visokih škornjih, in nastal

Univerza v Trstu.

V Avstriji živeči Italijani zahtevajo že dlje časa od avstrijskih vlad, da se jim da italijanska univerza. Avstrijske vlade so v principu pripoznale opravičenost te zahteve in je le rešiti vprašanje, v katerem avstrijskem mestu se naj ustanovi to vseučilišče.

Na dunajski univerzi so se nedavno sprli laški dijaki z nemškimi in streljali se je z revolverji. To je gotovo velika podivjanost. Ali dosti pameti je v tem. Doli na slovenskem jugu nekaj tli, vojske se je bati spomladi. Zdjaj se morajo naši državniki izogibati vsemu, kar bi motilo prijateljsko zvezo z italijanskim državom. Vzrok vojske se med Avstrijo in Italijo lahko najde. Treba je par Lahov kje v Trstu, v Dalmaciji, preteptati, in ogenj je v stehi. Lahji bodo dobili svojo univerzo v Trstu. Avstrijski Nemci že preludirajo tej pesmi.

Ne vemo, kaj mislijo naši vladni krogi o pomenu morja in Trsta za državo, za katero mesto je država že veliko milijonov izdala, ali pri tej priliki se spominjamo Ratzelovih besed:

»Narod meri svoje moči z drugimi narodi in z zemeljskimi, naravnimi močmi, to je, moč naroda se meri z njemu sorodnim življenjem in s tujo mu naravo. V tem boju leži vsa izgoja narodov. K zemeljskim močem spada tudi moč morja. Morja je 72% zemeljske oble, kopnega je le 28%, 366 milijonov qkm morja proti 144 qkm kopnega). Morje je izvor politične moči vsakemu narodu, ki se mu zaupa. Ono ne bogati samo po morski trgovini in izdatnejši, kakor trgovina na kopnem, morje tudi razvija splošne moči ob morju bivajočega naroda, ker ga vedno sili k večjim naporom za obrambo, ter razširjenje svojega življa. Ob morju se je prva civilizacija začela, od tam je prišla naprej v srednje dežele. Kar ima svetska civilizacija lepega v umetnosti pokazati, najde se v deželah ob morju. Veliko bogastvo, lepše, bogato življenje in največje čine človeškega poguma izgojijo je morje. Od Fenicianov, Grkov, Rimljanov naprej, najdemo ravno narode, ki so ob morju bivali kot avantgarde vse človeške civilizacije. In morje je prinašalo tudi svobodo narodom, na njem se je gibal človek prosto. Razpostavljen tisoč nevarnostim, postal je človek na njem pogumen, ko je smrtni vsak dan v lice zrl in vsak dan mislil na to, kako ji uiti. Velikanske širine, daljave, so mu širile prsi, utrjevale živce, da vozi dalje in dalje do neznanih mu krajev. Napredek ved se ima največ mornarjem zahvaliti. Ne samo trgovina ob morju, tudi živila, ki jih je morje dajalo, nedila so obmorske narode dobro in ko je to bilo, dajalo jim je tudi gospodstvo čez druge.«

Ako dobijo Lahji univerzo v Trstu, jim bode to učilišče jako pomagalo, da se še bolj učvrstijo na obalah morja. Vse Slovenstvo na Primorju že zdaj s težavo svojo narodnost brani pred Lahji. Večja kultura, pa rečimo le, večja trgovska spretnost, večji apetit po večjih krajih in slovenska miloba stvarila je laško pretežje na Primorskem. Vlade so seveda podpirale to očrvstevanje Lahov. Univerza v Trstu delala bo v očrvstevanje Lahov čudeže. Seveda bodo to univerzo pohajali tudi slovenski dijaki iz slovenskega juga. Tudi Slovencev bode dosti. Ne vem, koliko teh fantov bi se izgubilo Slovenstvu, ako bi bila univerza izključno laška.

Veliki vpliv vednostnega instituta bo delal na to, da postane Trst popolnoma in za večno italijanski in daleč okoli tudi kopno. Ako vse pregledamo, kaj je v zdajšnjih časih vseučilišče — in tehnika ne bo izostala v Trstu, tja spada že zdavna — potem moramo oči zatisniti, ker Slovenci-Hrvati ob morju napravimo potem lahko kot slovenski narod testament, ko bi delovala v Trstu le laška univerza. Ne prikrivajmo Slovence naše mevsne narave. Tam v Furlaniji, v katero daleč doli je tudi po zgodovinarju Czoernigu segal v srednjem veku Slovenec, je sedaj Sloven popolnoma iztrebljen in na Goriškem se mora tudi po večjem zadovoljevanju s kraško zemljo. Morje, sveto morje! Naj nas zlodej vzame! Tam doliv Furlaniji krasna poljedelska zemlja ob morju in naš človek kosi v tolminskih brdih privezan na vrv mrvo za ubogo svojo živino! Zdanje vasi — ob morju od Tržiča (Monfalcone) do Trsta bodo tudi šle v kratkem času. Ogledj in kar je tam lepega okolo, — nič več slovenskega ni tam najti!

Slovenci smo kmetje. Ali dosti trgovskega talenta tiči v nas. Ako bi bili večji slov. trgovci merodajni naši politiki, ako bi imeli kaj več našincev tehnikov, ki bi se bolje brigali za gospodarstvo na Slovenskem, bili bi že zdavna napoteni na Trst, na morje. Ne razumevam, da niso naši politiki uvaževali velikanskega pomena morja in glavnega torišča na njem. — Trsta. Kaj so mesta Celovec, Maribor, Celje, Ljubljana proti Trstu! V enem dnevu je v Trstu več prometa, kakor v vseh navedenih mestih na kopnem vse teden. In vsa Kranjska je gravitirala v prejšnjih časih tja, tja izvažala svoje pridele. Koliko jih še danes! In kompaktno vkup živeči Slovenci, Hrvati, avstrijski Srbi, ob tem važnem adrijskem morju, — veliko milijonov nas je, — še nismo prišli do tega, da bi ob tem morju v Trstu videli našo trgovsko prometno metropolo, metropolo za vse trgovske in tehnične šole. V sedanosti posebno, ko sta tehnik in trgovci voditelja gospodarstva. Kaj ti Štajerci, Koroseci; tu doli ti Kraševci so važni, ti nam morejo, če je le mogoče priboriti važne morje in njega veliki trgovski emporij — Trst! Seveda, duhovnik in advokat ne vidita važnosti Primorske za Slovence, za ves slovenski jug. Katoliški duhovnik je pokazal po svojih nemških in laških patriarhih v Ogleju — (samo eden je bil Slovan in je vladal le eno leto) — da ni za to, da bi bil ustvarjal kakor veliko slovensko skupino in celo ne modernega gospodarstva v kakem okraju. Veliki mogotci, oglejski patriarhi tega niso zmogli. Pri nastopu kapitalističnega gospodarstva v 16. stoletju so šli ti možje raketom žvižgat. Mesto Oglej, ki je pol Rimljanov brojilo 600.000 do 800.000 prebivalcev, šteje danes 1100. Tržič-Monfalcone, dve uri hoda od Ogleja je danes v laških rokah veliko mesto proti nekdanj sлавnemu sedežu mogočnih, bogatih patriarhov, katerih oblast se je raztezala čez vse Primorsko, Istro in do Drave proti severu čez slovenske kraje.

Ako bo Trst popolnoma izgubljen južnemu Slovanstvu v narodnostnem oziru in to bo, če Lahji dobe svojo laško univerzo v Trstu, potem adijo Gorica in kar je boljše slov. zemlje tam okolo! In kaj potem drugo Primorsko, Istra! Ze danes so Lahji v teh krajih tako močni, da laškim dijakom na dunajski univerzi, ki so z revolverji nastopali, javno svoje simpatije javljajo, denar po-

šiljajo. Deželni glavar, občinski zastopi se brigajo za nje. Ta nastop laških dijakov na Dunaju in glasovi Lahov doma kažejo primorsko Istro že precej potuženo. Iz Italije se telegrafujejo protesti proti ravnanju, ki bi kak las skrivilo laškemu avstr. študentu. Garibaldijeva himna označja patriotizem naših Lahov. Ali je že Slovenstvo, Hrvatstvo popolnoma parter v teh obmorskih krajih!

O tem, ako naj zahtevamo Slovence slovensko univerzo v Ljubljani, nismo Slovenci edini. Je dosti Slovencev, ki ne vidijo dosti koristi iz nje za vse Slovenstvo. Ljubljana bi pridobila, ali bog zna, ako kaj prabnega drugo Slovenstvo. Premajhni smo. Ako bo laška univerza v Trstu, ali v Gorici, bo polovica slovenskega dijaštva tam. Ali pogledjmo vprašanje univerze iz stališča, da je v Trstu univerza za južne Slovence in Lahe in nemara pod eno streho! — Streljali se bodo, ubijali se bodo dijaki! — Naj se, dostikrat se ne bodo, se bodo že naveličali sedeti v ječah — in pride čas, ko bo to vse prav tiho postalo. — Ako si slikam slovensko in laško univerzo v Trstu in zraven tehniko, višjo trgovsko šolo, potem ne vem, kaj bi bilo lepšega! — Slovenska kmetija, kakor na Danskem v proizvajalnih združenjih; — združne mlekarne združene z združnimi mesnicami, združna prodaja kuretnine in jajc, ter zadruga za pripravljanje sadja za trgovino in zadruga za trgovino s sadjem. Hrvatska kmetija ravno tako. V Dalmaciji zadruga za pridelanje in prodajo južnega sadja, raznega sočivja. Vmes na kmetiji tovarne, industrije. Glavna stvar, premost je v deželah, siopovi tudi. Koliko konjskih moči, oziroma volt je na primer v plitvskih jezerih! Rajni Siemens je pri slapu Niagara v Ameriki dolgo zanišljen stal in vprašal, koliko volt je v tej vodni moči. Danes so ob tem slapovju velike industrije daleč na okolo, ki milijone dobro redijo. In sever in jug — snežene planine in gorka gnezda pozimi so na tej danes še nekaj naši zemlji. In naša mladost ni najneumnejša v Avstriji. Rajni Neumann, profesor statistike na Dunaju, je Jugoslovane močno hvalil, rekel je, da, dasi jim ni nemščina materni jezik, delajo izpite tako dobro, kakor Nemci. In južni Slovan rojen mornar. In pogledjte trgovino po morju, kako bi ta dobro služila kmetiji in industriji v jugoslovanskih krajih. Izpeljate dalje in na drobno to sliko. Opustimo Slovenci vendar za nekaj časa ideologijo; ž njo ne poženemo psa od tople peči; glejmo prav praktično, glejmo kot delavci, kot gospodarji po našem svetu in tedaj se nam Trst in njegovo morje pred očmi kot nekaj velikanskega in staviš bodemo le na to karto vse naše premoženje. Izgubiti ne moremo dosti, pridobiti vse, in če to stavo izgubimo, vse drugo itak ni dosti vredno. Goriška brda, istrski kras na kopnem, dalje kar je zemlje na levi strani južne železnice na Kranjskem, bomo rešili, če še tako naprej pojemo: lepa naša domovina, ali drugo bo šlo.

Ako smo v Trstu ob morju močni, postanemo orjaki tudi napram gornjemu Štajercu in še potem pridobimo one slovenske kraje Koroske, ki so imeli v srednjem veku tako lepo trgovsko zvezo z Oglejem, Trstom, morjem. »Jeder wirklichen Macht ihr Recht« — je grenka resnica.

Laška kultura ni majhna. Lahji gojijo v Italiji moderno gospodarstvo, kakor Nemci v rajhu. Lah je rojen tehnik, umetnik. Lah je varč-

ljiv, pa priden, ko mravlja. Več se bomo južni Slovani naučili od Lahov, kakor od avstrijskih Nemcev. Kar imajo slov. omikanci večje omike, imajo jo iz kulture Nemcev iz rajha, ne od avstrijskih Nemcev; ti morajo sami pri tem stricu na up jemati. Ali ako se s to kulturo spajamo laško, — lepo bi bilo. Naš slov. dialekt se bi umaknil na slovenski univerzi v Trstu hrvaščini; — nič zato, prej ga opustimo, boljše bode za nas.

Morda bodo strelji laških dijakov na dunajski univerzi zbudili eislajtanske Hrvate, da se pobrigajo za Trst in adrijsko morje. Slov. poslanci — kaj gonite tisto majhno zakonno politiko, tisto streženje miledarov, tisto večno moledivanje; stopite na višje stališče in vrzite vprašanje slovenske univerze zraven laške pod isto streho v Trstu v parlament, delajte za uresničenje njegovo z vsemi sredstvi, makar ukradete to univerzo, ali obljubite, da se nobenemu Nemcu ne pobijejo več šipe v naših krajih.

»Vsa Avstrija in moči vse države se morajo vreti na Lahe, ko bi nam hoteli vzeti Trst in morje,« je pisal nemški profesor. Ali Lah nam je že vzel in vzel lepe kraje. Ali ves Lah nam ne more vzeti morja in Trsta, ako je slovenski živelj tam čvrst, ker laški ne more in ne bo hotel potem priti pod Italijo, ko bo imel veliki, plodoviti slovenski jug na razpolaganje za svoje delo, svoje pridobivljanje, ko bo lahko s slovenskim rojakom lepo živel na teh tleh.

Ali slišite nemški profesorji: eviva Italia vpiti, peti Garibaldijevo himno, ali vidite, kako se zgražajo Lahji v Italiji, da so zaprli laške študente na Dunaju! Lahko zgrabita zopet dva močna prijatelja našo Avstrijo, kakor sta jo že in hudo tepen Lah je nesel toliko vrečo zlata domu in če bi zopet prišlo tako, bi vzel to naše ljubko, to naše bogato adrijsko morje in Trst, ki nas je stal toliko davčnih grošev — in dalje doli — Lah ima dober apetit!

Slovenski poslanci, poslušajte: avstrijski Nemci so glede laške univerze na strani Lahov.

Dr. Slanc.

Obrtne zadruge v Ljubljani.

Pri skupnem posvetovanju obrtnih združenj v Ljubljani, ki se je vršilo pred kratkim in katerega so se udeležili zastopniki skoraj vseh združenj, se je enoglasno sklenilo, da bodo odsele vsaki nemški dopis zavrnil in zahtevali, da obrtna oblastva z združenji slovensko uradujejo. V ta namen se je sprejela obširna resolucija na trgovsko ministrstvo, na ministrstvo za javna dela in pa na e. kr. deželno vladu. Za izvršitev tega sklepa pooblastilo se je »Deželno zvezo kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani«, ki te dni razpošilja obrtnim združenjem resolucijo in podpis. Prav je tako, da se tudi enkrat naši obrtniki zavedajo svojih pravic in treba jim je le vztrajati, kajti prepričani smo, da višja obrtna oblastva, zlasti pa naša e. kr. deželna vladu ne bode nič kaj upoštevala upravičeno zahtevo slovenskih obrtnikov, in da bode še nadalje vsako slovensko vlogo nemško rešila. Pozivljamo torej načelnike slovenskih združenj, da se držijo svojega sklepa in vsak nenaško napisani dopis višjih obrtnih oblastv zavrnejo. Resolucija se glasi:

Na postavi novega obrtnega zakona z dne 5. februarja 1907 (drž.

zak. št. 26), s katerim se izpreminja in dopolnjuje obrtni red, se imajo ustanavljati v Ljubljani, kakor tudi po deželi čim več obrtno-strokovnih oziroma kolektivnih združenj.

Številu takih združenj se je v teku enega leta na Kranjskem že precej pomnožilo in je upati, da se jih bode v doglednem času še veliko več ustanovilo.

Tem združenjem se pa dela od strani višjih obrtnih oblastv velika krivica s tem, da se jim pošilja razne razpise in pa rešitve v nemškem jeziku, katerega pa zadrugi člani, zlasti na deželi, ne razumejo. Takih razpisov je bilo v drugi polovici lanskega leta in v prvi polovici t. l., ko se je šlo za izvršitev nekaterih novih določil obrtnega reda, zlasti za izvršitev § 104. b), c) in d) obrtnega reda, nad 12 in nekateri so bili prav obširni in važni. Posebno važen je bil razpis, s katerim se je urejalo poslovanje zadrugi načelstev v zadevi preskušanj. Razpise izdaja e. kr. trgovsko ministrstvo na deželna oblastva na Kranjskem, na e. kr. deželno vladu v Ljubljani, z naročilom, da obvesti podrejena obrtna oblastva, to je mestni magistrat Ljubljanski in okrajna glavarstva. Deželna vladu navadno obvesti ta oblastva po prepisu ministrskega razpisa z naročilom, da magistrat, oziroma okrajna glavarstva obveste in pouče zadruga. Kakor že rečeno, prihajajo vsi taki razpisi na podrejena oblastva v nemškem jeziku. Da si ta oblastva delo okraščajo, obveščajo zadruga navadno tudi s prepisom dotičnega razpisa. Kadar pa zadruga nemško pisanega razpisa ali kake druge vloge ne razume in vsled tega neče sprejeti, treba je seveda oskrbeti prestavo na slovensčino. Prestavljanje povzroča mnogo truda in vzame veliko dragega časa. Pa to naj bi še bilo. Toda prestavljanje nemških razpisov, dopisov in rešitev raznih vlog višjih oblastev po nižjih oblastvih je mnogokrat popolnoma nedostotno in pomotno in tako prestavljeni razpisi je nerazumljiv in se z njim doseže ravno nasprotno, kar so hotele višje obrtne oblasti z njim doseči. Celo Slovenen, ki je več slovenskega jezika v besedi in pisavi, dela prestavljanje dostikrat velike težave. Kako bi naj potem oskrbel umljivo prestavo uradnik nemške narodnosti, ki je slovensčine le za silo zmoezen? In takih uradnikov je največ pri okrajnih glavarstvih na Kranjskem. Da prihaja iz rok takega uradnika prestava, katere ne more umeti živa duša, je naravno. Treba je zategadelj vsak nerazumljiv razpis in dopis odločno zavrniti, ter zahtevati od višjih oblastev, da izdajajo svoje razpise, ki so namenjeni obrtnim združenjem kranjskim v slovenskem jeziku, ako nimajo v ministrstvih in pri e. kr. deželni vladu v Ljubljani slovensčine popolnoma zmoežnih uradnikov, naj jih nastavijo. Zabeležimo, da naj višja obrtna oblastva izdajajo razpise itd. v slovenskem jeziku, je pa opravičena še iz drugih vzrokov. Nihče ne pogodi smisla katerega razpisa, kadar ga prestavlja na drug jezik, tako dobro, kakor tisti, ki ga je izdal.

Smisel svojih razpisov bodo torej v e. kr. trgovskem ministrstvu, v ministrstvu za javna dela in pri e. kr. deželni vladu v Ljubljani najbolje pogoditi in jako važna je ravno smisel razpisov.

Slovenske obrtne zadruge bodo pa odsele vsaki nemški dopis odločno zavrnile. Vsled tega podpisane za-

(Dalje v prilogi.)

je urnebesni plosk in oglušujoč krik navdušenih Črnogorcev.

Predstava je bila fenomenalna; knez je bil izredno zadovoljen z nami in nam je čestital po predstavi.

Ponavljalji smo »Balkanski carico« štirikrat in vedno brezplačno. Toda knez je poslal ravnatelju pri četrti predstavi mošnjček z dvesto napoleondori, nas pa je povabil na banket v hotel — »Belvedere«.

Pri banketu so bili navzoči: knez Nikola, prestolonaslednik Danilo in knez Mirko, poleg mnogih drugih dostojanstvenikov. Zebavali smo se vsi najugodnejše. Občevanje kneza z nami in s svojim spremstvom je bilo ves čas povsem demokratsko in ljubeznivo.

Navdušeno smo nazdravljali vrlenu knezu Nikoli in njegovi slavni rodbini.

Zanimivo je, da je pristvoval temu banketu tudi tedanji knez Peter Karagjorgjevič, sedanji kralj srbski Peter I. Šele ob 6. zjutraj smo ob silni plohi spremili kneza Nikolo in rodbino do dvorca.

Drugi dan me je povabil tedanji vojni minister, vojvoda Plamenac, na črno kavo. Ko sem prišel, čakal me je vojvoda pri vhodu.

Vojvodov dom je bil opremljen čisto malomeščansko, a v pohištvu je prevladoval turški okus. Na tleh turški čilimi in minderji, po stenah raz-

lično turško orožje in bojne trofeje. Silno visok, plečat star mož, z dolgimi, sivimi brki — resnično herojična prikazen — kateremu se na prvi pogled vidi, da je važen boja; njegove modre, mirne oči pa ti takoj pričajo o mehki slovenski duši.

Pri kavi mi je pripovedoval ta veliki junak o svojih v slikah triumfov na Carevem lazcu, kjer se je boril ob strani kneza Nikole proti Turkom. Pripovedoval je vse brez bahavosti, skromno, a z zavestjo, da je storil samo svojo dolžnost. Potem sva šla v njegovo orožnico, kjer mi je pokazal poleg raznega, v mnogih bitkah že rabljenega orožja tudi skrinjico s čudno, grozno presenetljivo vsebino. V njej so bile namreč v čilime zavite, že docela posušene odseke turške glave. To so bile glave odličnih Turkov, ki jih je bil Plamenac lastnoročno posekal v bitki na Carevem lazcu. V tej bitki je vojvoda Plamenac rešil knezu Nikoli življenje, zaletel se s handžarom med zobmi in vsaki roki držel samokres, med Turke. Sovražniki so se ga prestrašili in pobegnili. Knez Nikola mu je bil za to rešitev hvaležen vse življenje.

Par dni potem je odpotovala naša družba v Kotor. Odnosi smo seboj najugodnejše spomine na vrlega kneza in kneževsko rodbino. Meni je bil knez podaril krasno črno-

gorsko obleko, v kateri sem bil igral »Ivan bega« v njegovi »Balkanski carici«.

Na rodnih tleh.

Povest; spisal Fr. Rant.
(Dalje.)

VI.

Na dan svoje poroke se je Anica vzbudila že na vse zgodaj. Stokla je bosonoga k oknu in dvignila zastor. Hotela je videti, če bo lep dan.

Solnce se je šele dvigalo izza daljnih gora, a že se je prvi svet razlival po toplanski dolini. Anica se je ozrla po tej, njenemu sreču tako ljubim dolini, kakor bi si jo hotela še enkrat prav dobro utisniti v spomin. Gledala je dolgo skozi okno, srkala jesenski duh in z radostjo v duši mislila na svojo srečo. Zaupala je življenju in trdno verjela v srečo in v ljubezen.

Poroka je bila določena na dopoldne. Prišla je Pavla in je Anici pomagala obleči belo krilo neveste. Vsa blesta razburjenja in pričakovanja se je ogledovala v zrcalu, med tem ko ji je Pavla natikala dolgi beli pajčolan.

V sobi je vse dehtelo šopkov in cvetlic. Ko je bila Anica popolnoma gotova s toaletto in pripravljena

za odhod, se je z okna še enkrat ozrla na domači vrt in na vso pokrajino. Z enim pogledom je vse objela, a srce ji je zadrželo v neumljivi plahosti, ko je na obzorju zagledala nekaj temnih oblakov, ki jih je bil pripodil zapadni veter.

»Čas je,« se je oglašila Pavla, »pojdi Anica.«

Pogledali sta si v oči in se poljubili.

»Srečna bodi, moja Anica,« ji je šepetaje rekla Pavla. »Vso srečo ti želim, kar je more dati svet.«

Anica ni mogla odgovoriti, tako je bila ginjena.

V veliki sobi so bili že zbrani vsi povabljeni. Vrhovec je bil nemiren in je izgledal, kakor bi se bil v kratkih tednih postaral za nekaj let. Zdjaj in zdaj je od strani motril svojega bodočega zeta, a oblak z njegovega čela ni izginil.

Sredi povabljenih gospodov je stal ženin dr. Stanko Brnot. Držal se je ponosno in samozvestno in se živahno pogovarjal s svojimi znanci o vtiskih, ki jih je nanj napravila otvoritvena seja državnega zbora. Košan ni maral poslušati teh političnih ugibanj in razmotrivanj in je svojo pozornost posvetil gospe Vrhovec, ki se je kar topila sreče in zadoščanja, da se njena hči poroči z dr. Brnotom.

Poleg nekaterih drugih dam je bila navzoča tudi gospa Petteg. Njena krasna nova toaletta je vzbujala med ženstvom mnogo zavistnega občudovanja. Proti svoji navadi pa se ni zmenila za to, se ni mogla zmeniti, ker je bila vsa razburjena, dasi je to z veliko energijo prikrivala. Brnot je stal tako, da jo je imel vedno pred očmi in ogledoval jo je z nekim zadovoljstvom, kakor bi bil na njej razkril novih, doslej mu neznanih lepote.

Marko je zapazil te ogledovanja, uganil je te cinične poglede in razljutil so ga tako, da se je moral obrniti stran, boječ se, da bi se sicer ne mogel premagovati. Njegov srd je izviraj iz poštenega sreča. Izvedel je bil namreč za razmerje med dr. Brnotom in med gospo pl. Petteg. Povedali so mu to različni ljudje, dolgo ni hotel verjeti, saj mu je bilo znano, da naredi ljudska govorica iz vsakega komarja lahko slona. Menil je, da sta dr. Brnot in gospa plem. Petteg pač izdatno koketirala med seboj, a da se kaj več ni zgodilo. In koketiranje z mlado, lepo in elegantno gospo pač ni zameriti mlademu samskemu možu, ki živi v malem mestu.

Toda na dan volitve je bil Marko nekaj zapazil, kar m je vcepilo prepričanje, da sta imela dr. Brnot in gospa pl. Petteg prav resno ljube-

druge apelujejo na c. kr. trgovsko ministrstvo, na c. kr. ministrstvo za javna dela in pa na c. kr. deželno vladu v Ljubljani, da z ozirom na to, da so v Ljubljani in na Kranjskem sploh, vse obrtne zadrugne slovenske in da je njih uradovanje izključno slovensko, da vse razpise itd., ki se tičejo obrtnih zadrug na Kranjskem, izdajajo izključno samo v slovenskem jeziku, da se s tem dožene namenjeni smoter.

Državni zbor.

Dunaj, 4. decembra. Današnja seja se je pričela in končala z viharjem, in sicer zaradi nezasišane sirovosti, ki se je zgodila poslanec Kiofaču v dunajski mestni kleti. Vsi češki poslanci so se postavili na pravilno stališče, da je bil s tem užajen češki narod. Predsednik dr. Weiskirchner pa je izjavil, da to zbornice nič ne briga, ker demonstracija ni bila proti češkemu narodu, temveč proti Kiofačevi osebi. Ta izjava koncem seje je iznova izzvala nepopisen vihar. Nemirno je bilo tudi med skrajno arogantnim, obrekljivim in neslanim govorom vsenemškega poslanca Malika. Smešiti in obrekovati je skušal vplivne slovenske poslance, posebno dr. Ploja in Hribarja ter govoril po svoje o dogodkih v Ptuj in Ljubljani. Ko je povedal, da je bil v Ptuj priča dogodkom, zaklical mu je poslanec dr. Korošec: »Voditelj!« Malik: »Tudi voditelj, ker ne ostajam boječe nadej, kadar je treba zgrabit.« (Ali je slišal državni pravdnik?) Ko je govornik le predebelo lagal in obrekoval, zaklical mu je poslanec dr. Benkovič: »To je laž!« Obenem je hotel planiti na obrekovalca, a sta ga zadržala poslanca Stölzl in Korošec. — Koncem seje je interpeliral poslanec dr. Benkovič justičnega ministra zaradi samovoljnosti okrajnega sodnika glede uradovanja.

Jutri bo zopet seja.

Nagla sodba v Pragi.

Praga, 4. decembra. »Hlas Naroda« poroča, da se nagla sodba odpravi že prihodnji ponedeljek, toda policijska odredba zaradi barv in makov ostane še nadalje v veljavi.

Praški dogodki v nemškem državnem zboru.

Berolin, 4. decembra. Za nemške politike ne velja načelo, da se ni smeti umešavati v zadeve tuje države. Pri proračunski debati, ki se začne jutri v nemškem državnem zboru, bo več govornikov spravilo na razgovor praške dogodke. Glavno besedo v tej stvari bo imel princ Schönau-Carolath.

„Velikosrbska propaganda.“

Sarajevo, 4. decembra. Sedaj se je zanesla gonja proti Srbom tudi v Bosno. V Rogatici so zaprli tri Srbe, ki jih dolže veleizdaje. Tudi v Maglaju so zaprli dva ugledna Srba, Ilića in Pejovića. Posebno naslednjeje srbske učitelje, ker jih dolže, da uče v Solah, da pripada Bosna Srbiji in da je njihov kralj Peter.

Dogodki na Balkanu.

Češki socialni demokratje proti vojni.

Praga, 4. decembra. »Pravo Lidu« napoveduje veliko manifestacijsko zborovanje proti grozeči vojni. Na shodu bodeta govorila poslanca Nemec in dr. Soukop.

Arvavi spopad na heregovsko-črnogorski meji.

Budimpešta, 4. decembra. Madžarski časopisi združujejo v kljub zadnim dementijem vest, da je bil

slovensko razmerje. Ko se je namreč Brnot poslovil od Marka in odšel proti svojemu domu, je Marko gledal za njim in videl, da je čez trg prihitela pregrinjajoča gospa in hotela za Brnotom v hišo, kjer je stanoval. Brnot je bil prej zaklenil vrata in gospa ni mogla v hišo. Marko je z očmi sledil tej gospe, ko se je vračala čez trg in strahom je uganil, da je to bila gos. pl. Petteg. Ko je potem videl, da je dotična gospa vstopila v hišo, kjer je stanoval okrajni komisar Petteg, je izginil še zadnji njegov dvom.

Kar je bil ta večer videl, tega ni povedal nikomur, niti Brnotu ni omenil. Sodil je, da Brnot slučajno ni pustil gospe Petteg za sabo v hišo, da je to storil, zavedajoč se svojih dolžnosti napram Anici — in dobro mu je to zapisal in v svojem domu ga je prosil odpuščenja, da je bil o njem slabše mnenje, nego je bil tem zasluži.

S takim dobrim mnenjem o Brnotu je prišel Marko na svatbo in zanj je bil toliko večji njegov gnev, ki nastal, ko je videl čistične, pohlepne poglede, ki jih je Brnot pasel na gos. pl. Petteg.

»Kanalja,« je rekel Marko sam sebi, ko je Brnot pokazal hrbet. »Čelo na dan svoje poroke že vara

pred nekaterimi dnevi blizu Bileka spopad med vojaško patruljo in črnogorskim vstaši. Vojaki so vstaše sicer prepodili, a na bojišču je obležal nadporočnik Kreitner mrtev, trije vojaki pa težko ranjeni. Nadporočnik Kreitner je napravil nedavno poštni in brzovajni izpit ter je hotel dati slovo vojaški službi.

Angleži in bojkot na Turškem.

Carigrad, 4. decembra. Turki politični krogi imenujejo Angleže za glavne provzročitelje bojkota proti avstro-ogrskemu blagu. Najnovejši turški poziv pozdravlja, da so angleške trdnice pristopile k bojkotnemu sindikatu.

Pošiljatev nemškega cesarja zapadla bojkotu.

Carigrad, 4. decembra. Pri prihodu avstrijskega parnika v Jafu so z drugimi poštnimi vrečami vrgli v morje tudi dva zavoja, v katerih je poslal nemški cesar božično darilo nemškemu hospitalu v Jeruzalem. Nemčija baje zahteva od turške vlade 150.000 mark odškodnine.

Italijanski parlament o Balkanu.

Rim, 4. decembra. Poslanec Santini je zagovarjal politiko ministra Tittonija ter izjavil, da bi se Italija ne bila mogla zoperstaviti aneksiji Bosne in Hercegovine. Poslanec Fortis je izjavil, da ne more odobravati balkanske politike avstro-ogrskemu vladi. Avstro-Ogrska ni imela pravice do aneksije Bosne. Aneksija pomeni dejansko kršitev berlinske pogodbe. V tem, da je Avstro-Ogrska izpraznila Sandžak ne vidi nobene kompenzacije, ker s tem še ni izključeno, da prikoraka Avstro-Ogrska v Solun. Avstrijskemu zasedenju Spice se mora napraviti konec, ker je sicer svoboda Bara iluzorna. Aneksija Bosne in Hercegovine je napravila položaj Avstro-Ogrske na Jadranskem morju mnogo močnejšega ter olajšuje izvršitev eventualnega programa, da se namreč prepreči ustanovitev velikosrbske države. Trozveža zahteva od Italije zvestobo, a to je vedno težje držati, posebno z ozirom na neizmenno oboroževanje Avstro-Ogrske. Zato zahteva italijanski parlament od vlade, naj izpopolni vojaško obrambo države v zadnji namen, da se ohrani mir.

Kotor bombardiran?

Zagreb, 4. decembra. Danes se je raznesla po Zagrebu vest, da je avstro-ogrška banka dobila od svoje podružnice v Kotoru brzovajno vest, da se Kotor od 9. ure bombardira. Na telefonsko vprašanje je odgovorilo vojno ministrstvo, da mu o tem ni ničesar znanega, da pa tudi ne more vesti dementirati.

Dunaj, 4. decembra. Vodstvo avstro-ogrške banke odločno izjavlja, da ji ni ničesar znanega o bombardiranju Kotora. Tudi zagrebska filijalka ni ničesar takega razglasila. Vest se je porodila v Budimpešti.

Fantazije o evropski vojni.

Budimpešta, 4. decembra. »N. P. Journal« piše: »Ako se Rusija vmeša v balkanske zmešnjave ter zagrozi Avstriji z vojno, morala bi Nemčija opozoriti Rusijo, da mora v smislu zvezne pogodbe braniti avstro-ogrsko monarhijo proti napadu Rusije. V tem slučaju bi se morala tudi Francija odločiti, ali pomaga Rusiji ali ne. V prvem slučaju bi bilo v nevarnosti 13 milijardno rusko posojilo. Ako pa bi Francija odkrila Rusiji pomoč, prišla bi republika v nevarnost. Vojna je le mogoča, ako jo hoče Francija. Francija mora sodelovati pri akciji, da Avstro-Ogrsko prisili, da pride pred konferenco.

Avstrija se mora opravičiti.

London, 4. decembra. Kakor hitro minejo v Avstriji jubilejne

bodočo svojo ženo s svojo metreso. Kaj bo šele pozneje.

V sobo je prišla Anica. S težkimi koraki je prestopila prag in kakor onemogla je padla svojemu očetu na prsi.

»Papa, ljubi papa...«

»Moje ljubo dete...«

Zgodilo se je, da je v tem trenutku prišel Brnot in se ustavil poleg Košana. Ta se ni mogel premagati, tako ga je ganilo Aničino slovo od očeta; nagnil se je k Brnotu in mu rekel na uho:

»Zapazil sem, da te še celo na dan tvoje poroke tvoja metresa bolj zanima kakor tvoja nevesta. Vidi torej, jaz vem več kot je treba in še v tej uri povem Vrhovcu vse, če mi ne obljubiš, da je za vselej konec razmerju z gospo Petteg.«

Brnot se je ustrašil. Naglo se je obrnil k Marku in videč njegov resni obraz, je videl, da se ne sme šaliti.

»Kaj si neumen?« je rekel. »Mar je meni za to žensko. Dam ti svojo častno besedo, da sem jo za vselej odslovil. Prav ven sem jo vrgel, ko je prišla k meni.«

Marko se je spomnil, da je Brnot na dan volitve gospe Petteg zaprl vrata pred nosom in je umolknil. (Dalje prihodnj.)

slavnosti, bodo Anglija, Francija in Rusija na Dunaju odločno zahtevale odgovora zaradi oboroževanja na srbski meji.

Dopisi.

Iz Ribnice. Pred nekoliko dnevi je bil v konfiscirani števil. »Slovenskega Naroda« objavljen kratek dopis iz Ribnice, o katerem sodimo, da je boljše, da se ga je usmilil državni pravdnik. V Ribnici smo imeli doselej prav prijetno družabno življenje, za katero nas je marsikdo zavdal. Delalo se je složno in storilo mnogo v narodnem oziru in za razne lokalne in obkorporativne namene. Za družbo sv. Cirila in Metoda, katere glavna podpora so naše narodne dame, se je storilo toliko, kakor težko kje drugje na deželi. Ustanovil se je med drugim »Sokol« in »Ljudska knjižnica«, katere se prav lepo razvijata. Zahtevajo se od nas velike žrtve, običuten naroden davek. Nabiraleci in nabiralke narodnega davka so že itak trn v peti tistim, ki imajo trdo zapete žepe. Ako se bode pa že vsaka šala, katere se izreče v prijateljski družbi v gostilni obešala na veliki zvorn ter se iz nje kovala »ogorčenost«, se s tem ne bode pospeševalo društveno in družabno življenje, marveč odvracalo delavne in požrvalne osebe od neprijetnega in mnogokrat nevhvaležnega dela za druge. Umevno je, da po dogodkih meseca septembra v Ljubljani Slovenci ne morejo priporočati Koslerjevega piva, ako ima tudi dežela gmotno škodo od bojkota, velja to še v večji meri glede graškega in koroskega piva. Po krivica, ki se nam gode, ni čuda, da načelo: »Svoji k svojim« čedalje bolj prodira med ljudstvom. Priznati se mora pa tudi, da je posebno v malih krajih večkrat težavno izvesti to načelo v vseh posledicah. Marsikateri trgovec, o čigar narodnosti ni dvomiti, še vedno dobiva blago tudi od nemških trgov, ker je težko čez noč prelomiti vse stare trgovske zveze. Pri trgovini ne odločuje samo narodnost, ampak tudi solidnost in cena blaga. Precej se je že spremenilo, pa se bode še, samo potrpeti je treba. Zanimivo je, da se gostilničar, pri katerem se pridno nabira za družbo sv. Cirila in Metoda in za ribniškega »Sokola« in kateri je izmed vseh ribniških gostilničarjev edini toliko pogumen, da je naročen na »Slovenski Narod«, napada ravno v tem listu. Rajše v »Jomoljuba« z njim! Stari in mladi ne moremo biti vsi enih misli. Kdor ima že 5 ali 6 križev na hrbtu, sodi drugače, kakor tisti, ki še ni doživel dveh križev ter še ni okusil, kaj je življenja boj. Mladeniški ogenj je koristen, dokler se more brzdati, sicer šviga čez plot. To vidimo posebno pri žalostnih dijaških izgrelih v Pragi, na Dunaju in v Gradcu. Zaradi starih in razposajenih nemških dijakov se je v Pragi proglasil preki sod, na Dunaju se je pa ustavil pouk ter se je zaprla dijaška kuhinja, pred katero mora na stotine drugih dijakov stradati. Tudi glede Bosne ne morejo tisti, ki so imeli pred 30 leti sami priliko opazovati, kako je turško gospodarstvo in kako daleč je pripravo sicer lepo delo, biti enih misli s tistimi, ki poznajo deželo samo iz Srbom in Turkom prijaznih listov.

Rojaki!

Znano je, kako težavno stališče imajo naši visokošolci v tujem mestu. Prezirani od prevzetnih in inovitejših nemških kolegov se morajo skoro od prvega do zadnjega boriti z velikimi težavami za svoj obstanek. »Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju« lajša po svojih skromnih močeh to bedo, a storilo bi se lahko mnogo več, ako bi se ga rojaki v domovini spominjali česče in z izdatnejšimi prispevki. V zadnjih dneh je dosegel terorizem nemških nacionalcev, da se je zaprl dobrodelni zavod »mensa academica«, kjer obeduje in večerja večina naših akademikov za majhen denar. To je spravilo našo mladino v veliko stisko. Zahvaljuj se slovenskemu občinstvu za doslej poslano prispevke za ubožne slovenske dijake, prosimo še naprej, da bi rojaki ne pozabili slovenskih sinov v najtežjem času, ko se pripravljajo za narodno delo. Odbor bode po najboljši vesti delil poslano podpore in slovensko občinstvo si je lahko v svesti, da mu bode zagotovljena naša in naše akademične mladine hvaležnost.

Darovi naj se blagovolijo pošiljati društvenemu blagajniku gosp. Ivanu Luzzarju, višjemu revidentu juž. žel. v pok. na Dunaju III. Reiserstr., 27.

Za odbor »Podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju«:

Dr. A. Primožič s. r.,

t. č. predsednik.

Dr. Fr. Vidie s. r.,

t. č. tajnik.

Na zadnjem občenem zboru je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik: Dr. Anton Primožič, c. kr. vladni svetnik in deželni šolski nadzornik v ministrstvu za bogocastje in nauk; I. podpredsednik: Dr. Miroslav Ploj, c. kr. dvorni svetnik, državni in deželni poslanec; II. podpredsednik: Dr. Ivo Šubelj, ces. in kr. dvorni tajnik v ministrstvu za zunanje stvari; I. blagajnik: Ivan Luzzar, višji revident juž. žel. v pok.; II. blagajnik: Dr. Milan Škerlj, c. kr. državnega pravdnika namestnik v ministrstvu za pravosodje; I. tajnik: Dr. Fran Vidie, c. kr. urednik drž. zak. v ministrstvu za notranje stvari; II. tajnik: Dr. Fran Skaberne, c. kr. ministrski podtajnik v ministrstvu za bogocastje in nauk; odborniki: Dr. Aleksander Fatur, železniški komisar, dr. Stanko Lapajne, dvorni sodni svetnik na Dunaju, Ivan Tomažević, ravnatelj meščanske šole v pokouju.

Opomba: Druge slovenske liste prosimo, da bi ponatisnili ta oklic.

Jutri vsi na shod!

Na jutrišnji shod, ki bo ob 10. dopoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«, pozivljamo Slovence in Slovenke, da se ga udeležijo v kar največjem številu. Poročalo se bo na njem o notranjem in zunanjem političnem položaju. Shod bodi manifestacija za slovensko vseučilišče v Ljubljani, izrazili pa bomo na njem tudi sočustvovanje našim bratom Čehom, ki vprav zadnje dni čutijo krutosti nemške vlade. Tudi glede aneksije Bosne in Hercegovine s bo govorilo. Shod bodi veličasten, zato se ga udeležijo vsak, »dor ču! slovensko in slovensko!«

Dnevne vesti.

V Ljubljani 5 decembra

— Slovenskemu narodu! Nečueni, od akademskih oblasti žalibog podpirani nastop nemško-nacionalnega dijaštva na dunajskem vseučilišču je prisilil zatvoritev »akademiške mize« (Mensa academica), kjer je velik del našega dijaštva dobival svoj vsakdanji kruh, ter spravil veliko število naših dijakov na Dunaju v položaj velike bede. Mnogim manjka vsakdanjega kruha! Obračamo se torej na vsa čuteča nam sorodna srca v domovini in drugod s klicem: Pomagajte! Naj prispeva vsakateri po svojih močeh, da se odpomore trenutni bedi našega dunajskega dijaštva. Podpisana »Narodna zveza« je v svrhu te pomožne akcije izbrala poseben odbor, v katerem so poslanci: Ivančević, Korošec, Ploj in Žitnik. Vse darove sprejema odbor blagajnik dr. Ignacij Žitnik, poslanec, Dunaj, parlament. Rojaki in rojakinje! Pomagajte hitro, ker beda je nujna. Osramotili bi svoj narod, ko bi puščali stradati našo mladino, kateri so brezsrčni tujei zaprli vrata. Najlepšo narodno solidarnost pokažemo, ako vzajemno podpiramo svojo po krivici preganjano akademično mladino, v kateri je vtelesena bodočnost naroda! — Dunaj, 4. grudnia 1908. — »Narodna zveza« v poslanski zbornici državnega zbora. — Dr. Vinko Ivčević, načelnik. — Dr. Ivan Šusteršič, načelnik.

— Izjava. Nekaj mlajših gospodov, katerim ni všeč, da ima dr. Iv. Tavčar odločilno besedo pri našem listu, razširja po ljubljanskih kavarnah in gostilnah izmišljeno vest, da je načelnik »Narodne tiskarne« prepovedal pisati za bojkot. Pristavlja se še, kar je vrhunec neokusnosti, da je storil dr. Tavčar to na ljubo baronu Schwarzu, da bi si bil prislužil red za 2. december. Resnica pa je, in te resnice nam ni treba nikomur prikrivati, da je dr. Tavčar zahteval, da mora ponehati tista »konfiskacijska številka«, katere je zadnji čas sistematično vsak teden izhajala in kateri se je videlo, da je bila pisana nalašč v namenu, da jo državni pravdnik zapleni. Gospodje, ki kriče, ne poznajo položaja! Državna oblast je lahko vsak hip pričela s subjektivnim preganjanjem, ona je bila v položaju, da je lepega dne pustila odpeljati celo osobe iz naše redakcije v preiskovalni zapor; za vse daljše pa bi se bilo lepo delegiralo porotno sodišče v Mariboru! Čemu naj bi se izpostavljali taki nevarnosti? Načelnik »Narodne tiskarne« bi moral imeti preklicano malo zavesti o svojih dolžnostih, če bi omenjene nevarnosti ne bil preprečil. »Konfiskacijskih številka« torej več ne bo, v dru-

gem pa se bo list urejal po dosedanjih načelih. Med te pa pripada tudi načelo, da je pri današnjih časih, ko se mora slovenski narod baviti za politično svojo eksistenco, tudi bojkot dopustno politično orožje. Mislimo, da bi bilo nepotrebno še kaj daljšega pojasniti!

— Gasgeruch. Pripoveduje se sledeča pikantna pripoved! Če je resnična, ne vemo, ali lahko bi bila resnična! Pri »Kranjski hranilnici«, ki že itak živi krvave dno, imajo svojo notranjo krizo. Predsednik, gosp. Bamberg, je zanesljivo pričakoval, da bo dne 2. decembra padel nanj žarek cesarske milosti. Ker je padel ta žarek na direktorja, dr. Schöppla, ki je s svojim strogo nemško-nacionalnim vodstvom pripravil zavod na kraj propada, ni bilo upanje gospoda prezidenta tako neopravičeno. In vlada je hotela g. Bamberga debelo podčrtati! Ali vlada obrača, nemški nacionalci, ki vidijo sedaj »Kranjsko nemško stranko«, pa obrnejo! Gospod Bamberg ima veliko zaslug, da je prišla plinarna v mestne roke. Če je bilo kaj pametnega, bil je pameten ta korak g. Bamberga! Dr. Eger mu pa tega odpusti ti ne more, in zategadelj je bilo ljubljansko nemstvo soglasno proti odlikovanju gospoda Bamberga: Der Mann hat noch zu viel Gasgeruch in sich! Vlada se je vdala, in gospod Bamberg je klavirno propadel. Direktor je odlikovan, gospod prezident pa je propadel. Zategadelj je nastala ostra notranja kriza pri »Kranjski hranilnici«. Kaj bo iz tega? Kaj bo iz tega? To sam bog ve! Adijo!

— Bestialnost. Iz Gradca se nam piše: Jurist Travner, sin sodnega svetnika v Ljubljani, je jako mroljuben mladenič. Pri demonstracijah niti udeležen ni bil. Pri strani je stal ter govoril z nemškimi sošolcem. Kar pride mimo tista zverina, sin dr. Mahra (torej Krisperjeva žlahta! Opomba stavca.) ter ga brez vsakega povoda nahruli: »Sie gehören nach Laibach!« Jako dovipno mu je odgovoril g. Travner: »Und Sie nach Pettau!« Takoj ga je Mahr vsekali z debelo gorjajočo po glavi, da se je reže vesnesel in da mu je počila črepinja v ozadju. Na tleh ležečega sta potem Mahr in Achtschin, sin bankeotnega ljubljanskega ključarja, junško pretepavala, in ta dva nemškutarska smrkačca bi bila poštenega slovenskega mladeniča zavratno ubila, da ni končno policija vmes posegla ter ga rešila pred nemškutarsko bestialnostjo. Gospod Travner je težko ranjen: zadevo ima sedaj sodišče v rokah. Mi jo hočemo v svoji pozornosti obdržati, ker to je eno, da svojih sinov ne pustimo ubijati po pobu dr. Mahra, ki naj bi svojega sina raje dal med mesarje, nego ga je poslal na vseučilišče! Pripomba uredništva: Tudi mi te zadeve ne pustimo s pogleda. Končno bo ta sirovina privratala na Kranjsko ter bo hotela imeti mastno službo med Slovenci. Gospod baron Schwarz ga bi brez dvojbe z veseljem sprejel. Pa ne bo šlo!

— Likvidacija! Vladarji Kranjske hranilnice, če so imeli kaj razsodnosti, so morali že davno slutiti, da mora priti nevihta, katere se sedaj razvija na nje. Kakor hitro sti se zblizali glavni slovenski stranki, moralo je priti tako, kakor je prišlo! Stvar ger neprestano naprej kakor kolo, katero se je spustilo po bregu. V očigled temu, da je vodstvo »Kranjske hranilnice«, posebno za časa sedanjega direktorja, slovenski narod ignoriralo, ga v nič devalo, zasramovalo in zaničevalo, morala je ta arogantna gospoda pričakovati, da Slovenci ne bodo prenašali, da bi se njihov denar trosil za šulferajnske šole, in da bi se tepli z biči, ki se režejo s slovenske kože! Čast slovenskega naroda zahteva, da pride slovenski denar iz nemške »Kranjske hranilnice«, in nam je čisto vse eno, če pride potem tudi v »Ljudsko posojilnico!« Naravno pa je, da se tako evolucije ne doženejo brez nevarnosti. Mogoče je, da se pri tem uničijo posamezne eksistence. Tu mislimo na uradništvo »Kranjske hranilnice«, kakor tudi na posamezne dolžnike, kojim se bo glavnica odpovedala. V tem oziru treba je hranilnici nekaj časa dati, da more izterjati svoje glavnice, ne da bi zagazili dolžniki v gospodarsko krizo. Gospodje pri »Kranjski hranilnici« naj se ponižno vdajo v svojo usodo, katere je neizogibna! Naj sklenejo likvidacijo, da rešijo, kar se da rešiti! To je naš dober svet, ki nam prihaja iz sre! Naj ga gospodje premislijo: če hočejo za braniti katastrofo, jim drugega ne preostaja, nego pravočasna likvidacija! Pričakovati pa je, da se ta pametni svet ne bo upošteval, ker so pri »Kranjski hranilnici« izgubili glavo. Umijemo si roke; s tem, kar smo svetovali, storili smo vse, da razpade trohlni ta zavod, ne da bi se pripečila pri tem kaka nesreča. Ali pamet pridigovati Schöpplovi kliki, je bilo vsikdar brezuspešno delo!

— »Kranjska hranilnica« propada! Meseca avgusta, torej pred

Ljubljanskimi dogodki je imela »Kranjska hranilnica« še 67,041.348 kron vlog. Konec meseca septembra je padlo stanje hranilnih vlog na 65,516.752 K, pretekli mesec november pa na 55,985.475 K. Tekom meseca oktobra in novembra je, kakor »Kranjska hranilnica« v uradnem izveščju v današnji »Laibacher Zeitung« priznava, bila torej dvignena iz tega nemškega zavoda ogromna svota 12 milijonov. Dejansko je bilo seveda dvigneno še veliko več denarja, a gospodje okrog »Kranjske hranilnice« razumejo to spretno prikriti. To prikrivanje o dejanskem položaju »Kranjske hranilnice« pa jim ne bo pomagalo, saj čivkajo že vrabei po strehah, da ta nemški zavod v slovenski deželi kranjski propada rapidno in nevzdržno. A pridejo za »Kranjsko hranilnico« še hujši časi. Povemo lahko, da se bodo v najkrajšem času jele dvigati tudi cerkvene vloge — in te znašajo milijone in milijone, takrat pa bo nastal jok in skripanje z zobmi v »Kranjski hranilnici«.

— Z graškega vseučilišča. Iz Gradca se nam piše: Vseučilišče je danes še vedno zasedeno. Vrste nemških dijakov patrolirajo po akademskih tleh z gorjaci, v katerih je zabito vse polno zarjavelih žebeljev. Drugi imajo zopet kolo, ali pa močno okovane palice, ki imajo do 20 cm dolge brušene osti, kljuje pa obite z ošpicami žebelji. Sicer se po teh vnanjih znakih odločno ločijo od drugih dijakov, a vendar so si danes oskrbeli bele pentlje kot odznaki. Bele pentlje — velikanski koli. Te znače ponujajo vsem dijakom. Kdor izjavi, da je Slovan in zavrne pentljo, ga s hruščem in koli naženo iz univerze. Tako smo sedaj na avstrijski univerzi izročeni na milost in nemilost nemških dijakov. Rektor ne gane prstov, da bi to tolpo, ki je naravnost sramotna za kulturno učilišče, odgnal z akademskih tal in čuvaj vsaj telesno varnost drugorodnih slušateljev. Kar se je včeraj zgodilo »Tabornu«, to se je danes »Triglavu«. Včeraj so vrgli društvo »Taborn« na cesto, danes so pa odpovedali stanovanje »Triglavu«. Tako bodo v par dneh vsa slovenska akademična društva na cesti. Na vseučilišču nimamo sploh nič pravice, še celo življenja nismo varni, sedaj so nam odvzeli še jedina pribežališča, kjer smo lahko protestirali proti nečutenim dogodkom in se boderli k vstrajnosti za boj za naše vseučilišče. V Gradcu nas meče z univerze rektor, nemško dijaštvo izvaja to z najsirovejšimi sredstvi, iz društvenih stanovanj nas pa postavljajo na cesto, ali se bo že ganila enkrat vlada in napravila konec tem neznoznim razmeram? Ven s slovensko univerzo v Ljubljani, in mi bomo iz srca radi ugodili nemškemu klicem po celnem mestu: Die Windischen hinaus!

— Nemški burši v Gradcu so se pri zadnjih napadih na slovenske dijakke pokazali v vsi svoji grmanski sirovosti. Prvenstvo gre vsekako Mahru. Ta ima to že v krvi, izpolnila pa ga je vzgoja njegovega očeta c. kr. deželnovaldnega zdravnika dr. Mahra. Ostali ljubljanski karnijolci so pa tudi storili kar je bilo v njihovih močeh. Posvali so slovenske visokošolce z besedami, ki jih ni mogoče zapisati in jih napadali, kadar so imeli dovolj moči na svoji strani. Pozabiti pa tudi ni pristnih nemških sinov slovenskih staršev, Kapša in Luscherja, ki sta letos absolvirala gimnazijo v Novem mestu. Čast komur gre. Tudi Kapš in Luscher sta se izkazala, da je bilo kaj.

— Slovenske tvrde in drž. železnice. Železniška uprava zapostavlja Slovence in se brani slovenskega uradovanja, kar le more. Kar je storil bivši železniški minister Derschatta, da bi upravo drž. železnice spravil popolnoma v nemško — nacionalne roke in iz nje napravil močno germanizacijsko sredstvo, se pri nas vse premalo uvažuje. Nikdar se ni noben slovenski poslanec oglašil zoper Derschatto, dasi bi bila občna narodna korist zahtevala, da bi bili šli vsi slovenski poslanci proti njemu v najbrezobzirnejši boj. Germanizacijske namene železniške uprave pa še pospešujejo Slovenci sami s tem, da se v poslovanju s c. kr. državno železnico poslužujejo — nemščine. V Trstu itak zapostavljajo Slovence in pri vodstvu so Nemci v pretežni večini. To je mogoče samo vsled naše lastne mlčnosti in narodne brezbrčnosti. Nemci lahko zavzemajo ta mesta, ker se Slovenci v poslovanju z državno železnico večinoma poslužujejo nemščine. Če bi se Slovenci tudi v poslovanju s drž. železnico posluževali dosledno samo svojega slovenskega jezika, bi bilo kmalu znatno boljše.

— Česa vsega ne vedo? Idrijski »Slovenec« dopisnik pripoveduje svojim pristajem, da bodo morali prihodnji občinski odborniki, če bodo tako ravnali, kakor njihovi pred-

niki v zadevi občinskega društvenega posloplja, globoko seči v žep in plačati — čujte in strmite — po 1200 do 1600 K. Napredni volilci — ostanite torej doma pri bližnjih občinskih volitvah, da ne bo treba trpeti tako ogromne škode od vsa izvoljenim naprednim odbornikom. Zelo prijazni so torej idrijski klerikalci, da opozarjajo svoje politične nasprotnike na zle posledice, če se dajo voliti v občinski odbor. Pa šalo na stran! Klerikalci torej groze, da bodo občinski odborniki zavezani plačati dosedaj narasle stavne stroške za mestni dom in če se bo prihodnje leto z delom nadaljevalo, celo stavbo. Pa ne bo tako lahko naprtiti takaka bremena naprednim odbornikom. Kaj takega bi se dalo doseči le z odkodnim tožbo. Redni sodnik pa bo brezdvomno tak zahtevek zavrnul, ker se bo pač z lahkoto dalo dokazati, da so prejšnji občinski odborniki kakor bodo tudi bodoči delali s prezidavanjem občinskega posloplja le v korist občine, nikdar njej v najmanjšo škodo. Škodljivo klerikalno delovanje pač ne more dolgo trajati!

— Pameten odgovor. Neko okrajno glavarstvo je ukazalo županu na deželi, da naj d. nemudoma popravi pomazane nemške napise na krajevnih tablah in sicer na občinske stroške. Župan je glavarstvu kratko odgovoril, da tega ne bo storil, češ, da bodo nemški napisi pri sedaj vladajočem razpoloženju med ljudstvom takoj zopet pomazani. To bi povzročilo občini nepotrebne nove stroške, a on kot župan je dolžan občino varovati vsakih nepotrebnih izdatkov. Ta odgovor je pomagal, župan ima sedaj mir pred glavarstvom!

— »Kranjska hranilnica« in nemška kavarna v Trzinu. V Trzinu, tem nemškem gnezdu, kjer živi poleg 200 priseljenih Nemcev nad 2000 Slovencev, ima kavarno neka Slovenka. To tamkajšnjim Nemcem ni po volji, zato so sklenili v Trzinu otvoriti lastno nemško kavarno, seveda ne s svojim denarjem, marveč s pomočjo — »Kranjske hranilnice«. Dobili so za kavarnarja nekega Brandta. Ta bi moral nabaviti biljard za kavarno, toda mož ni ma pod palecem potrebnega drobiža. Kaj storiti? Trziški Nemci so sicer premožni ljudje, toda da bi si sami kupili biljard ali pa Brandtu posestili denar, tega bog ne zadeni! Obrnili so se raje na »Kranjsko hranilnico« in ta jim je velikodušno takoj priskočila na pomoč. Poslala je svojega uradnika C. nalašč v Trzin, da je kupil za nemško kavarno star biljard pri Lončarju. »Kranjska hranilnica« je res vsestranska! Sedaj že kupuje stare biljarde menda zato, ker je sama tako podobna staremu, izigranemu biljardu, ki ima že vse štiri nege nevarno polomljene. Pozivamo tiste, ki imajo na prodaj kak polomljen biljard, naj ga ponudijo v nakup »Kranjski hranilnici«!

— Kranjska deželna vinarska zadruga. Kranjska vinoreja nahaja se v krizi, katero vinogradniki temelj čutijo, ker je vsled letošnje izvanredne suše bilo le malo drugih pridelkov in je ostal vinski pridelok edina pomoč. Letošnji vinski pridelok je bil obilen in dober, vendar pa se ne da v denar spraviti sploh ne ali pa vsaj ne po cenah, ki bi odgovarjale pridelovalnim stroškom. Vsled tega vršila se je v četrtek, dne 3. decembra 1908 pri kranjskem deželni odboru anketa v vinarskih zadevah, ki se je bavila s sledečimi točkami: 1. Vprašanje, kako bi se dalo povzdigniti razpečevanje domačega vina; 2. preosnova viničarskega in trgatvenega reda za Kranjsko. Anketa, katere se je udeležilo nad 20 odposlancev i. s. deželnega odbora, c. kr. kmetijske družbe, trgovske obrtne zbornice, »Zveze slovenskih zadrug«, »Zadruga zveze«, obstoječih kranjskih vinarskih zadrug, posameznih vinorejskih okoličin — tem so se pridružili kranjski vinorejski veščaki, državni kletarski nadzornik g. Gombač, ravnatelj kmetijske šole na Grmu g. Rohman in c. kr. vinarski nadzornik g. Skalicki — se je temeljito bavila z vzroki nastale krize. Med vzroki se ni naveda nadprodukcija, oziroma se je celo dogladno, da te ni, pač pa se je povdarjalo, da tiče glavni vzrok krizi v kvaliteti in pa v tem, da naši vinogradniki niso organizirani, naša konkurenca je pa dobro organizirana in vsa vsled tega lahko izpodriva; tudi se je na Kranjskem razširilo pitje piva itd., kar vse škodi domači vinoreji. Soglasno se je nato sklenilo, da se osnuje vinarska zadruga, katere okoliš se razteza na celo Kranjsko. Izvolil se je takoj tudi pripravljalni odbor, obstoječ iz naslednjih gospodov: Deželni odbornik grof Barbo, kletarski nadzornik Gombač, deželni odbornik dr. Lampe, predsednik trgove in obrtne zbornice Lenarčič, deželni poslanec grof Margheri, odvetnik dr. Pegan, cesarski svetnik Pirc, ravnatelj kmetijske šole Roh-

man, vodja »Zveze slovenskih zadrug« Rožman in c. kr. vinarski nadzornik Skalicki. Pri drugi točki dnevnega se je anketa izrekla proti preosnovi ozir. vpeljavi trgatvenega reda. Gori navedeni pripravljalni odbor se je zbral takoj popoldne v deželnem dvorcu k seji in se je posvetovalo o snovanju vinarske zadruge. Sklenilo se je: Tvrda zadruga se glasi: Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo. Okoliš zadruge obsega celo Kranjsko. Namen zadruge je vnovčevanje kranjskih vin, skupna nabava proizvodnih potrebščin itd., zadruga bo imela v Ljubljani glavno založbo klet. Že zdaj opozarjamo posebno gostilničarje na to zadrugo, ki bo gotovo ne samo za vinogradnike, temveč sploh za naše gospodarstvo največjega pomena.

Nemcem je obupati. »Es ist wirklich zum verzweifeln!« stoka celjska »Deutsche Wacht«, ko poroča, da so se v nemški tiskarni Leykam v Gradcu tiskala vabila za slovensko nacionalno slavnost (najbrž za zadnjo veselico graške podružnice Ciril-Metodove družbe) in da je ta tiskarna pod vabilom v slovenskimi tiskarnih besedilo: »Tisk in založba Leykam Gradec«. Grozno! Še groznejše je pa, da je tiskarna Kleinmayr in Bamberg v Ljubljani na nemških plakatih za jubilejno slavnost ljublj. nemškega »Turnvereina« podpisana v slovenskem besedilu: »Ignacij Kleinmayr & Bamberg Ljubljana. To se še danes lahko bere na vseh oglih, kjer ima reklamne table Peter Matelič, ki je obrekoval slovenske odvetnike, da so mu odrekli pravno pomoč in ima za zastopnika dr. Ambrositscha in dr. Egerja! »Es ist wirklich zum verzweifeln!«

— Javen shod za slovensko vseučilišče bo v ponedeljak, 7. t. m., ob 8. zvečer v celjskem »Narodnem domu«.

— Nekaj za »našo« socialno demokracijo. Od postanka jugoslovanske socialne demokracije smo navajeni večinoma le zabavljanja nad obstoječima slov. strankama, osobito pa seveda nad naprednjaki. Da bi se delo preko te točke poglobilo, o tem ne vemo nič ali prav malo. Zakaj se sploh ta stranka imenuje »jugoslovanska«? Na jugu pušča teren popolnoma italijanskim socialnim demokratom, akoravno si vsakdo lahko na prste računa, da so avtohtoni delavci Slovani, osobito Slovenci. »Kri ni voda«, zato so si slovenski delavci morali ustanoviti poleg »jugoslovanske« socialne demokracije svojo organizacijo, in ta — uspeva! Na severu je še slabše. Še celo naši najhujši narodni nasprotniki priznavajo, da gre naša narodna meja nad Mariborom, da je torej celi slovenski štajer jugoslovanski, a naša »jugoslovanska« socialna demokracija ne ve o tem nič in noče nič vedeti. Z njo se neha Jugoslovanstvo tik ob štajersko kranjski meji! Vsa mesta, vse trge, vse industrijske kraje na štajerskem in Korškem prepustijo svojim sodrugom, in vendar je to njen teren. Ali ni delavec v mestih in trgih na Spodnjem in v ogromnem številu tudi na Srednjem in Gornjem štajerskem slovenskega pokolenja? Gospodje pri »Rdečem praporu«: hie Rhodus, hie salta! Pokažite, da ste res boritelji za slovenskega delavca. Pokažite, da vaše delo ni samo destruktivno, ni samo negacija dela naprednjakov tukaj, ampak da se ne strašite dela v lastnem delokrogu. Ravno letos je spet zamujena za vas lepa prilika: v četrty ali splošni kuriji sta v mestih in trgih dva mandata. Jih spet prepustite Gradcu? Zato naš odkrit nasvet: predstavite se Reseli in dr. Schacherlu v Gradcu in prezentirajte jima zahtevo, da se tudi za štajersko uveljavi brnski nacionalitetni program, da nam ne bo ravno socialna demokracija najbolj naših delavskih slojev narodno odtujala, ponemčevala. Če priznate tudi vi gg. socialnodemokratski voditelji jugoslovanske socialnodemokratske sekcije socialnodemokratski nacionalitetni program, boste storili svojo dolžnost in lahko vas zagotovimo, da bo vaše delo uspešno, obenem pa boste res pokazali, da ste res tudi narodnjaki! Socialna demokracija nima kaj zgubiti, ako prepusti na Spodnje štajerskem tla vam, mi Slovenci kot narod pa pridobimo veliko in s nami primeroma največ vi sami. Torej! Štajerski Slovenci.

— Kako bi se dala slovenska krajevna imena lepo in točno pomeniti? Zadnji čas si naši oficialni in neoficialni pomenjevalci strašno belijo glave, kako bi pomenili naša slovenska krajevna imena. No, mi smo bili še vedno vljudni na zgoraj in zato gremo tej gospodi rade volje na roko. Da jim ne bode treba o tem problemu preveč razglabljati, jim s tem dajemo na razpolaganje sledeči seznamek že pomemčenih krajevnih imen z zagotovilom, da se ne bomo prav nič upirali, če jih uradno

uvedejo. Za ta slučaj si bomo izprosili edino le to dovoljenje, da potem ta uradno sprejeta imena tudi objavimo kulturnemu svetu zunaj avstrijskih meja. — Evo seznamka pomemčenih krajevnih imen: Cerknica pri Rakeku = Krepierdorf bei Krebslein. — Dob pri Viru = Eche bei der Quelle. — Polznik nad Litijo (Letijo) = Schneekendorf ober Fuegen (ali tudi Laufsn). — Mirna peč = Ruhiger Ofen. — Zalje = Beleidigungsort. — Ribnica = Fischwasser. — Čerklje = Zarteldorf. — Vransko = Krißwinkl. — Bled = Bleiche. — Mošnje pri Radovljici = B utlern bei Gerawangen. — Črnomelj (Črno melj) = Schwarzmahl. — Metlika = Besenstadt. — Vodice = Wasserlein. — Hrastnik = Krä zendorf. — Ježica = Knoppen. — Slavin pri Prestranku = Ruhndorf bei Abseltsort. — Slap pri Vipavi (Vi-pa Vi) = Wasserfall bei Ihr aber, Ihr. — Dobriče = Gutnichts. — Trebnje = Putzdorf. — Krško = Taufort. — Sora = Deichsel. — Sorica = Deichselochen. — Jesenice = Herbstingen. — Zagorje = Nachweh. — Dol = Hinunter. — Janjče = Lampelingen. — Gorje = Weh. — Smarna gora = Schmarnberg. — Konjice = Pf-rdingen. — Vojnik nad Celjem = Kämpfer ober Ganzessich. — Velenje = Befehtingen. — Rogatec = Horningen, Hornau. — Zavrje = Verwerfingen. — Kostanjevica = Kastanien-Vorhölle. — Ptuj = Fremdingen. — Zalezna kaplja = Eisentröpflein. — Celovec = Ganzschafeln. — Velikovec = Vielschafe. — Slovenji gradec = Rühmlich Schlösschen. — Slovenska Bistrica = Rühmlich Klaringen. — Prežganje = Vorschnapstern. — Kopanje = Grablern, Baden. — Rače selo = Eutenweiler. — Trst = Schilf. — Št. Vid = Hl. Sicht. — Vrhnika = Gipfelingen. — Lož = Leichter. Ta seznamek pomemčen, ki tudi nam prav zelo ugaja, smo posneli iz »Brenolja« ki ga je sestavil že l. 1878, ko niti iz daleka ni mogel slutiti, da se bodo Slovencem že dobrih 30 let rodili Jama = norci.

— Slovenskim lovcom! Kakor že predvčerajšnjim naznanjeno, se bodo ob ponedeljku, 7. t. m., dalje pri okrajnem glavarstvu v Kamniku dražbali nekateri lovi, ki smo jih navedli v četrtek. Opomniti moramo, da občinski lovi Dolsko (!), Smartno, Radomlje in Trojana ne pridejo na dražbo, kakor zdaj razglašata kamniško okrajno glavarstvo. Z ozirom na to, da imajo lov v Dolskem v najemu Nemci in z ozirom na zavednost dolskega župana, kar je razvidno iz današnje notice »Slovenski lovi«, pozor! smo prepričani, da se je tu zgodila neka mešetarija Tirolcem v korist. Slovenske lovce prosimo še enkrat, naj gredo na dražbo lovov sami, ali pa pošljejo tja povsem zanesljive ljudi. Ihanski lov mora priti v slovenske roke, nemški hajlači se ne bodo več veselili na njem!

— Slovenski lovi, pozor! Piše se nam: Dodatno k prvima dvema noticama, priobčenima pod navedenim naslovom, opozarjamo vse one gospode, ki želijo dobiti ihanski ali dolski (Dolsko) lov, da naj se udeležijo dražbe osebnost, ako pa pooblaščaj koga, naj bodo previdni, da ne pooblaste kakšnega Ešalta. Takih Ešaltov se ne manjka ne v Ihanu ne v Dolskem. Dolžnost naša je priobčiti nekatere z imenom V Ihanu je v vseh slovenskih krogih prav dobro znani Fr. Pevco, ki pa je v resnici pravi tajni svetnik pritepenih Tirolcev. Nič boljši ni župan iz Dolskega, ki se je potegoval za to, da bi se lov Tirolcem podaljšal, akoravno je imel v rokah črno na belem od g. dr. Pr. (NB dr. Premrov), da d. 100 kron več za lov, nego je bil dosedaj v zakupu. To je povedal pri občinski seji šele, ko je videl, da poleg nemškutarja Ratschitscha ni nihče za to pridobiti, da bi imela občina 100 kron manj dohodkov. Zatorej slovenski lovi, ne soditi po prijaznih besedah svojih pooblaščenov!

— Strah ima veliko oči. Za jutri napovedani shod dela gotovim krogom silne skrbi. Vse mogoče strahove vidijo in so vsled tega naložili profesorjem — policijska opravila. Dijakom se je udeležba na shodu strogo prepovedala in se jim je naročilo, da morajo doma ostati. Profesorji pa imajo nalog hoditi po ulicah, loviti dijakke, jih domov poditi in vsakega naznaniti, da bo kaznovan.

— Imenovanje. Deželni stavbni adjunkt g. Ciril Žnidaršič je imenovan inženjerjem v melioracijskem uradu v Dalmaciji. V kratkem zapusti še neka druga tehnična moč deželno službo. Kaj je temu vzrok?

— Iz finančne službe. Carinski oficijal A t o n G r o m v Trstu je imenovan za carinskega revidenta v IX. čin. razredu.

— Iz pisarne slovenskega gledališča. V torek, na praznik sta dve predstavi. Popoldne ob 3. se igra dramska pravljica s petjem in godbo »Trnjulčica«. Pri predstavi svira orkester »Slovenske Filhar-

nije«. — Zvečer ob pol 8. se poje tretjič Zajčeva opera »Zrinjski«; vlogo vloga Sulejmana izvaja gosp. Križaj, gojenec »Glasbene Matice«, vlogo zdravnika Levija g. Povh in vloga Alapiča g. Bukšek. — V petek dne 11. t. m. se poje prvič po daljši dobi Bizetova opera »Carmen« z go. L. Nordgartovo v naslovni vlogi.

Cene v gledališču. Slovensko gledališko občinstvo je s predstavami vobče jako zadovoljno in obiskuje gledališče jako pridno. Skoro vsaka predstava je razprodana. Pri tolikratnem obisku pa se znatno čuti direktno povišanje vstopnine, ki se je letos upeljalo in prav posebno se pritožuje občinstvo zaradi umetnega zvišanja vstopnic, vzprijorjenega s prevzetjem garderobe v lastno režijo. Prej so na pr. štiri osebe broječe familije plačale za garderobe vse skupaj 40 v. zdaj plačajo 80 v. To se pozna. Prej so ljudje od garderobnega osebja uživali vsakovrstne male usluge. Zdaj si jih ne upajo nastonj zahtevati, a če bi jih posebe plačevali, bi se garderobnih stroškov preveč nabralo. Naposled je pri nas le malo ljudi, ki bi mogli z denarjem tako »nobel« delati. Zato je gledališki upravi nujno priporočati, naj garderobo zopet tako uredi kakor je bila prej, ker je zdaj neprimerne draga.

Koncert Božinov. Mladi ruski umetnik na violino, ki je z izvrstnim uspehom dovršil carski konservatorij v Petrogradu, g. R. N. Božinov, se bo slovenskemu občinstvu prvič predstavil v velikem koncertu, ki ga priredi v četrtek, dne 10. decembra v veliki dvorani »Narodnega doma«. Koncertoval je z velikim uspehom že po mnogih mestih slovenskega juga ter želi postati znan tudi med Slovenci predno se napoti na velike turnee. Pri prireditvi koncerta mu pomaga »Glasbena Matica«, ki s tem slavno občinstvo opozarja na vrlega slovenskega umetnika. Vstopnice prodaja gospa Šešarkova. Plakati so zaradi prihranitev stroškov nabiti v hrvaškem jeziku.

Filharmonični koncert orkestra »Slovenske Filharmonije« v nedeljo, t. j. jutri v veliki dvorani hotela »Union« se vrši po sledečem sporedu: I. Anton Dvořak: Simfonija v g duru. II. Allegro con brio. III. Adagio. III. Allegretto grazioso. IV. Allegro ma non troppo. 2. N. Paganini: Koncert za gosli s spremljevanjem orkestra. Gosli: g. Jan Režek, učitelj »Glasbene Matice« 3. Edward Grieg: Lirična suita. I. Pastorček. II. Norveška kmečka koračnica. III. Večerna. IV. Obhod pritlikavcev. Vodi g. kapelnik Václav Talich: Začetek točno ob 8 uri zvečer.

Tvrda Lenasi & Gorkman je darovala povodom otvoritve svoje trgovine v Stritarjevih ulicah »Družbi sv. Cirila in Metoda« 25 K. Iskrena zahvala! Slavnemu občinstvu priporočamo to novo narodno trgovino!

Akademija. Še enkrat opozarjamo slavno občinstvo na javno predavanje, ki bo jutri, nedeljo, ob 6. zvečer v veliki dvorani »Mesnega doma«. Predava gosp. ces. svetnik Ivan Franke o zanimivem predmetu »Kapital in delo«.

Miklavžev večer. Slavno občinstvo se vljudno opozarja na današnji »Sokolov« Miklavžev večer. Člani in prijatelji »Sokola« naj posejijo s svojo deco čim najštevilnejše to prireditve, na kateri bo vsakdo izmed malih obdarovan. Začetek ob 7. zvečer.

Zabavni večer priredi jutri večer ob sedmih v »Meščanski pivnici« (gosp. Dekleva) pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Skrbnjeno je za vsestransko neprislusno zabavo: petje, šalji pripori, posebne vrste srečolov itd. Vstopnine ni nič, na kar se posebej opozarjamo.

Novo Groharjevo slike. Štiri lepe, pozornost vzbujajoče nove slike našega dobro poznane slikarja Groharja so razstavljene samo do prihodnjega torka v izložbenih oknih knjigarne g. Lavoslava Schwentnerja.

Slika »Slovenske Filharmonije« je razstavljena v Šešarkovi trafiki.

Ljubljanska dijaška in ljudska kuhinja je razpolaga poštne položnice za plačilo članarine in dopolnjevanje daril. Člani, ki še niso poslali članarine za letos, se prosijo, da store isto kmalu, vsaj še tekom tega leta. Ker je dijaška in ljudska kuhinja velikega pomena za revne dijake in sploh za revnejše sloje, se tudi darovi sprejemajo hvaležno. Vsak dan se odda več sto porcij jedil deloma brezplačno (revnim dijakom), deloma za jako nizke cene. Darove sprejema blagajništvo, Poljanska cesta 11. Članarina znaša na leto 4 krone.

I. Filharmoničen koncert. Vesel dogodek imamo zabeležiti. »Slovenske Filharmonije« najmlajše dete slovenske zavednosti in požrtvovalnosti ima jutri svoj prvi samo-

(Dalje v prilogi).

tojni koncert. Vsakdo, ki ima smisel za napredek slovenske kulture, mora se iskreno veseliti krepkega premijanja naše Filharmonije po polnosti Z velikim zanimanjem jemljemo torej vspredek za jutrišnji koncert v roke, ter ga odlagamo s preloženjem, in zavestjo, da je nad vse skrbno sestavljen, ter da v polni meri odgovarja našemu okusu. Prva in največja točka je svetovno znano delo največjega slovanskega glasbenega genija Dvořaka. — Dvořak nam je sicer ljub znanec in imeli smo v Ljubljani že večkrat priliko slišati njegova dela, vendar tega mojstra, ker pa računamo, da se prav jutrišnjega koncerta udeležijo oni sloji, ki se dosedaj še niso intenzivneje zanimali za glasbo, bodi nam dovoljeno, da spregovorimo o slavnem Dvořaku v obče in o delu, ki se ima jutri proizvajati pri filharmoničnem koncertu še posebej nekaj besedi. Dr. Antonin Dvořak, slavni češki mojster, rodil se je 8. septembra 1. 1841. v Nelahovezi pri Kralupu. Prvotno namenjena mu je bila mešarska obrt in po mnogem moledovanju se mu je šele posrečilo preprostiti očeta, da mu dovoli posvetiti se glasbi. Z očetovim privoljenjem torej odšel je meseca oktobra 1. 1857 v Prago, kjer so ga sprejeli v orglarsko šolo. Po treh letih sprejel je mesto violonista v Komžakovi godbi, od katere je 1. 1862. prestopil k orkestru „Narodnega gledališča“. Tu je ostal polnih 11 let. Na to je 3 leta živel kot organist, ter 1. 1876. zapustil tudi to službo, da se zamore popolnoma posvetiti umetniškemu delovanju. L. 1889. odlikovan je bil Dvořak z redom železne krone, 1. 1890. imenovan je bil častnim doktorjem filozofije na češkem vsučilišču in leta 1891. podčašen od vsučilišča v Cambridgeu z naslovom doktorja glasbe. — V l. 1892. podal se je Dvořak v New York, kjer je pod krasnimi pogoji sprejel mesto ravnatelja konservatorija. V l. 1906. imenovan profesorjem kompozicije na praškem konservatoriju, vrnil se je Dvořak v domovino in ostal tam do svoje smrti. — Končno je postal Dvořak ravnatelj praškega konservatorija, ter še posebno odlikovan zajedno s slavnim pesnikom Jar. Vrchlickym s tem, da je bil poklican v gosposko zbornico. Umril je 1. maja leta 1904. Njegova smrt vzbudila je globoko žalost ne samo v njegovi ožji domovini, marveč v godbenih krogih celega sveta, kajti dela Dvořakova, četudi so krepko vkoreninjena v češki zemlji, niso samo nacionalno lokalnega pomena, temveč tvorijo važen oddelek v zgodovini svetovne simfonijske godbe. Dvořak je poleg Brahmsa največji simfonik druge polovice XIX. stoletja. Simfonija v G-duru, ki se bode proizvajala v jutrišnjem koncertu, izšla je v l. 1889, ter je po redu 4. med njegovimi petimi simfonijami. Njen pomen na poti razvika Dvořakovin skladb karakterizujejo najboljše lastne besede mojstra. Pravi o tej skladbi sledeče: Dovolj sem napisal skladb, v običajnih, zastarelih formah, sedaj hočem svoje ideje podati v drugi obliki. Zložil sem to novo simfonijo z željo, da se od mojih dosedanjih del popolnoma loči. Te besede Dvořakove o njegovi predzadnji simfoniji so pač resnične, kajti loči se ta od prejšnjih simfonij po bogatem tematičnem materijalu, vsebinski in prostorski obliki, ter vseskozi modernem razu. Nima sicer to delo posebnega programa, vendar se čuti, če se človek naslaja na njem, da peva o svojem veselju in žalosti človek našega časa, moderen človek, ki razbije s drznim mahom minule malenkostne oblike, da zamore proglasiti zmago ideje nad formo, ter zvabiti človeka v kraljestvo tonov. Slovenska filharmonija proizvajajoč v svojem koncertu Dvořakovo simfonijo, želi približati se s takim programom programu velikih godbenih mest. Dolžnost ljubljanske občine je da ne dopusti, da bi bil njen trud zaman „kot glas vpijočega v puščavi“, marveč, da z obilno udeležbo pri jutrišnjem koncertu dokaže, da razume težnjo Filharmonije, da se z njimi popolnoma soglašata, ter pa se hoče aktivno udeležiti delovanja za lepšo bodočnost glasbe v naši beli Ljubljani.

V. H. T.

Sestanek vseh ljubljanskih Slovencev. Opozarjamo še enkrat ljubljanske Slovence na predavanje, ki je priredi jutri ob 4. pop. „Splošno slov. žensko društvo“ v društvenih prostorih št. 9 na Rinski cesti. Predava ga Vidmarjeva o temi: „Trgovina in naše narodne dolžnosti“.

Živela slovenska zavednost! Kurat v kaznilnici, g. S. a., je kupoval včeraj iz same slovenske zavednosti pri M. Živela zavednost g. S. a.!

Gosp. Franc Štant je nastopil 5 mesečno kazno. Kliče na svidenje 4. maja 1909!

Umril je v hiralnici na Radeckega cesti ljubljanski mešan gosp. Anton Lipuš, na Poljanski cesti št. 51 pa

soprog čevljarskega mojstra gospa Marija Hönigmann roj. Blanč. **Razmere v Turjaku.** 25. oktobra je imela podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Turjak in okolice prvi redni občni zbor pri gostilničarju in poštarju Jernej Žužek. Pri slušalnih delih je jurist g. Bavdek omenjal zadnje demonstracijske dogodke po Kranjskem in Štajerskem ter povedal, da so se nekatere kazni, odmerjene slovenskim demonstrantom pri ljubljanskem deželnem sodišču, znatno zvišale pri nadsodišču v Gradcu ter pripomnil, da kaj takega doslej še nismo slišali o nemških demonstracijah. Pri teh besedah je škodil pokonci Jernej Žužek. Z vsa silo je udaril s peto ob tla, zamahnil z rokami na obe strani ter kričal, kar so mu dopuščala pljuča. Takoj tiho v moji hiši, če ne, vas še nocoj naznamim oblasti! Vi hujskate in ni res, kar govorite, da niso bili Nemci kaznovani. Gosp. Bavdek je čisto mirno opomnil, da ne hujskate in da ni trdil, da ni bil noben Nемеc kaznovan. Na te besede se je Žužek še bolj razljutil in kričal, da je g. Bavdek nalašč najet in da nima pravice govoriti. Končno je jel tega osebo napadati in ga obkladati z različnimi psovskami. Zborovalci so se zgrajali nad vsem tem vpitjem in jeli odhajati. Zborovanja je bilo kmalu konec. Zvečer je Turjak doživel nekaj nenavadnega. Okoli polnoči je neznan lopov metal kamenje po oknih odločno narodne gostilne p. d. „pri Prajerju“. Uspeha ni imel, ker so bila okna zaštrta z lesenimi obkrožnicami. Hujše se je pa zgodilo pri šoli, kjer je zločinec napadel učitelja g. Berganta in njegovo gospo. Kamenje je letelo v njuno spalnico proti posteljama in če bi ne bili spuščeni ruloji, bila bi stanovalec gotovo zadeta, kajti kamenje in opeka je frčalo z vso silo. Kaj ima napadalec, ki je, žal, ostal neznan, proti učitelju, ki je predsednik podružnice Ciril-Metodove družbe, ni znano, reče se pa lahko, da lopov ni slovensko čuteč. — Ko je orožništvo iskalo pobijalca, je bil g. Bavdek denunciran. Obdolžen je bil, da se je pregrešil po § 300 kaz. zak. Uvedla se je proti njemu sodna preiskava, ki se je končala pred okrožnim sodiščem novomeškim s tem, da je bila ustavljena, ker ni sodišče našlo nobene prestopke ali pregreške. Kdo ga je denunciral, ni znano, ugantiti bi se dalo, če bi človek o tem razmišljal. — Take so razmere na Turjaku.

Požar v Pollakovi tovarni v Kranju. Snoči ob trideset na 10 je strel z grada označil ogenj v okolici Ljubljane. Kmalu se je zvedelo, da ne gori v okolici Ljubljane, marveč da je strel klical naše Gasilno in reševalno društvo na pomoč k velikemu požaru v Kranju. Temu klicu se je odzvalo 24 ljubljanskih ogojsegascev, na čelu jim načelnik gospod Strioelj. Točnost naše požarne brambe najbolj izpričuje dejstvo, da je bila z veliko parno brizgalno vred že pripravljena k vlakcu, ki odhaja 10.40 iz Ljubljane. Poleg gasilnega društva, je prihitelo tudi več drugih ljubljanskih članov na lice mesta. Ko so se bližali Kranju, so že od daleč videli žareti svet požara. Gorela je usnjarna g. K. Pollaka, ki stoji ob izlivu Kokre v Savo. 10—15 minut nji nasproti se nahaja velik Pavlarjev mlin in več drugih poslopj, ležečih vsi drug poleg drugega. Da bi bilo le nekoliko vetrovno in ako bi se ogenj ne bil hitro opazil, skoro gotovo bi bila zadela ves starodavni Kranj nedogledna katastrofa. Če je torej politična oblast v Kranju klicala celo Ljubljano na pomoč, je bil njen poziv vzpričo resnosti situacije upravičen. Ogenj se je pojavil okrog 8. zvečer v zgornjem nadstropju sušilnice, kjer je bilo več vagonov že izdelanih kož in usnja naloženega. Tovarniški delavci so bili ob tem času vsi v svojih stanovanjih, da ognja sploh nihče ni opazil. G. Pollak je izpovedal: V osodepolnem času sem bil še v pisarni, ker pa je bila ob 8. večerja naročena, ostavim pisarno in stopim na dvorišče. Tu zapazim, da je gornje okno sušilnice čudno rudede razsvetljeno, nehotne sem zavpil: Ogenj! Hital se proti dotični strani ter sem hotel predreti tam blizo se nahajajoči rezervar z vodo, toda prepozno je že bilo. Ogenj je izbruhnil iz divje sile iz notranjih prostorov sušilnice. Pogorel je ves dotični trakt z onim vred ob Savi, kjer so tudi privatna stanovanja. Pri tem se uničilo mnogo strojev in surovega materijala ki je, kar ga je bilo na tej strani docela zgorel. Skrajni poštvovalnosti domače požarne brambe ter 4 sosednih na pomoč prihitelih društev (med temi tudi Duplje in Bled) se je zahvaliti, da ogenj ni uničil tudi nasprotnega trakta tovarne. Škoda je ogromna in se ne da še konstatirati. Tovarna je zavarovana pri avstr. Feniksu. Ob 5. zjutraj je bil ogenj zaduščen.

Umril je v Dolenjem Logatcu imetnica tvrdke „Jos. Brus“ gospa Ivana Marguč rojena Brus. N. v m. p.!

Občinska hranilnica v Posojaju izkazuje koncem novembra t. l. stanje hranilnih vlog 331 581 K 73 v, stanje posojil 291 388 K 2 v, stanje naloženega denarja 186 760 K 2 v, stanje reeskompta 140 000 K. Denarnega prometa 1.392 579 K 49 v.

Hrastniški rudarji so razmeroma mnogo slabše plačani kakor pa oni v Zagorju in v Trbovljah. Vsek? Gospod Kristan bi dejal: Vsek je ta, ker so hrastniški delavci premalo zavedni, ker se ne pridružijo organizaciji itd. Marsikdo to verjame, kar je pa zavednejši, mislečih rudarjev, vemo pa istino in povemo jo dajmo Kristanu v bra (če sploh se ima brke!): Naše demokrate (namreč hrastniške) vodijo dva, trije možje, ki so vedno v najslabšem obseju z rudokopskim ravnateljem Leilerjem, z onim, ki je pri centrali priključen najbolj zaradi tega, ker pridobiva hrastniški rudokop premog najbolj po ceni. Da ne more Leiler delavca pošteno plačati, če hoče po ceni dobivati premog, je umevno. Nekoliko je pač tako srečnih, da dobe plače od dne pet, šest ali več kron, in to so v prvi vrsti oni demokratski voditelji, ki tiče vsemur v Leilerjevi pisarni. Možje, delavci, premisljajte, zakaj so ravno ti tako dobro plačani! Premisljajte!! Delavci, prijatelji, kako se bo bal rudokop stranke, katere voditelji so z njim v zvezi! Kako vam bo stranka izboljšala stanje, katere vodniki se dajo vplivati od takih ljudi, kakor so Amar, Bösnar in Leiler. Možje, pamet, pamet, izpreglejte že enkrat, čas je!

Zabavni večer priredi pevski klub „Zagorje“ v nedeljo 6. t. m. v narodni gostilni g. Karla Korbarja. Vabijo se vsi prijatelji petja, ker obeta biti dovolj pevskega užitka.

Srečen urednik. Gosp. Vekoslav Spindler, urednik „Narodnega lista“ v Celju, je kupil hišo dr. Ant. Žižka v Celju Dolgo polje št. 1, za 28 000 K. Pa naj še kdo reče, da slovenskim časnikarjem ne cveto rožice!

Ogenj. V Središču na Štajerskem je pogorela hiša in gospodarsko poslopje posestnika Borka. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

O nemškem portirju na državnem kolodvoru v Gorici smo poročali pred kratkim, da je bil kaznovan pred tamkajšnjim okrožnim sodiščem, ker je uganjal z ženskami nedovoljene reči. Ta portir, ki se piše Englisch, je zagrešen Nемеc in desna roka postajenačelnika Wieserja. Sedaj je napletel zopet eno. Pretepel je nekega slovenskega tunelskega čuvaja. Po opravih je prišel v Gorico omenjeni čuvaj, ki se piše Krašovec ter je v službi menda pri Bohinjski Bistrici, potem se je vrnil na kolodvor, da počaka vlaka ter se popelje domov. Gorisko vino ga je bilo malo razgrela in mož je zadremal, vlak pa odšel. Kmalu na to pa je prišel nadenjen portir Englisch ter ga podil iz čakalnice. Čuvaj ni hotel iti. Nato pa ga je oplazil Englisch z žilavko po glavi, da mu je pritekla kri. Nad tako surovostjo Nемеca so se vsi zgrajali. Vsa stvar je naznanjena policiji.

V deškem zavodu „Waldsee“ v Gorici je več hrvaških in srbskih dečkov iz Dalmacije poleg nekaterih drugih. Gospodar zavoda je grof Mels-Colloredo. Neki bivši učitelj na tem zavodu je ovačil grofa pri sodišču, da ravna grdo z dečki da jih pretepa, suva, bije itd. Pri razpravi je vse to dokazalo in grof je bil obsojen na 50 K globe. V kakšne zavode prihajajo slovenski otroci, ker nimamo potrebnih šol!

Cerkev so okradli v Pevmi pri Gorici. Neznani tatovi so udri v cerkev ponoči ter odnesli, kar so dobili denarja in zlatnine s kipa Matere Božje. Orožniki so prišli nekega človeka, o katerem se sumi, da je bil med temi tatovi.

Grozna nesreča. Piše nam naš opatijski dopisnik: Ko je danes v petek 4. decembra ob 7. zjutraj vozil vlak opatijske električne železnice popotnike iz Lovrane proti postaji Matulje, dogodila se je v Iki med Lovrano Opatijo nesreča, ki bi bila grozna, da ni bilo slučajno le malo ljudi v vozovih. Ko je prišel ta takozvani kolodvorni vlak opatijske električne železnice iz Lovrane, je prišel leteti s strašno brzino po klancu v Iko in pri prvem ovinku je ves vlak zletel s tira in naravnost v bližnjo hišo skozi zid v kuhinjo. Vozovi so se razbili in 3 osebe so bile težko, štiri pa lahko ranjene. Voznika voza so našli pod prvim preobrnjenim in razbitim vozom. Moralo je priti več ljudi, da so s kolom vzdignili voz in potegnili ponesečenega izpod njega. Bil je težko ranjen. Še slabša se je godila sprevozniku Šamplu, katerega je sunek siloma vrzel preko voza. Med potjo je skočilo nekoliko popotnikov, ki so videli, da se bliža nesreča, iz voza. Dobili so pri tem le lahke poškodbe. Dva popotnika pa, ki nista imela

toliko poguma, da bi skočila med drndranjem iz voza in sta ostala v njem, sta bila težko ranjena. To ni prvi enak slučaj na prvi opatijske električne železnice. Dogodilo se je takih slučajev že več. In kdo pri tem največ trpi? V prvi vrsti uslužbenici te železnice, ki so vedno z eno nogo v grobu, z drugo pa v zaporu, v drugi vrsti pa občinstvo, ki si pri takih okoliščinah ni nikoli sigurno življenja. To je vse zato, ker v nevarnih bregih, katerih je na tej progi od Matulj do Lovrane vse polno, niso položili zobnatega tira.

Možnar se je sprežil v roki 40letnemu čevljarju Antonu Furlanu iz Skopega na Krasu, ko je proslavljal cesarja. Težko je ranjen na rokah in obrazu.

Težko ranjenega so prepeljali v tržaško bolnišnico 32letnega kočijaža Jožefa Berceta. Kdo ga je ranil, noče povedati.

Bukev je padla na Tomaža Jagovca v Apačah na Koroškem in ga ubila. Jagovec je bil zaveden Slovenec.

Zaradi težke telesne poškodbe je bil pred tržaškimi porotniki obsojen 20letni Peter Udovč na 18 mesecev težke ječe. Odsekal je v pretepu s sekuro roko Ivanu Škerčetu.

Ustrelil se je v Tstu 30letni trgovec Friderik Jubitz. Po preje je pil strup. Sicer je še živ, a najbrž ne bo okrevl.

Meteor. mesečni pregled. Minoli mesec listopad je bil nenavadno mrzel in precej suh. — Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopnjah: Ob sedmih zjutraj — 24°, ob dveh popoldne 21°, ob devetih zvečer — 11°, tako da znaša srednja dnevna temperatura tega meseca — 0,6°, za 41° pod normalom; največ 104° dne 1., edinega dne, ko je stala srednja dnevna temperatura nad normalom; najmanj — 137° dne 17. zjutraj. Opazovanja na tlakomeru dajo 739 1 mm kot srednji zračni pritisk tega meseca, za 3 1 mm nad normalom; najvišje 753 4 dne 16. zjutraj, najnižje 725 1 dne 9. zjutraj. — Mokrih dni je bilo 8, med temi 6 snežnih; padavina znaša vsega skupaj 525 mm; največ 193 je padlo 8.; tega dne smo dobili prvi sneg, in sicer v precejšnji meri, obenem nastopil je hud mraz in zima se je začela. Med vetrovi je sicer prevladoval jug, pa ni imel nobene moči, ker je prihajal iz snežnih krajev; jugozahodni veter pa, ki prinaša toploto, je v bolj severnih krajih prišel do tal, a pri nas ni mogel premagati spodnje mrzle sapa. — Megla je stala zjutraj ob 12 dnevih, nekoč celo čez pol dne in tudi zvečer. — Tekoče meseca grudna pride luna dne 23. zarano zjutraj v zemljino bližino.

Ne bo medenih kolačev. Snoči je prinesel po Prešernovih ulicah nek mlad fant na glavi škaf medu. Ko ga postavil na tla, se je škaf nekaj pokvaril in med je začel teči iz njega. Fant takoj pokliče postrežnika in mu veli, da naj med pelje v Šiško, za kar mu je ponudil 1 K. Ko mu je povedal, da je med Dolenčev, mu je postrežek svetloval, da gre po drug škaf, da bodo med predejal. Fant je res odšel po „škaf“, a ni ga bilo več nazaj. Ko je šel slednjič še postrežek k g. Dolencu po škaf, tam o tem niso ničesar vedeli, pač se pa prepričali, da je bil med res last gosp. Dolencea, a ga ta ni poslal nikamor, pač pa mu ga je bil fant ukradel. Ostali med je Dolence dobil nato nazaj.

Neznano kam je odšla dne 3. t. m. 56letna delavčeva žena Marija Gabrova, kateri se je omražil um. Kjer bi se ustavila, naj se blagovoli obvestiti mestni policiji ljubljanski.

Saje vnele so se snoči v dimniku Perlesove pivovarne. Ker ni prišlo do hujšega, gasilno društvo ni stopilo v akcijo.

Izgubil je gosp. Nikolo Bužinof denarnico z 230 K.

Ljubljanski sekstet s a lok ne igra v ponedeljek zvečer v „Iliriji“ kakor običajno, ampak bo igral v petek.

Uradne vesti. Na enorazrednici v Radencih se odda definitivno učiteljsko mesto. Prošnje je vlagati do 18. dec. 1908 pri okr. šolskem svetu v Črnomlju. — 29. dec. 1908 ob 9. dop. bo pri okr. sodišču v Mokronogu dražba zemljišč vl. št. 61, 218, 329 k. o. Trebelno in vl. št. 334 k. o. Ornuška vas, sestoječih iz vinske kleti, 3 vinogradov, 3 njiv, 1 gozda in 1 pašnika na Vinskem vrhu. Nepremičninam je določena vrednost na 1440 K, najmanjši ponudek znaša 960 K, pod njim se ne prodaja. — Pri okr. sodišču v Radovljici bo 4. januarja 1909 ob 9. dop. dražba zemljišča vl. št. 365 k. o. Žaleče, obstoječega iz hiše in vrta. Nepremičninam je določena vrednost na 24.478 K, najmanjši ponudek znaša 16.318 K 66 v. — 10. dec. 1908 ob 9. bo pri okr. sodišču v Višnji gori dražba zemljišča vl. št. 13 k. o. Veliki Gaber (hiša št. 50 v Velikem Gabru in gospodarsko poslopje, vrt, 4 njive, 3 travniki, 2 gozda in pašniki) s pri-

tiklino vred, ki sestoji iz par konj, krave in gospodarskega orodja. Nepremičninam je določena vrednost na 18.081 K (poslopje 3500 K, zemljišče parcele 13 450 K, prtljalin- na 1181 K). Najmanjši ponudek 12.054 K. — Pri okr. sodišču v Ljubljani bo dne 31. dec. 1908 ob 10. dop. dražba zemljišč vl. št. 166 k. o. Zapotok (hiše št. 12 z dvoriščem in gospodarskimi poslopji v Zapotoku, vrtom, gozdom, travnikom in njivami) in vl. št. 144 iste kat. občine (hiše št. 26 v Zapotoku z vrtom, njivo in podom). Nepremičninam je določena vrednost, in sicer za vl. št. 106 po 3500 K in za vl. št. 144 po 1900 K. Najmanjši ponudek znaša pri prvem zemljišču 2333 K, pri drugem pa 1266 K. — V zadružnem registru okr. z. sodišča v Novem mestu se je izvršil vpis tvrdke „Kmetiška hranilnica in posojilnica na Preloki, Bela Krajina“, vpisana združba z omejeno zavezo. Nje načelstva so: Mate Balkovec, posestnik; Miroslav Kosin, šolski vodja; Jožef Balkovec, posestnik; Miko Grdun, posestnik; Ivo Pavlakovič, posestnik; Jožef Pavlakovič, posestnik; in Jožef Radovič, posestnik. — Uvaja se sodno postopanje v namen amortizacije vložne knjižice št. 553 kreditnega društva Kranjske hranilnice v Ljubljani v znesku 1147 K, ki je bila last Marije Kanajzler, bivše pos. v Ljubljani. Imetnik knjižice se pozivlja, da uveljavi svoje pravice v 6 mesecih, ker bi se po preteku tega roka izreкло, da knjižica nima pravne moči. — Do 1. dec. 1909 je sporočiti pri sodišču, če bi kdo vedel o Francu Brožiču iz Gornjega Zemona št. 51, da je še živ. Brožiča je v Ameriki v državi Pensylvania - Sommerstett v kraju Ahetoly v šumi zadelo na glavo drevo in ga ubilo, a smrtnice iz Amerike ni dobili. — Zaradi svinjske kuge je prepovedano uvajati prešiče iz okrajev Bička, B. Dubica, B. Novi, Dolenja Tuzla, Fojaica, Sarajevo, Srebenica in Visoko v Bosni. — Poslasta rajnega Viktorja pl. Wurzbacha v Hotiču pri Litiji se prodado prostovoljno na javni dražbi, in sicer znaša izključna cena za zemljišče vl. št. 235 kat. obč. Litija 3100 K, za zemljišče vl. št. 296 k. o. Hotič pa 3300 K. V to se določa narok na 21. dec. 1908 ob 9. dop. na liou mesta. — Do 4. januarja je pri okr. šolskem svetu v Kočevju vlagati prošnje za potovalno učiteljsko za ženska ročna dela, in sicer 1.) za ljudske šole v Mozlju, Spodnjem Skrlju, Verdrenju, Logu, Svetlem potoku, Nemški Loki, Lienfeldu in Puglarjih; 2.) za ljudske šole v Velikih Laščah, Turjaku, Velikih Poljanah, St. Gregorju in Robu z letno plačo po 1000 K. Sedež za prvo mesto je Mozelj, za drugo Velike Lašče.

Kdor bi rad v božiču s svojim darom napravil radost svojem, naj piše firmi Karel Kocian, tvornica sukna v Humpolcu, po vzorcu za moške in ženske blago, ki se pošilja po povzetju. S tem blagom boste gotovo zadovoljni.

Slovinci!

Vsako leto prihaja čim dalje več slovenskih visokošolcev študirat v slovensko Prago. Letos jih je tu nad 150. Vsakega Slovence mora to veseliti; toda naši rojaki v domovini naj bi ne pozabili, da prihaja v Prago razmeroma največ revnih dijakov, ki se zanašajo, da se jim bo tukaj boljše godilo kakor kje drugod. Podporno društvo smatra za potrebno, da tem potom slovensko javnost informira o gmotnem položaju našega dijaštva v Pragi. Predvsem poudarjamo, da njegove eksistencijske razmere vključno temu, da ima v češki javnosti moralno in materialno oporo, so zelo neugodne. Reven slovenski dijak v Pragi je navezan skoro izključno na tukajšnje slovensko podporno društvo, dočim je na Dunaju in Gradcu mnogo ustanov in drugih gmotnih virov. Vsled nezadostnega znanja češkega jezika slovenski dijak ne more dobiti nobenega potranskega zasluzka. Tukajšnje podporno društvo slovenska javnost primeroma najmanj podpira, menda vsled napačnega mnenja, da se mora slovenskemu dijaku v Pragi itak dobro goditi. Vsled nezadostnih prejemkov iz domovine in pa vsled izrednega števila prosilcev, katerim skuša društvo brez ozira na njihovo osebno prepričanje omogočiti študije na čeških visokih šolah, je prišlo podpisano društvo v težak finančni položaj in ne more zadostno podpirati svojih prosilcev, ki so tako prisiljeni zapustiti Prago in prekiniti študije. Obračamo se torej vnovič do vseh Slovencev, posebej do slovenskih denarnih zavodov, da se spominjajo z denarnimi doneski podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi.

Prosimo slovenske liste za ponatis.

Za podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi:

Dr. H. Rostohar, vlad. svet. Arh. t. č. tajnik. t. č. predsed.

Profidemostracije pred sodiščem.

Tepeni Belgijci. — Svoj čas smo že poročali o obravnavi zaradi dogodka na Metelkovi cesti, kjer je nekaj civilistov baje napadlo dva četovodja belgijskega polka, nekega Karla Schmuttererja in Johana Flucha. Obtoženci so bili tega napada Ivan Sekula, Ivan Fortič, Ivan Vrhovec, Franc Zajec in Josip Potočnik. Prva razprava je dokazala, da so bili prvi štirje navzoči v gostilni „pri znamenju“, ko sta prišla v to gostilno imenovana vojaka ter tamkaj začela razsajati. Ob tej priliki se je imenoval Ivan Vrhovec napram vojaku, ki je zahteval njegovo ime, barona Codelija. Vsi ti štirje obtoženci so odločno zanikali, da bi bili udeleženi pri napadu, ki se je vršil v bližini cerkve sroa Jezusovega na Metelkovi cesti. Obtoženeec Josip Potočnik pa ni bil niti navzoč v gostilni „pri znamenju“, temveč je prišel iz Most, kjer je bil na ribjem lovu, a je bil toliko nesrečen, da je bil ob priliki omenjenega napada sam ranjen in težko poškodovan.

Obravnava se je preložila v svrhu zaslišanja novih prič. Zaslišana sta bila nato mestni policijski stražnik Anton Kotnik in crozniški postajevodja Mikuš, ki sta popraševala v omenjeni gostilni, če je kdo gostov morda kaj rekel, ali kaj takega storil, da bi se dalo sklepati, da misli kdo na kak napad, pa o tem nihče ni vedel kaj povedati, pač pa je krčmarica zatrjevala, da so šli obenem, ko so odhajali gostje iz gostilne „pri znamenju“, tudi ljudje iz Goršičeve gostilne, kar je znamenje, da je bilo tačas tudi več drugih ljudi na ulici, ne glede na to, da je bila tačas ravno policijska ura, ko gredo ljudje iz gostilne. Obtoženeec Muhovič in Potočnik sta priči Kotniku tedaj povedala, da sta oddaleč poslušala preprič v smeri od vojašnice, da je neka družba stekla mimo nju, da sta za njo pritekala dva vojaka in ju kar brez vzroka napadla.

Priča mitniški paznik Valentin Stojce ne pozna nobenega od obtožencev. Zadevni večer je imel službo na mitnici pri vojašnici. Videl je pri cerkvi gručo ljudi. Ko je stopil iz mitnice, je videl, da so ljudje stekli proti mestu, ko so prišli orožniki. Na koncu onega javnega vrtiča je nekdo padel in priča je odločno videl, da je za njim letel neki vojak in ga sunil, s čim, priča ne ve, ali sunil ga je. V tem sta prišla bližje orožnika in prižiguje žveplenke gledala za rano pri padlem. Razložil tedaj ni nobenega in tudi sedaj ne spozna nobenega od obtožencev. Tedaj je bila tema. Na sodnikovo vprašanje potrdi odločno, da je bilo ondi blizu več ljudi, ki so šli na vse strani, kar je umevno, ker je bila tačas ravno policijska ura. Videl pa je priča, da so nekako trije zelo leteli proč.

Priča Karl Schmutterer ostane pri svoji prvi izpovedbi, v kateri je povedal, da so njega in njegovega tovariša Flucha zmerjali „pri znamenju“ s kanalčki in potem pred cerkvijo tolkli s palicami po njima. Izpoved obtoženece Vrhovca, da je bil navzoč v gostilni „pri znamenju“ in Sekulo, ki je bil tudi med nepoznanimi ljudmi, ki so tolkli s palicami po priči in tovarišu. Na izrečno vprašanje, ali je tudi Sekula imel palico in tolkel ž njjo, ne more potrditi. Drugi obtoženci so mu neznani.

Priča Johann Fluch je izpovedal enako. Udarci s palicami so bili toliko močni, da so pobili oba vojaka na tla, ki sta se potem branila s bajoneti. Bila sta oba lahko ranjena. Oba vojaka poznata obtoženeec Potočnika, toda šele od vojaškega sodišča, kjer je bil zaslišan zaradi rane, ki jo je dobil s bajonetom tisti večer od enega obeh vojakov.

Priča Fluch spozna obtoženece Sekulo, da je bil v gostilni „pri znamenju“ in prišel z vzdignjeno palico na lice mesta, vendar pa ne more pozitivno potrditi, ali je tudi tolkel s palico ali ne. Po njegovem prepričanju je bilo navzočih tedaj vsaj 8 oseb, ki so s klicima „hura“ napadli vojaka. Iz gostilne pozna tudi obtoženece Vrhovca.

Sodnik prečita nemški zdravniški izvid dr. Plečnika.

Javni obtožitelj predlaga uporabo zakona, če ne direktno § 411 k. z., pa krivdorek v zmislu § 5 in § 411 kaz. zak.

Obtoženeec Josipa Potočnika zagovarja dr. Švigelj, za katerega predlaga oprostitev, ker je popolnoma jasno, da ni bil nič udeležen pri napadu, temveč je bil žalibog po nesreči celo sam težko ranjen.

Drugi obtoženci predlagajo sami oprostitev.

Sodnik proglasi v zmislu § 259, 3, k. p. r. oprostilo razsodbo, ker se ni mogel prepričati o njihovi krivdi. Bili so sicer v gostilni „pri znamenju“, kjer sta bila tudi ona dva vojaka, ali po pričah je dokazano, da se tu ni nameraval nikak napad. Da je bil na licu mesta, je dokazano sa-

mo za obtoženece Sekulo, dokazano pa ni, da bil sodeloval pri napadu, in to ne zadostuje za krivdorek. Valed pomanjkanja dokazov je bilo torej izreči oprostilo razsodbo.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča

Skrajno žalostne razmere, v katerih se nahajajo poštni uslužbenci, je spravila na dan večerajšnja porotna obravnava proti Karlu Šircelju, bivšemu poštnemu selu v Spodnji Šiški, ki naj bi bil s 50 kronami mesečne plače živel tako, kakor je poštnemu človeku mogoče. Res dobro je poudarjal njegov zagovornik dr. Furlan, da je taka plača premajhna, da bi mogel živeti, prevelika pa, da bi moral umreti. In če se pomisli, da morajo taki uslužbenci opravljati svojo težko in odgovorno službo od pol osmih zjutraj nepretrgoma do dveh ali treh popoldne, potem pa zopet od 4. do 6. in še dalje, da si vsled tega ne morejo naročiti stalne hrane, da se morajo hraniti v gostilni in sproti plačevati, kar jih stane najmanj 40 K mesečno, vsled česar jim ostane celih 10 K, s katerimi naj se oblačijo, obuvajo itd. — uniformo si morajo naročiti iz svojega — potem res ni čudno, ako se dotaknejo poverjenega jim denarja. Dobro je rekel zagovornik, da je takih pregreškov in zločinov v prvi vrsti kriva država sama, ki tako slabo plačuje svoje uslužbence. Človek, ki dan za dnevom raznaša poštno pošiljatev, med njimi tudi nakaznice in denarna pisma do višine 1000 K, — pri Šircelju je bilo dokazano, da je imel ramo do krvi ožuljeno po torbi, v kateri je nosil poštno pošiljatev — tak človek zasluži in mora imeti boljše plačo, kakor pa 50 K mesečno, ako hoče država obvarovati njega in stranke in samo sebe takih posledic, kakor so se morale pokazati v tem slučaju. Porotniki so v resnici tudi upoštevali vse te okoliščine in z vsemi 12 glasovi zanikali obtoženčovo krivdo. Ta izrek porotnikov je bil morda najostrejša obsodba žalostnih razmer, v katerih se nahajajo poštni uslužbenci, in kolikor se jih je izreklo dosedaj, in država, ki dobi milijone in milijone čistega dobička iz poštne naprave, naj bi pač resno upoštevala tak memento!

Svoje vrste slepar. Ernest Holinka, 25 let star, rojen v Wiselburgu, stavbni praktikant, je doslužil dne 31. decembra 1907 kot narednik pri četrtm pešpolku svojo aktivno službo ter živel nekoliko časa na Dunaju. Aprila meseca se je podal v Brno ter preživel nekaj časa pri znanecu naredniku Ignaciju Tinstlu. Tu je hotel zopet vstopiti k 14. pešpolku, a ga niso sprejeli. Nosil je še vedno vojaško obleko, čeravno je bil že na dopustu. Od tu se je peljal seveda vedno po znižani ceni v Budjevojice, kjer je opeharil podčastnika Ivana Blasla za 13 K 65 v vredni vojaški plašč. Za tem prvim hudodelstvom je sledilo kmalu mnogo drugih. V Lincu je bil prijel zaradi neopravičen nošnje vojaške obleke, a tamošnje sodišče ga je oprostilo od zaožbe. Dobil je od svoje občine civilno opravo, ki jo je pa kmalu slekel ter se podal v Wels. Tu je opeharil znanca stražmojstra Alojzija Fürsta pri 4. dragonskem polku za vojaške hlače in suknjič, sabljo, kapo in druge reči si je pa kupil. Kot kavalerijski stražmojster se je podal v Gradec, kjer je prenočil v vojašnici 27. pešpolka. Dne 18. julija t. l. je prosil potnika Ivana Falka, naj mu posodi za par ur svoje 120 K vredno kolo. Holinka je kolo dobil, a je je takoj prodal nekemu mehaniku za 40 K, v vojašnici se je pa izgovoril, da je je dal v popravilo. Dne 20. julija je bil obdolženec že v Ljubljani, prenočil je pri računskem podčastniku 27. pešpolka Leopoldu Fischerju, drugi dan je izvil od podčastnika Frana Schöna 80 K vredno kolo, ki je bilo last nadporočnika Viljema Lunzerja. To kolo je Holinka takoj v mestu prodal za 70 K ter se odpeljal v Solnograd. Tu je opeharil pešca Jurja Pichringerja za na 180 K cenjeno kolo, katero je prodal za 70 K. Tu je ostal obdolženec do 1. avg. t. l. v gostilni Peer pod lažnim imenom »Fric Berger, stražmojster 4. dragonskega polka«. Predno je odšel iz Solnograda, opeharil je Jožefa Löschja za 140 K vredno kolo in 5 K vredno sabljo. Dne 2. avgusta je bil že v Budimpešti, kjer je vzel enoletnemu prostovoljcu Pavlu Fechtu kolo ter je skušal prodati za 40 K. Ker se mu je mudilo odkuriti jo, zastavil je je v neki gostilni za 20 K. Dne 10. in 15. avgusta t. l. je izvil v Homersdorfu in Opavi od dveh podčastnikov posojila po 5 in 8 K, nato pa odpotoval v Tuln. Njegov samozavestni nastop in vojaška obleka so mu pripomogli zopet do nekega kolesa, ki je bilo vredno 160 K in mu je je posodil mehanik Friderik Macha. To kolo je Holinka v neki bližnji vasi zastavil pri nekem krčmarju za 20 K, potem se pa odpeljal na Dunaj. Tu je skušal opehariti narednika Ernesta Kuzela za 100 K vredno kolo, a se mu ni posre-

čilo. Dne 18. avgusta t. l. je bil obdolženec že zopet v Inostu ter si za cesarjevo slavnost v trainovojnici izposodil dragonsko čako. Tu se je seznanil s stražmoštom Francem Hauslom, kateremu se je predstavil za Frica Obingerja. Drugi dan je zvedel, da se nahaja na stražnici kolo last stražmojstra Siebengrandla, vredno 50 K. Takoj si je je prilastil ter je prodal vinskemu trgovcu Antonu Hupfu za 40 K. Ker se je Holinka v Inostu predolgo mudil, je bilo to v njegovo nesrečo, kajti 20. avgusta je bil na tamošnjem kolodvoru prijel in aretiran. Obdolženec je hodil od junija leta 1907 do svoje aretacije vedno v vojaški obleki. Dognalo se tudi, da je železnice, kjer se je vedno vozil, oškodoval za polovico, za približno 70 K.

Ernest Holinka svojo krivdo v polnem obsegu priznava, sodišče ga je obsodilo na 18 mesecev težke ječe.

Tudi kazni ga niso poboljšale. Šest občnih kazni je preстал 47letni delavec Miha Hribar rojen v Domžalah, sicer brez stalnega bivališča, zaradi tatvine. Okrožno sodišče v Celju mu je zaradi enakega delikta prisodilo dne 12. majnika 1903 šest let težke ječe. Vse to pa Hribarja ni spametovalo, kajti komaj da je vžival zlato prostost, že je zopet padel v stare navade. Letos dne 31. julija je v Škrjančevem Ivani Cerar izmaknil nekaj blaga za hlače in nekaj drugih drobnarij v vrednosti 6 K 50 v. V Nemčevi gostilni v Zaborštu je iz gostilniške sobe Francetu Nemcu izmaknil telovnik, v katerem se je nahajalo 4 K gotovine, po lastnem priznanju je pa v Jaršah Jerneju Silvestru iz neke šupe izmaknil obleke vredno 6 K 60 v. Janez Markič je v Ložerjevi gostilni kupil od obdolženca telovnik ter sta nato skupaj pila žganje. Markič je šel nato na vrt spat, kjer mu je Hribar potegnil iz žepa uro. Tudi tega obdolženec ne taji. Porotniki so vprašanju, da je postal Hribar tat iz navade, pritrdili, na kar ga je sodišče obsodilo na 5 let težke ječe.

Izpred porotnega sodišča v Mariboru.

Iz šale zares. V Apačah pri Ptujju je bila pri kočarici Mariji Vidovič 6. septembra domača zabava, na kateri je bilo več sosednjih fantov. Sprva so bili vsi dobre volje, potem so se začeli iz šale metati, končno je pa prišlo do pravega pretepa. Ivan Kavčević je udaril Franca Zajca z jermenom po hrbtu, ta pa je potegnil noč in ga sunil z njim v trebuh, da se je Kavčević zgrudil in čez pol dne umrl. Zajc je bil obsojen na 9 mesecev ječe.

Ubij. 8. novembra je bila v Gerlinču pri Ptujju veselica, na kateri je prišlo med 17 letnim Alojzijem Schamperlom iz Št. Lovrenca v Slov. goricah in Francem Repom do prepira in medsebojnega klofutanja. Ko so fantje odšli iz gostilne, je Rep v pijanosti klical na korajžjo in mahal z nožem okrog sebe, dokler ga ni Schamperl z vožno ročico udaril tako po glavi, da se je zgrudil s prebito črepinjo in čez nekaj ur umrl. Schamperl je bil obsojen na 3 in pol leta težke ječe.

Drobne novice.

— Cerkevno izobčenje proti profesorju Schnitzerju je rimska kurija umaknila in Schnitzer začne kmalu zopet poučevati na monakovskem vseučilišču cerkveno pravo.

— Zaradi škrlatice so zaprli v Pragi vse ljudske in meščanske šole na tri tedne.

— Izpustili so na Dunaju onih pet italijanskih dijakov, ki so se branili na vseučilišču z revolverji proti Nemcem. Kavejci 20.000 K je založil za nje klub italijanskih poslancev.

— Protiaustrijska demonstracija v Rimu. Med banketom v proslavo cesarjevega jubileja na avstro-ogrske poslanstvu je množica na ulicah viharo demonstrirala proti Avstro-Ogrski.

— Vitezi reda zlatega runa so postali knez Ernest Windischgrätz, grof Julij Pejačević, princ Al. Eszterhazy, veleposlanik grof Khevenhüller-Metsch, knez Main-Rohan, grof Roman Potocki, grof Szaszen in knez Ferd. Lobkovic.

Telefonska in brzojavna poročila.

Železniški promet. Budimpešta, 5. decembra. Korepondenčni urad javlja: Na vseh bosanskih železniških progah je tovrni promet do 13. t. m. ustavljen. Vse tovrne vlake je okupirala vojaška oblast. Tovorni promet je ustavljen tudi po vseh železniških progah v Slavoniji.

Cesarjev jubilej v Bosni. Bosanski Brod, 5. decembra. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) Cesarjev jbilje se je po vsi Bosni svečano praznoval od civilnih in vojaških oblasti, ki so prirejale slavnosti in ilu-

minacije. Srbi in Mohamedanci pa se niso nikjer ganili: niti so iluminirali, niti razobesili zastav, kamoli da bi se udeležili slavnostnih prireditvev.

Pašićeva misija v Petrogradu.

Beograd, 5. decembra. (Posebna brz. »Slov. Nar.«) Nikola Pašić, ki je bil v specialni misiji v Petrogradu, se je vrnil preko Carigrada in Sofije semkaj. Včeraj je celo uro imel posvetovanje z ministrom zunanjih del dr. Milovanovićem in predsednikom narodne skupščine Ljubo Jovanovićem. Nato je v dveurni avdijenci poročal kralju Petru o uspehu svoje misije v Rusiji. Kasneje je v seji ministrskega sveta, ki je bil sklican nalašč v to svrhu, referiral o stališču, ki ga namerava zavzeti Rusija napram aneksiji Bosne in Hercegovine. Kakor je vaš izvestitelj izvedel iz najzanesljivejšega vira, je Pašićev referat merodajne kroge popolnoma zadovoljil, kar znači, da bo Rusija v slučaju oboroženega konflikta med Srbijo in Avstro-Ogrsko odločno stala na strani Srbije.

Vojna izbruhne v najkrajšem času! Beograd, 5. decembra. (Posebna por. »Slov. Nar.«) Semkaj prihajajo poročila o velikih vojnih pripravah Avstro-Ogrske. V tukajšnjih krogih se splošno sodi, da izbruhne vojna v najkrajšem času.

Brzojavka »Novega Vremena«.

Beograd, 5. decembra. (Posebna brz. »Slov. Nar.«) Tu je izzvala brzojavka v »Novem Vremenu« veliko senzacijo, ker trdi v njej dopisnik, da je njemu minister dr. Milovanović povedal, da se je napram njemu Izvoljski izrazil, naj Avstro-Ogrska le anektira Bosno, češ Rusija ne more ničesar proti temu ukreniti. Dopisnik »Novega Vremena« si je vse to izmislil v svrhu, da napravi senzacijo. Dr. Milovanović odločno demantira, da bi se bil v gori navedenem smislu izrazil napram dopisniku »Novega Vremena«.

Dementi vojnega ministrstva.

Dunaj, 5. decembra. Vojno ministrstvo demantuje vse vesti o baje nameravani mobilizaciji, češ, da tem vestem nasprotuje dejstvo, da se doslej niso nikjer poklicali rezervisti pod zastave.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 5. decembra. Današnja seja je bila razmeroma mirna, samo med predsednikom in češkimi klerikalci je prišlo do ostrega konflikta. Govorili so poslanci Modraček, Stölzel, Kramář in Levički. Kramář je bral levite Nemcem.

Senat nemške univerze odstopil.

Praga, 5. decembra. Akademski senat nemške univerze je odstopil radi prepovedi nošenja društvenih znakov.

Proračun za l. 1909.

Dunaj, 5. decembra. Proračun za l. 1909. se predloži parlamentu prihodnjo soboto.

Švedska kraljevska dvojica na Dunaju.

Dunaj, 5. decembra. Danes sta prispela semkaj švedski kralj in kraljica. Na kolodvoru ju je sprejel sam cesar.

Izredno imenovanje kadetskih gojencev za praporščake.

Budimpešta, 5. decembra. Uradni korespondenčni biro javlja: Včeraj so bili imenovani gojenci 4. tečajja kadetnih šol v Karloven, Kamenici, Budimpešti, Košicah, Temešvaru in Sibinju za praporščake. Vsi ti praporščaki so že danes odpotovali k polkom, katerim se pridružijo.

Poslano*)

gg. **Fran Golob & Josip Polak**, izdelovalata drož v Ljubljani.

Z ozirom na Vaše »Poslano« v zadnji sobotni številki »Slov. Naroda« in »Slovenca«, datirano z dne 27. novembra 1908, primoran sem Vam sledeče odgovoriti:

Ako manjka kakemu obrtniku strokovne izobrazbe, potem skuša svojo obrt udomačiti z veliko reklamo in nepravno konkurenco. Tako Vi, gosp. Franc Golob, ki ste tajnik društva »Merkur«, koji nima z izdelovanjem droži prav nič opraviti, in Vi, gosp. Josip Polak, ki ste specerijski goveec, kateri o izdelovanju droži niti pojma nimate. Povsem naravno je, da občinstvo pri taki strokovni izobrazbi obeh podjetnikov gleda podjetje malo nezaupno. Vsled tega pa izrabljata razpoloženje slavnega občinstva in se predstavljata kot dobrotnika Slovencev, kojim hočeta ustanoviti novo industrijo drož, pri tem pa črtni indirektno moje prvo narodno podjetje. Ravno z ozirom na to pa povdarjam sledeče: Jaz se že celih 26 let bavim z izdelovanjem drož. Moje podjetje v Ljubljani že obstoji šest let. Ves čas je stalo na strogi narodni podlagi. Že od početka sem imel samo slovenski napis, dopisoval samo slovensko, — saj drugače kot zaveden Slovenec sploh nisem mogel ravnati. Moja temeljita strokovna iz-

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

obrazba mi omogoči svoje odjemalce solidno postreči, zato se je moje podjetje v tako kratkem času lepo razširilo! kajti moj izdelek je bil l. 1908 na svetovni razstavi v Londonu odlikovan s častno diploma in z zlato kolajno. To mi je porok, da sem dobro izkušen v tej stvari, a Vam tega manjka. Torej skušata s čudno konkurenco, ker nista strokovnjaka. Meni ne moreta nič škodovati, ker moje drože imajo 855 gonilne sil, in so boljše kakovosti od vseh tovarov. Ljubljana, 5. decembra 1908.

Makso Zaloker,
4538
tvornica drožij.

Darila.

Upravištvu »St. Naroda« so poslali:
Za »Družbo sv. Cir. in Met.« Gg. Ferdo Poljšak v Zagorju ob Savi K 5 mesto razsvetljave. — Gr. Hrovat v Mengšu nabral v gostilni pri »Zelenca« K 233. — Helena Korošec v Mošnjah K 5 iz nabiralnice št. 1854 v gostilni Globočnik v Glob. kem. — Vesela družba Globelov Št. Vid K 21 ob jubileju z dostavkom: »Mali dar je ta, pa pride iz srca!« — Filip Vrtovec, tu, K 3 mesto razsvetljave. — Fran Planinec, načelnik postaje v p., K 2. — Gospa M. Mikuš, gost. v Ljubljani, K 5 mesto razsvetljave. — Ob priliki cesarjevega jubileja so darovali gg.: prof. Kozina K 1; suplentje: Klešnik K 2, Južnič, Kenda, Kobal in Steblovnik K 1, ter vadnični učitelj Kostanjevec K 1, skupaj K 8. — I. Majcen, obč. tajnik v Sp. Šiški, K 80. — Matija Uitz K 2. — Ga. Zinka Knez, tu, K 2 mesto razsvetljave. — Vesela družba pri Štihu v Dobrepolju K 550, ker je bila odstranjena Koslerjeva reklamna tabla. — Rodbina Jos. Lavrenčiča, tu, K 3 mesto razsvetljave. — Hanuš Krofta, blagajnik »Ljubl. kreditne banke«, K 5, mesto razsvetljave. — Ljubljanski kramarji na sejmu v Postojni o priliki godovanja ga. Franje Oblakove K 5. — Anton Škof, tu, K 250, mesto razsvetljave. — Gdč. Mimi Mislej v Postojni K 204. — Družba zbrana pri Bercu v Lukovici K 2160 mesto razsvetljave. — Srečko Rainer v Rajhenburgu K 2 mesto razsvetljave. — V veseli družbi v gostilni gosp. I. Reseljna bilo nabranih K 11, I. Tavčar dodal K 1, skupaj K 12. — V gostilni pri Lipovški v Žireh zloženih K 470. — Gdč. Rožica Gröbming iz Sv. Križa nabrala dne 2. grudnia K 771. — Ciril Vobič na Runču nabral K 6 s pristavkom: »Ko jubilej cesarjev smo slavili, to domu na oltar smo položili!«. — Gdč. Mimi Gnezda na Uncu nabrala v veseli družbi K 3. — Možka podružnica sv. C. in M. v Krškem K 4263, katere so mesto razsvetljave darovali sledeči gg.: Gregorij, Jugović, Pfeifer, Radanović, Scagnetti, Tekavčič, Levičnik, dr. Pučko, dr. Mencinger, Žičkar, Škerjavec, Vavpotič, Rozman, Volavšek, Renier in Horvat. — Obitelj Kačič, tu, mesto razsvetljave, K 3. — Jos. Herrisch K 2 mesto razsvetljave. — Skupaj K 18381. — Srčna hvala! — Živeli!

Za slovenske visokošolce na Dunaju: Gg. Franjo Nemeč, trgovec v Nabežini, K 5, mesto razsvetljave. — Jernej Tomšič, zasebnik v Ljubljani, K 5, mesto razsvetljave. — Fran Abulner, pristav »Mestne hranilnice« v Ljubljani, K 2, mesto razsvetljave. — Ignac Štembor, deželni inženir, K 2, mesto razsvetljave. — Fran Tomšič v Ljubljani K 4. — Dr. F. Windischer K 10. — Vesela družba pri »Levu« K 7 z geslom: »Kadar se za bedo gre, 'z jermena duša bit' ne sme!« — Jos. Zidar, tu, K 5, mesto razsvetljave. — Avgust Jenko K 20. — Franc Klemenc, trg. sotrudnik, nabral v veseli družbi pri »Rihtarju« K 550. — Dr. Ivan Jenko, primarij, K 20. — Gdč. R. žica Gröbning iz Sv. Križa nabrala dne 2. grudnia K 771. — Skupaj K 9321. Srčna hvala!

Za Trubarjev spomenik. Gg. Ferdo Poljšak v Zagorju ob Savi K 5 — mesto razsvetljave. Živeli!

Za nesrečne žrtve. Ga. Rozalija Mehle v Ljubljani K 4 —, mesto razsv. G. Ivan Zirovnik, mestni strojnik K 3 — — Rodbina Jos. Lavrenčiča K 3 — mesto razsvetljave. — Gg. Ivan Flegar tu K 2 — mesto razsvetljave. — Jos. Zidar, tu, K 5 — mesto razsvetljave. — Gdč. Ivana Miklaučič in Albina Mastek, nabrale ob priliki godovanja ga. Franje Oblak K 448. — G. Grünfeld, nabral med gamzjagri v Tolminu K 6 —. — Skupaj K 2748. Srčna hvala! Živeli!

Za spomenik žrtvam G. P. Faganeli v Mirni K 840, katere so darovali razni rodoljubi v proslavo jubileja. Srčna hvala!

Za bedno rodbino Kisele Gg. Makorati, Braun in Verdnik iz Divace K 130. — G. M. Orehek, trg. tu, K 4 — mesto razsvetljave. — G. Al. Taškar v Trstu K 2 — mesto razsvetljave. Gospod Jankovič, nabral v ožjem prijateljskem krogu K 4 —. — Skupaj K 1330. — Srčna hvala! Živeli!

Za mestne uboge. G. M. Orehek, trg., tu K 3 — mesto razsvetljave.

Društvo za mladinsko oskrbo in varstvo otrok v sodnem okraju ljubljanskem. Gg. Ivan Flegar, tu, K 2 — mesto razsvetljave. — Anton Škof, tu, K 250, mesto razsvetljave. — Schneider & Verovšek, tu, K 10 —, mesto razsvetljave. — Skupaj K 1450. Srčna hvala! Živeli!

Književnost

— „Ljubljanski Zvon“. Vsega decembrskega zvezka: Oton Zupančič: Carmen. Oton Zupančič: Iz evnika. Ivan Cankar: Ulica umirajočih. Vladimir Levstik: Sonet. Dr. J. Minšek: Slavna in bedna Italija. (Konec) Ksaver Meško: Najžalostnejša noč. Oton Zupančič: Sonet. Podlimbaski: Iz starih zapiskov. (Konec) Oton Zupančič: Igra. Rasmir: Poseljstva utrinek. Dr. Ivo Šorli: Iz polnega časa. (Konec) Petruška: Na dana. O. Golar: Pesem o beli hiki. Milan Pugalj: Pogled v bodočnost. (Konec) Milan Pugalj: Ljubimca. Književne novosti. Oton Zupančič: „Samogovori“. — Pozišje dr. Franceta Prešerna — Dr. J. Tominešek: Gregorčič: Poezije IV. — Simon Gregorčič: Poezije. — Rayard Kypkog — Fr. K. Džungula. — Valentin Jan: Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu. — Dr. Ed. Volčič: Nova pravna knjiga. — Koledar „Družbe sv. Cirila in Metoda“. — Slovenski školski koledar. — Družba sv. Jeronima v Zagrebu. — M. Šemonddin Sarajlić: Razjaja. Glasba. Dr. V. Foerster: Novi akordi. — Dr. V. Foerster: Koncert „Glasbene Matice“. Gledišče. Dr. Zbaničnik: Slovensko gledišče. A. Drama. B. Opera in opereta. — Dr. V. Foerster: Saint Süssa opera „Samson in Dalila“. — Nova hrvatska opereta „Baron Trenk“. Splošni pregled. Dr. Vatroslav Jagić. † Kranjčević S. Strahimir. — Dr. Karel Hinterlechner: Četrti shod čeških naravoslovcev in zdravnikov v Pragi. — Dr. I. L.: Bleiweisova nagrada za urejevanje „Novic“. — Vabilo na naročbo.

— Aškerc: Akropolis in piramide. Založil L. Schweitner. Cena brošure K 3 —, vez. K 450, po pošti 20 v več. O tej novi zbirki pesmi A. Aškerc priobčimo v kratkem obširnejšo oceno.

— Uradniški koledar za navadno leto 1909. Uredil Anton Trstenjak. Cena 1 krona. Izdala in založila „Naša zveza“. Končno so tudi slovenski uradniki dobili svoj koledar in to lep koledar, eleganten po zunanosti in jedrnat po vsebini. Poleg običajne koledarske vsebine prinaša koledar pregled činovnorazredne razvrstitve drž. uradnikov in drž. učiteljskega osebja, razkaz o plačah drž. uradnikov, profesorjev in učiteljev, pregled organizacije poštne in brzojavne prometne osebja, puštnice in brzojavne tarife, in imenik uradništva vseh vrst na Kranjskem. Koledar zasluži toplega priporočila.

— Carniola I letnik (1908). 3. in 4. sešitek Jubilejska številka. Naše muzejsko društvo je svoje člane in široko javnost, ki se zanima za domače znanstveno delo, prijetno iznenadilo s krasno opremljeno slavnostno izdajo svojih nemških publikacij. Nič manj ko 14 tabel, med temi 3 v barvotisk, popolnjuje ta tudi po vsebini zanimivi zvezek. Prvo stran diči cesarjevega jubilejska plaketa z latinskimi posvetilom, s katerim se je dr. Jos. Tominešek izkazal tudi kot latinski stihotvorec. Nato sledi vrsta članov, ki so vsi v zvezi z domačo kulturno in literarno zgodovino ali pa se sicer tičejo prazgodovine in naravoznanstva. Posebno zanimiv je članek arhitekta J. Kronfusa iz Bambergja o narodni umetnosti na Kranjskem. Tujca je bilo treba, da je prešturil do stroko naše folklorne in jo opremil z značilnimi slikami. Dr. Ivančič z Dunaja poroča o cestovju na Kranjskem v 18. stol.; dr. Lokar je objavil nekaj pisem Anast. Gräna na Prešerna in Bleiweisa, dr. Sajovic omenja kranjsko školjko bisernico, dr. Šmid pa, spretni urednik Carniole, razpravlja o dveh prazgodovinskih gomilah v okolici novomeške. V malih izvestijih in slovestvenem poročilu so prispevki dr. Zmavca, dr. Sajovic, dr. Lokarja, Luke Pintarja in dr. Šmida. Opravičeno rečemo, da je ta jubilejski zvezek najlepša in najboljšeje publikacija, kar jih je doslej izdalo muzejsko društvo. Skrbnemu in preudarnemu uredniku dr. Šmidu gre zasluženo priznanje, da si zna za svoj list pridobiti razboritih sodnikov. Sedaj je dovršen I. letnik Carniole in ko prelistamo teh 230 strani, moramo z zadovoljenjem dejati, da je to poleg izvestij pač edini strogo znanstveni list, ki se peča s poznavanjem naše ožje domovine.

— Sa Jadrana. Pjesme Rikarda Katalinića-Jeretova (1902—1908) Zadar. Med mladimi hrvaškimi pesniki si je Istran Rikard Katalinić-Jeretov pridobil posebno ugledno ime. Obelodanil je že več knjižic poezij, s katerimi je pokazal svoj lep talent. Zdaj je zbral v jako lično knjigo pesmi, ki jih je obelodanil v zadnjih šestih letih. To zbirko je posvetil spominu Evgena Kumičića ki je „Istru velio i perom prodičio“. Knjiga obsega znatno število lirskih in epskih pesnitev, ki se odlikuje po resnični čustvenosti, gorečem rodoljubju in pesniški dikciji. Vse te pesmi imajo

specijelno primorski kolorit. Ljubiteljem hrvaške knjige bodi ta zbirka toplotno priporočena.

— „Ben-Hur“, roman iz Kristusovih časov, spisal angleški general Wallace, je izšel v drugem docela novem prevodu, kateri je oskrbel znan slovenski pisatelj. Cena K 450, s poštnino K 480. Knjiga se prodaja le vezana v dobro platno.

— Julius Stowik: Die Slaven, das älteste autochthone Volk Europas. Übersetzt aus dem Russischen vom Autor I. Theil. Cena K 180. Znanstvenike, ki se bavijo s slovensko preteklostjo, bo to delo gotovo močno zanimalo.

— Josip Cvetko: Sto je hrvatska seljačka zadruga i kako se osniva. Knjižara kluba Cirilo Metodskih zidara u Zagrebu. Cena 50 v. To je popularno a vender temeljito in pregledno pisano delce o zadružništvu sploh specijalno o kmetijskem zadružništvu o osnovanju in upravljanju zadrug.

Krojaški pomočnik

se sprejme takoj v trajno delo pri L. Strosu v Idriji. 4474

Lepo posestvo

Kder ima veselje do bolj velikega in lepega posestva ter do živinoreje tudi gozd in pritlikline (fundus) v dobrem stanju, in bi rad kupil, naj vpraša pod „Gemischt-Verein št. 11“ Celje, poste restante“. 4453—2

Puške:

Lancaster od . . . K 26—
Flabert 8—
Pištola 2—
Samokres 5—
naprej. Poprave ceno. Ilustrovan cenovnik franko. F. Dušek, Opatovo 76 ob državni železnici, Češko. 3615—9

Vinske sode

nekaj skoro novih, dobrih in močnih, približno od 600 do 700 litrov po nizki ceni prodaja 4387—3

FRAN CASCIO
Šteuburgove ulice št. 6.

Kljnčavničarstvo
Ign. Fasching-a vdova

Poljanski nasip št. 8. Reichova hiša. Izvratno in solidno delo. Cene zmerno. Popravila se točno izvršujejo.

Od 1. decembra 1908 naprej točim v restavraciji

„Pri lipi“
češko delniško
budejeviško pivo.

Marija Umberger
4450 2 restavratska.

Najboljši češki nakupni vir.

Cene posteljne perle:
1 kg sivoga, puljenega 2 K, boljsega 2 K 40 h; polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg veflinega, snežno-belega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K, 7 K; belega, finega 10 K; naj-finejši prsni puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko. 2743—14

Zgotovljene postelje
Iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 18 cm dolga, 116 cm široka, z 2 glavnima koma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim, sivim jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K; napolnjen 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavnice 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpoložljane po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar.

S. Benisch, Desche litz, št. 767, Sumava na Češkem. — Cenovnik zastoj in franko.

M. DRENİK

Kongresni trg.

3453—11

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materiala. Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj, predtiskarija itd. Velika zaloga telovaške obleke!

Kaj? . . . Oče je dovolil, saj so to „Jacobi“ antinikotinske cigaretnice stročnice. Pazite na ime „Jacobi“.

Prijetno presenečenje! Vsak karton ima veleznal-mivo čarovno karto.

3837—6

Razpis službe.

Podpisano županstvo razpisuje službo

občinskega sluga

z letno plačo 800 kron. Službo je nastopiti 1. januarja 1909

Primerno opremljene prošnje je vlagati

4471—2

do 15. decembra t. l.

Županstvo Cerknica

dne 1. decembra 1908.

Fr. Šerko

župan.

Razglas.

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje

a) službo asistenta z letno plačo 1800 K, stanarino 500 K in s pravico do petih četrtletnic po 300 K;

b) mesto praktikanta z letnim adjutom 1000 K.

Prosilci morajo dokazati, da so s dobrim uspehom dovršili celo gimnazijo ali celo realko.

Pri oddaji službe hranilničnega asistenta imajo prednost prosilci, ki dokažejo svojo izvežbanost v poslovanju bančnega ali sploh kakšnega denarnega zavoda.

Prošnje z dokazili o šolanju, dosedanjem službovanju, o starosti, domovinstvu, znanju jezikov, o zdravju in npravnosti je pri podpisnem ravnateljstvu vlagati

najkasneje do 15. decembra 1908

Na pozneje vložene prošnje se ne bo oziralo.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1908.

44 4—3

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

C. kr. priv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 323 milijonov kron.

489 11

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka na življenje

	meseca novem. 1908	od 1. januarja 1908
Vložilo se je ponudb	1610	18032
za zavarovano vsoto	K 13.098.932.97	K 141.654.527.83
Izgotovljenih polic je bilo	1344	15377
za zavarovano vsoto	K 11.023.617.80	K 120.912.354.16
Naznanjene škode znašajo	K 605.891.27	K 8.717.306.47

O. kr. avstrijske

državne železnice.

Izveček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1908 leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

Prihod v Ljubljano juž. žel.

7-05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, 1. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Prago.	6-56 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta, Tržiča
7-07 utraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8-34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže, Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8-26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.	11-22 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice, Tržiča
11-38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.	2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže, Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	4-13 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorica drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice, Tržiča.
2-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.	6-50 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže, Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.	8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice, Tržiča.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).	11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:	Prihod v Ljubljano drž. kolodvor:
7-28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.	6-46 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.	10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.	6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)	9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Gospodinja

izobrazena, katera ima veselje do vzgoje otrok, dobra in varčna kuharica, dobi stalno službo. Starost 40 do 50 let. Ponudbe z natančnimi podatki pod „Vestna gospodinja“ na upravnništvo „Slovenskega Naroda“. 4953—4

Pozor! V občini Črni vrh (Vertegnoglio) v Istri, postaja Buje, je letos vino obrodilo izredno dobro in ga je dvakrat več nego lani Gospodje trgovci z vinom in gostilničarji bi tukaj lahko dobro kupili. 4377—3

Naj se obračajo name podpisnega, ki bom vsakemu naznanil kakšne cene ima tukajšnje vino in tropinovec. Saurc Josip

posestnik in vinski sensal ali mešetar

pošta Črni vrh (Vertegnoglio) št. 140 v Istri,

Kdor je kupec
bukovih drva in
hlodov

po kubični meri cele vagone za leto 1909/10, naj blagovoli poslati svojo ponudbo na upravnništvo „Slov. Naroda“ pod „Bukov les 1909/10“ do 10. decembra. 4443—3

Vinko Majdič

valični mlin v Kranju

(Kranjsko)

Največja proizvajanja priznana najboljših pšeničnih mlinov in krmlnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekarske mojstre neprecenljive vrednosti. 3939—5

Zastopstva in zaloge:
V Ljubljani, Podgradu, Trnovem, Kočevju, Trstu, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inostu, Tridenu, Zadru, Spletu, Ercegovcu, Kotoru, Sarajevu in Pulju.

Brzjavi: Valični mlin, Kranj.

Fran Zorec

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 21

trgovina z moko in mešanim blagom

podružnica na Sv. Martina cesti 23.

Zaloga potrebščin za šivilje.

Priporoča se velen občinstvu za obilen obisk obeh trgovin, zagotavljač najnižje cene in najtočnejšo postrežbo. 4247—4

Velik mraz

lahko nastane, zato si začasa oskrbite toplo

volneno obleko.

Vzorci izbornega blaga pošilja franko firma 4334—3

KAREL KOCIAN

tvornica za suknjo v Humpolci na Češkem. V korist Ustf. M. Školske.

„Meni se posreči“.

Kupce ali deležnike za vseh vrst tukajšnje ali zunanje kupčije, hotele, penzionate, sanatorije, hiše, graščine in obrtne podjetja dobite hitre in diskretno z mojo posredovalno reformo Nisem agent in od nobene strani ne jemljem provizij in Ker pridem v kratkem v Vaš kraj, zahtevajte mojega brezplačnega obiska zaradi ogledovanja in dogovora. Zaradi inseratov v najboljših branah časopisov tukaj in zunaj države ki jih plačujem sam, sem vedno v zvezi z reflektanti z glavnico, torej ogromni uspehi.

S Kommen, Dunaj,

poslovalnica za Avstrijsko posredovalne reforme za varstvo koristi prometa z zemljišči itd. IV/1, Schwandgasse št. 6 (Schwarzenbergplatz). 39 4—3

Vinski kis, liter po 32 vin.

Za slabokrone in prebolele
Pijte pristni marsala v steklenicah 7/10 l po K 1-50
najfinejše vino Wermouth v stekl. 7/10 l po K 1-
Dalje priporočam:
Pristna namizna in desertna vina
najboljše produkcije po primernih cenah.
Direktni uvoz. 3910-11
FRANCESCO CASCIO, LJUBLJANA
Šelenburgove ulice.

Fr. P. Zajec Ljubljana Stari trg 26
priporočam svoj dobre urejeni
:: optični zavod ::
kakor rama očala, štampilce daljnogleda, toplemerje, zrako-
merje itd. — Očala in štampilce se napravijo natančno po zdravniškem receptu. 49
Velika zaloga ramah žepnih in stenskih ur
ceniki za optično blago in separadni ceniki ur in zlatnine se razpošiljajo franco.

Božična darila!
Prilika za gramofone!
Popolno izpraznenje velikanske zaloge.
Gramofon »Ergelska znamka« od K 75 — naprej. Brilantni rodbinski aparati od K 20 — naprej. Plošče vseh sistemov, presenečljivo močne, stanovitne in čistega glasu. Fonografi od K 7 — do K 100 —, trdo liti valci od K 1 — do K 150
Vsakdo naroči takoj! 4507
Najreelnejša specialna gramofonska trgovina
TEODOR PICH-ER
Telefon 15570. Dunaj IX., Porzellangasse 25. Brez konkurence.

Samo 6 dni
Havre-New York
Francoske prekomorske družbe.
Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.
Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine
samo 349 44

Ed. Šmarda
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana
v novi hiši »Kmetijske posojilnice«, nasproti gostilne pri »Figovu«.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.
Specialna tvornica za gorilne motorje.
Originalni motorji »Otto«
v zvezi 8718 8
zapravo za sesalni plin
za kurjenje z javnim premogom, fu-
zijskim ali plinovim koksom, kauma-
zitom ali ogljem
Gospodarsko najbolj primerna
obratna moč novega časa!
Originalni motorji »Otto« za svetilni plin,
bencin, benol, petrolin, karbonol.

! Miklavževa in božična darila!
H. Suttner
urar in trgovec z zlatnino in srebrnino
Mestni trg, nasproti rotovža Ljubljana Mestni trg, nasproti rotovža
priporočam svojo veliko zalogo
vseh prvih in najboljših
vrst pravih švicarskih
:: zlatih in srebrnih ::
žepnih ur najboljšo-
večih znamk Schaff-
hausen, Glashütte,
Omega, Bülödes, Urania, Roskopf itd., zlatih in srebrnih veriž, obeskov,
okrasov, zaponk, uhanov in prstanov z navadnimi in briljantnimi kamni;
pristno srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov ter drugih predmetov
iz kina srebra.
Vedno največja izbira najnovejših salonskih ur, ter specialitete
stenskih ur s kukavico, budilk in drugih. 3549 18
Zahtevajte moj veliki cenik, ki ga tudi po pošti pošljem zastoj in poštne prosto.
Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!

Perje
za postelje in puh
priporočam po najnižjih cenah
F. HITI
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“
Ljubljana
Stari trg št. 9
velika zaloga
čevljev
domačega in tujega izdelka.
Trpežno blago. — Cene solidne.
Točna postrežba.

August Agnola
Ljubljana
Dunajska
cesta 13.
Izborna
zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilk,
najnovejše
vrste
po nizkih
cenah.

Ustanovljeno leta 1845.
Edini zavod
v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke
ter zastorjev, barvarija in
likanje sukna
na par.
JOS. REICH
Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgove ulice št. 3.
Postrežba točna. Solidno ceno.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, ovtja,
korenine itd. tudi po Knappu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurškega obve-
zila vsake vrste, sredstva za de-
fekcije, vosok in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega razuma in
kvaliteta. — Zaloga svežih ma-
neralnih vod in soli za kopeli.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojni sol, soliter, enojan, kolmož,
krmilna apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
Drogerija
Anton Kano
Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
Kupuje po najnižji ceni razna
solila (rože), ovtja, korenine, so-
mena, skorje itd. itd.

Babica Ana Trtnik roj. Kapele
ki je bila tekom 12 let v službi kot šolska babica pod vodstvom g. prof.
dr. pl. Valente, naznanja, da stanuje sedaj na 3739-8
Poljanski cesti št. 9
in se priporoča velečenjenim rodbinam, zagotavljač vsekdar najskrbnejšo
postrežbo.

Varst. znamka: Sidro.
Liminent. Capsici comp.
nadomestilo za 3523-11
Pain-Expeller s sidrom
priznana lažorna, bolečine tolažeča in odvajalna mazilo ob prehlajenju itd.;
po 80 h. K 1'40 in K 2' — se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno
prihujenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne ste-
klenice v skatljicah z našo varstveno znamko »sidro« potem je
vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek
Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Kliščina c. 5 nova.
Razpošiljanje vsek dan

Edina zaloga
izvirnih
ameriških
čevljev.
3737-8
Astr.-ameriška
zaloga čevljev
v Ljubljani
poleg kavarne
»pri Slonu«.
Pazite natančno na firmo.

Veletrgovina z železom
„Merkur“
3599 18
Peter Majdič v Celju
se priporoča cenjenim odjemalcem.
Št. 36 391
Razglas.
4357-3

Ker je nastopilo zimsko vreme, je podpisani mestni magistrat primoran,
p. n. hišne gospodarje in oskrbnike v deželnem stolnem mestu Ljubljani opo-
minjati na nastopna določila cestnopolijskega reda, katera se glase:
1. Kadarkoli zapade sneg, dolžan je lastnik, oskrbnik, hišnik ali na-
jemnik hiše, stavišča ali drugih prostorov hodnik ali pešpot tik posestva
nemudoma očistiti snega in če vsled tega polzi ali kadar se napravi poledica,
tudi takoj posuti s peskom, pepelom ali pa kako drugo tako stvarjo. Sna-
ženje in posipanje izvršiti je v širini hodnika ali pešpota. Kadar zapade
sneg ponoči, ali se napravi poledica, opraviti je osnaženje in posipanje vsaj
do 7. ure zjutraj.
2. Pri neprestanem sneženju osnažiti je hodnik ali pešpot večkrat na
dan in tako posipati, da ni nevarnosti za pešce.
3. Z dvorišč se ne sme sneg ali led odkladati na cesto, temveč ga je voziti
v Ljubljano ali na odkazana odladišča. Sneg, ki sam zdrži ali se pomeče
s streh, morajo hišni posestniki nemudoma ob svojih stroških voziti s ceste.
4. Kadar je južno vreme, je hodnike in pešpota po potrebi večkrat na
dan očistiti luž in blata.
Kdor se ne bo zmenil za ta določila, bo kaznovan po cesarski naredbi
z dne 20. aprila 1854, št. 96 drž. zak. z globo 10 K do 200 K, odnosno v slu-
čaju, če bi se globa ne mogla izterjati, z zaporom od 24 ur do 14 dni.
Vrhu tega bo pa magistrat dal izvršiti dotično opuščeno ali nemarno
storjeno delo na dotičnega gospodarja stroške.
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 17. decembra 1908.

Drože! Kvas!
Pozor! Svoji k svojim!
Priporočam se slovenskemu občinstvu, pekovskim mojstrom in
trgovcem, naj kupujejo in naročajo edino 4527 1
Ciril-Metodove drože
najboljše kakovosti in po nizki ceni. Nobeden gg.
pekovi in trgovci naj bi ne ostal odslej brez tega blaga,
ki se prodaja naši potrebni šolski družbi v korist.
Naročajte vsi žitne drože edinole od domačega
narodnega izdelovalca.
Maksa Zalokerja v Ljubljani
v lastni hiši, Kladzanske ulice št. 17. Rečne ulice št. 5.
Ta izdelek prodaja samo on v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca novembra 1908 je vložilo v Mestno hranilnico ljubljansko 2044 strank 2.840.603 K 99 v, 1071 strank pa dvignilo 649.686 K 62 v.

— **Ljubljanska kreditna banka.** Meseca nov. t. l. se je vložilo pri „Ljubljanski kreditni banki“ na vložne knjižice in na tekoči račun 2.427.880 K 16 v, vzdignilo pa 1.743.092 K 69 v. Skupno stanje vlog je bilo koncem novembra t. l. 11.559.109 K 72 v.

— **Splošno kreditno društvo v Ljubljani.** Denarni promet meseca nov. 1908: Skupni prejemki 161.522 kron 21 v, izdatki 162.806 K 80 v, skupni promet 1.908.584.586 K 7 v. Stanje hranilnih vlog in tekočega računa dne 30. novembra 1908 1.089.654 K 56 vin.

— **Trgovsko obrtna zadruga v Ljubljani.** V mesecu nov. je bilo vložnih 91.756 K 65 v, dvignjenih pa 84.643 K 54 v. Saldo koncem okt. 385.950 K 28 v, saldo koncem novembra 393.063 K 39 v. Skupnega prometa koncem novembra 14.580.224 K 08 v.

— **Obrtno pomožno društvo v Ljubljani** je imelo meseca novembra 193.324 K 09 v denarnega prometa. Stanje hranilnih vlog znaša 264.418 K 52 vin, stanje meničnih posojil pa 390.879 K 83 v.

— **Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice,** reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani. Bilanca z dnem 30. novembra 1908. Aktiva: Gotovina 28.007 K 25 v, naložen denar 2.689.643 K 72 v, posojila 12.776.923 K 40 v, vrednostne listine 350.931 K 70 v, zadrugi dom 203.584 K 92 v, združni hiši 313.974 K 41 v, zadrugi zemljišče 109.253 K 50 v, inventar 12.172 K 41 v, prehodni zneski 8746 K 43 v, zaostale obresti 104.907 K 57 v. Pasiva: Deleži 26.588 K, hranilne vloge 16.021.357 K 32 v, rezervna zaklada 229.810 K 31 v, pokojninski sklad 23.343 K 31 v, predplačane obresti 31.513 K 59 v. Upravno premoženje 16.598.145 K 31 v. Denarni promet 61.237.135 K 41 v.

— **Mestna hranilnica v Kamniku.** V mesecu nov. 1908 je 138 strank vložilo 42.916 K 44 v, 112 strank dvignilo 34.775 K 92 v, 7 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 5010 K, stanje hranilnih vlog 1.747.198 K 53 v, stanje hipoteknih posojil 1.255.522 K 82 v, denarni promet 214.280 K 08 v.

— **Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu novembru 1908 je 351 strank vložilo 126.173 K 93 v, 314 strank dvignilo 120.748 K 04 v, 8 strankam se je izplačalo hip. in občinskih posojil 14.300 K, stanje hranilnih vlog 4.509.479 K 22 v, stanje hip. posojil 2.890.158 K 34 v, denarni promet 371.635 K 90 v.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu novembru 1908 je 284 strank vložilo 91.614 K 03 v, 261 strank vzdignilo 79.249 K 80 v, 24 strankam se je izplačalo posojil 16.280 K, denarni promet 452.693 K 11 v.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu novembru 1908 je 237 strank vložilo 89.691 K 28 v, 204 stranke vzdignile 60.295 K 70 v, torej manj vložilo 29.395 K 58 vin., 3 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 4200 K — v, 356 menic se je eskomptovalo za 107.944 K — v, stanje vlog 3.361.852 K 13 v, denarni promet 501.404 K 70 v. Vseh strank je bilo 1178.

Za kratek čas.

* **Tiskovna pomota.** V nekem „Cvetskem ameriškem listu“ beremo: „sl. kr. deželna vlada kranjska je poslala dne 20. septembra 1908 povodno demonstracij v Ljubljani vojaštvo o. kr. pešpolka št. 27 morit razburjenje ljubljanske prebivalce“. Seveda je list mislil zapisati „mirit“.

* **Pri vinskem trgovcu.** Vinski trgovec: „Vse te steklenice, kar jih vidite tu v kleti, so napolnjene s samimi zdravilnimi vini.“ Gospod: Aha, to so taka vina, na katera se morajo vzeti zdravila, ako se jih človek napije.“

* **V največji potrebi.** „Prosim vas, da bi mi posodili nemudoma dvesto kron, kajti nahajam se v veliki zadregi in sedim tu, kakor na žarečem oglju, katero pa še tudi ni plačano.“

* **Utrinek.** O sreči v ljubezni lahko govori samo oni, katerega ne veta se — z drugim poroči. Človek mora biti skromen. Ako komu kaka ženska ponudi srce, ne sme jo prositi tudi roke.

* **Prva struna.** Trgovec (prodajalki): „Ana, to ste že zopet napačno naredili, gos neumna!“ Prodajalka (molči). Trgovec: „Vi ste najsanikrnejša ženska, kar jih poznam in prav za nobeno rabo!“ Prodajalka (molči). Trgovec: „Sicer pa tudi ne vem, na kaj si domišljujete, ko ste vendar grdi kot strašilo!“ Prodajalka: „Gospod šef, vse kar je prav; toda žaliti se ne pustim!“

Ako želite!!

kupiti ali prodati kako posestvo, zemljišče ali gostilno itd., se je obrniti na prvo **koncesionalno posredovalnico v Kranju na Gorenjskem, Glavni trg št. 189.** 4955-2

Seydlin

Najbolje za zoba.

Veliko zalogo gramofonov in plošč

tudi s slovenskimi komadi plošče od K 1.00 naprej priporoča

FR. P. ZAJEC, urar
2291 Ljubljana, S. pri trg 26. 46

Pristna istrijanska iz lastnih vinogradov pridelana

VINA 4456-2

prodajata po najnižjih cenah, in sicer od 56 litrov naprej

črno à 28 h, belo à 32 h.

V steklenicah:

črno à 36 h, belo à 40 h.

Brata Ivan in Sime Saron

Jesenice na Gorenjskem št. 114.

Pláte po vzorce!

BARHENTOV, FLANEL
MODNEGA BLAGA
platna, damasta, kanafasa itd., vse novo, ki jih franko pošilja znamenita uvozna trdka
V J. Havišek & br. Podebrady
311-2 (Kraljevina Češka.)

Zavoj s 40 m raznih ostankov pralnega blaga letnega in zimskega pošiljam za 18 kron franko po povzetju.

Anton Šarc
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8
priporoča v lastni šivalnici izdelano

perilo

za otroke, gospe in gospode.

Za izdelovanje perila doma priporoča svojo bogato zalogo platna in šifona v vseh širinah in kakovostih, švicarsko vozenje, prte in prtiče, brisalke itd. 3317 17
Kakor znano le dobro blago in zelo zanesljive cene.

Naročila za venka! točno in zanesljivo.

NOXIN

Dobiva se v vseh boljših trgovinah.

Zaloga pri 2027 14

R. A. Kregarja v Ljubljani

Sv. Petra cesta 2.

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit

ŠKRIL.

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHKE LINZ, VOCKLABRUCK, DUNAJ, BUDIMPEŠTA, NYERGES-UJFALU.

Glavno zastopstvo za južno deželo:

V. JANACH in DRUG, Trst.

Vprašanja na založnika **Teodorja Korna**, krovoa in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovodi, kleparska in krovska dela iz različnega blaga. 1844 14

Vodovodi Inženir - hidrotekt Konrad Lachnik, Ljubljana

kanalizacije, kopališke naprave

Beethovenove ulice št. 4.

Brzjavlj: Lachnik-Ljubljana.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

priporoča svoje **izbornono pivo.** črno pivo „**Salvator**“.

Zaloga v Spodnji Šiški.

Telefon št. 187.

757-41

Pošiljatve na dom sprejema restavratore gosp. E. Krzljanič „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

NOVOST!

Cigaretni papir in cigaretne stročnice

nedosežno izvrstne kakovosti.

Uprašanja naj se naslavlja na Jvana Bonača v Ljubljani.

NOVOST!

Cigaretni papir in cigaretne stročnice

nedosežno izvrstne kakovosti.

Uprašanja naj se naslavlja na Jvana Bonača v Ljubljani.

Spedicijska in komisijska družba BALKAN

d. z. o. j. v Trstu, Riva Grumula 14

Telef. 21-60. Žiro-račun pri Jadranski banki v Trstu. Brzjavlj: Balkansped. 4091-4

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsakovrstno blago in daje nanje predurje pod najpovoljnejšimi pogoji, daje carinska posojila in oceanjuje blago, preskrbuje prodajo blaga ter posreduje kupovanje in prodajo vsakovrstnega blaga po nalogu in na račun svojih odjemalcev najkulantneje.

Preskrbuje vsakovrstne pošiljatve na vse kraje hitro in točno, obavlja vse reklamacije in daje vsakovrstna strokovna pojasnila in navodila takoj in brezplačno.

Pristne ruske galoše

Zvezdna znamka najboljša.

Tvornica „Provdnik“ v Rigi jamči za stanovitnost. Pristine samo z zvezdno znamko.

Glavna zaloga: Vaso Petričič, Ljubljana.

15 kron in več zaslužite na teden samo z izdelovanjem blaga za naš zavod. Sirovino za izdelovanje vsakomur dodamo zastoj.

35 kron in več pridobite z izdelovanjem in prodajo blaga na patentnem pletilnem stroju „SLAVIJA“.

Zahtevajte v lastne korist takoj pojasnila

Velikoprodaja pletenega blaga. — Strokovni zavod za pletilne stroje.

Líbal a spol. prot. trg. v Pragi družba Vodičkova ulice 25.

Edini strokovni zavod te vrste

Novo! Efektivno!

Oblastveno varovano. Registriran vzorec.

Briljantno

angel. zvonilo za božično drevo št. 1

popolnoma iz kovine, s 6 pozlač. angelci, 30 cm visoko. Nezlomljivi vrh za božično drevo. Kras božičnega drevesca. Garantira se za funkcioniranje.

Gorki zrak treh prižganih sveč vrši gonilno kolo, na njegovo pritrjena izboljšana jeklena betički pa udarjajo na troje svonečev in bogavono, srebrnato svonečenje zadoli, mlado in staro predstavlja v božično blaženost. Kos stane s kartonom in navodilom vred **1 K 50 v. 3750 7**

Št. 2. Ravnotisto angel. zvonilo za božično drevo, izvršeno veličanstveno in posebno fino poniklato, s sultanimi stebri in zvoncem in trami prekrasno šaržirani srebrnimi lametastimi rotami, ki potem, ko so prižgane sveče prekrasno odsvetajo, kos s kartonom in navodilom vred **2 K 50 v. 1550**

Št. 3. Ravnokotno angel. zvonilo za božično drevo, izvršeno veličanstveno in posebno fino poniklato, s sultanimi stebri in zvoncem in trami prekrasno šaržirani srebrnimi lametastimi rotami, ki potem, ko so prižgane sveče prekrasno odsvetajo, kos s kartonom in navodilom vred **3 K 50 v. 1550**

Po po ti 20 h več.

Kdor naroči več nego en kos gorajšnjih zvonil, dobijo 10 sortirnih, umetniško izvršenih razglednic, med njimi božične in novoletne karte, ki stanejo po 10—12 h. Zamena dovoljena ali denar nazaj, t. j. brez rizika! Naslavljajte naročbe pravočasno na naslov:

c. in kr. dv. dobav. Jan & Konrad v Mostu št. 1870 na Češkem.

Zahtevajte moj glavni katalog s 5000 slikami, ki vam ga takoj pošljem zastoj in poštne prosto.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 17

priloga svoj bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji

za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za voženje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“

DUNAJ ima za razsvetljavo

„GRAETZIN“

40 do 60% prihranitve plina

proti stoječi plinovi žarilni luči za razsvetljavo v prostorih in zunaj.

Samo pristen in polnovreden z zakonito varstveno znamko

„GRAETZIN“

Primerno božično darilo.

Najboljša prenosna

petrolejska kurilna peč

„MATADOR“

z regulirno gorilno ploščo in avtomatičnim ugaševalnikom.

Brez saji! Brez dima!

Varčno

intenzivno

kurjenje.

Dobiya se v treh velikostih 20", 30" in 60".

Cenovnik št. 71 zastoj. Zastopniki se iščejo.

Graetzlinova luč, dr. z o. z.

Dunaj II/3, Stephanstrasse 12.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vankrta narečila se izvršujejo točno in po niski ceni. Vse mere se shranjujejo in sstanemujejo. — Pri sunanjih narečilih naj se blagovni vzorec vpiše.

Zastoj razpošiljam

moj ilustrirani cenovnik.

Ure, razno zlatnino in srebrnino

prodajam po zelo znanih cenah.

FRANC KEBER

urar

In trgovina zlatnine in srebrnine

Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Za zimo!!!

Krasne novosti za ženske volnene obleke.

Vzorna

zaloga moškega sukna

Za novoste prav ugoden nakup.

Imam svežo z najboljšimi tvornicami in bom lahko svojim cenj. odjemalcem najbolje postregel. — Najzanesljivejša trgovina, ker strežejo domači ljudje.

„Pri Cirilu in Metodu“

v Ljubljani, Lingarjeve ulice št. 1.

Nasproti loteriji.

JOSIP STUPICA

Jermar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi krasno opremljeno

kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno : opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave.

Br. Hlavka Prešernove ulice št. 5.

Atelje za ortopedične aparate in bandaze.

galvanoplatiranje z električno silo.

Izdelovatelj kirurških medicinskih instrumentov in vseh potrebnih za bolnike.

Poslijte

1 K

in anankah. Za to dobite 3 velešne higienične vzorce, 6 vzorcev K 1-80, 12 vzorcev K 3-40, 20 vzorcev K 80 h poleg najnovejšega ilustriranega cenovnika in navodilo za uporabo francoskih in ameriških gumastih predmetov, tucat od 9 h naprej. V zalogi so vse kuriozitet, mnogo novosti, izdeluje pisarno naročilo. Diskretna pošiljatev.

H. AUER, zaloga tovarniških gumastih predmetov.

Dunaj, L. Wipplingerstrasse 15-10.

836-40

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4 3/4 % od dne vložitve do dne vzdiga

brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8. — 12. popoldne in od 3. — 6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje nastopne

službe okrožnih zdravnikov

in sicer:

1. v Grosupljem z letno plačo 1600 K,
2. na Reki z letno plačo 1400 K,
3. na Toplicah z letno plačo 1400 K.

Z vsako teh služb je združena aktivitetna doklada 200 K. Okrožni zdravnik v Grosupljem bo prejemal še od zdravstveno okrožnega zastopa prispevek letnih 600 K, dokler ne dobi železniško zdravniške službe v Grosupljem.

Okrožni zdravnik na Toplicah dobi tudi še kot kopelni zdravnik letno odškodnino po dogovoru z lastnikom kopališča.

Prosilci za eno teh služb naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do dne 20. decembra 1908

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državjanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dodelanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 23. novembra 1908.

A. Hermann veležganjarna za

slivovko

in tropinovec v Varaždinu, Hrvatsko

priporoča svoje specialitete v dvojno žgani naravni slivovki, tropinovcu in dročniku po prav niskih cenah. Večje množine slivovke se lahko v žganjarni pod lastnim nadzorstvom žgejo in prevzamejo.

Radi posebne ponudbe blagovoli naj se obrniti ali na žganjarno v Varaždinu ali pa na

glavnega zastopnika Jos. Zidarja v Ljubljani.

3445-9

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v New York

EDVARDO TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak terek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točne in brezplačne, — Postrežba poštena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexico, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in uredno ceno čez cel svet. Odhod na tel. progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Batimora in na vse ostale dele sveta kakor: Braziljo, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor! Berite!

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporočajo svoj pripomoček izravnane **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pisne glede tlakovne in odporne trdnosti daleč nadkrijujejoč dobroti kakor
tudi svoje prisilno izravnano apno.
Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslavnejših tiskov so na razpolago.
Centralni urad: 2887-16
Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Odlikovan z zlato kolajno v Pa-
rizu 1904 in s zlato kolajno in
krizcem v Londonu leta 1895

Ant. Presker

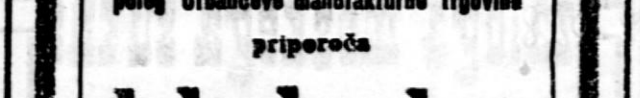
krojač, 49
Ljubljana, Sv. Petra c. 16

svoje velike zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, lepje in
plačev za gospe, nepremišljenih
havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših
vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. ČADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
polag Urbanovo manufakturno trgovino
priporočajo

klobuke
čepice, razno moško perle,
kravate, ovratnike itd.
Blago imam solidno, cene zmerno.
Postrežem točno.

**Pekarija
slačičarna
in
kavarna**

J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.
= Filijalka: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Največji izbor
Strobo
Največji izbor
Preobleke Popravila.

Š. Mikuš
tovarna delalcev
Ljubljana, Mestni trg.

Najnižje cene.

Največji izbor

Preobleke Popravila.

Š. Mikuš

tovarna delalcev

Ljubljana, Mestni trg.

Najnižje cene.

Največji izbor

Preobleke Popravila.

Š. Mikuš

tovarna delalcev

Ljubljana, Mestni trg.

Izdelovatelj vozov

FRANC VISJAN

Ljubljana, Kolodvorske ulice 25
priporočajo svojo bogato zalogo avtomob.
in še rabljenih 28-49

VOZOV.

Tvrda ustanovljena l. 1858. Telefona za Dunaj št. 350 in št. 20585.

Veletržec z vinom

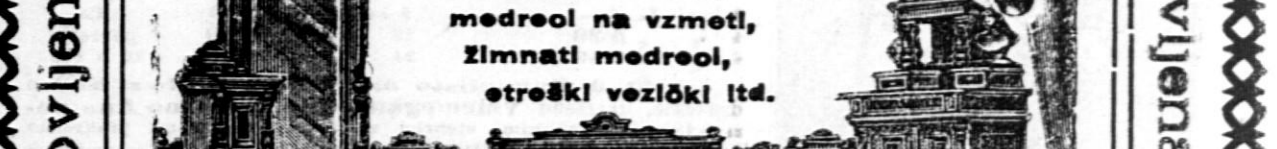
A. KAJFEŽ, Kočevje.

Filijalke:
LJUBLJANA, (prodaja na debelo). 1049 38
DUNAJ I., Hohermarkt št. 3. (restavracija).
DUNAJ XVI., Sechshaus, Vladukt šte. 1 (restavracija).
DUNAJ XV., Mariahilfergürtel 33 (prodaja na debelo).

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 215 49

Največja zaloga
pohištva
za spalne in jedilne sobe,
salone in gospodarske sobe,
Preproge, zastorji,
medreol na vzmeti,
Zimnat medreol,
otreški vozilci itd.

Ustanovljena 1847.

Največja zaloga

Najsolidnejše blago.

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranilnih vlog:
nad 30 milijon. K.

Rezervni zaklad:
nad 900.000 kron.

Mestna

hranilnica ljubljanska

v lastni hiši, v Prešernovih ulicah šte. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure do-
poldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4%,
ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapi-
talu. Rentni davek od vložitnih obresti plačuje hranilnica
iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

**Za varnost vlog jamči poleg lastnega re-
zervnega zaklada mestna občina ljubljanska**
z vsem svojim premoženjem in vso svojo
davčno močjo. Da je varnost vlog popolna,
svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico
tudi sodišča denar maloletnih otrok in va-
rovancev.

8400-18

Denarne vloge se sprejemajo po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice.

anilne knjižice se sprejemajo kot
go ov denar, ne da bi se prekinilo
njih obrestovanje.

8400-18

Denarne vloge se sprejemajo po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice.

anilne knjižice se sprejemajo kot
go ov denar, ne da bi se prekinilo
njih obrestovanje.

8400-18

Denarne vloge se sprejemajo po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice.

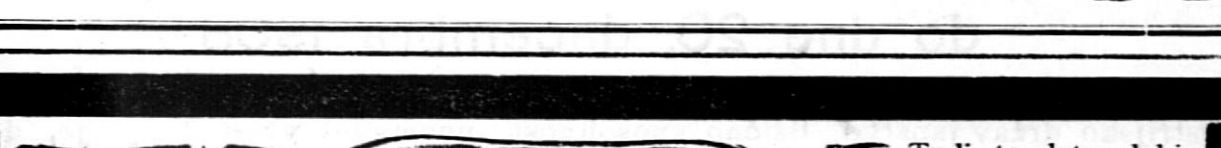
RUDOLF GEBURTH

c. in kr. dvorni strojnik
DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, ogel Burggasse.

Največja in najobsežnejša zaloga vseh vrst 2912-16
kurilnih peči preprosto in elegantno opremljenih in posebno najfinije v ognju
emajlirane peči z nikliranim kovanjem.

Trajinogorilne peči za kurjavo s premogom. — Regulirne
polnilne peči od 15 kron naprej. — Ognjišča, štedilniki in
strojna ognjišča vseh velikosti. — Najboljše plinove peči
in kamini, črni in emajlirani. — Železne peči s pečalci
za kurjenje dveh ali treh sob.

patentni vstavki za glinaste peči. — Sušilni
aparati.
Trajinogorne etažne peči za peko.

Tudi to leto dobi
vsak bralec, sklicevaje se
na ta oglas za **božično
darilo** nastopne božične
sestave.

**Stekleni nakit
za božično drevo
1908.**

Razpošiljam po povzetju samo najbolj okusne, resnično
prekrasne zbirke najmodernejših reči. Pristne srebrne in temne
svilnate stvari n. pr. božične zajčke, zlate in srebrne ure,
božične zvončke, steklene smrekove storže, srebrne svetiljke,
srebrne zrakoplove, steklene srebrne orehe, ledene sveče,
prekrasne rajčice, trobente, pozavne, reklesne krogle, srebrne
krogle poslikane, žlahtno sadje, kačaste krogle, prekrasne
drevesne vrhove, patentne svečnike, angelske lase in mnogo
drugih mičnih novosti.

**Vsak naročilec dobi v dar prekr. angela, božič s pre-
mičnimi steklenimi peruti, velik karton s 50
svečnicami za božično drevo in potrebno briljantno biserno
žico zastoj priloženo.**

Zbirka I, 300 kosov K 6-50. Zbirka II, 180 kosov K 3-90.

Božične sestave 1908.

Za dečke (zbirka 1): priljubljena igrača za otroke vseh starosti; železnica na 4 tir-
nicah, teče, ako se navije, sama; politirana puška z močnim pokom, brez nevarnosti;
elegančna knjiga z bajkami z barvnimi slikami; velik karton s slikanimi vojaki;
velik karton z glavno stražo; velik karton z mično pašo živine, računski stroj,
oklopna ladja, premična, s topom za streljanje, dvovprežni municijski voz, premičen,
mula z vozom, premična, artilerijski voz, dvovprežen s topom, premičen; 27 kosov
vкуп za malenkostno ceno K 3-90.

Za deklice (zbirka 2): velika elegantna punčka s premičnimi udi; kovinasto
ognjišče; velik karton s kuhinjsko posodo; velik karton s politirano sobno opravo,
velik karton z ovcarstvom; velika basenska knjiga z barvnimi slikami; računski
stroj; otroški gramofon, igra; ptičnik s premičnim ptičem; vrtljak, premičen; po-
metalni voz s premično ščetjo; 28 kosov za prav nizko ceno K 3-90.

Za dečke (zbirka 3): mičen modelni parni stroj, za kurjenje z varnostnim ventilom;
laterna magica (čarovna svetiljka) s slikami; priljubljena zabava za otroke, železnica
s tračnicami, samotekoča z urnim navijalom; popolno mizarstvo orodje; računski
stroj; gosli z lokom; prekrasna prodajalnica; velik karton z lepo poslikanimi vojaki;
deska ura; premična, peresna škaltjica; basenska knjiga z barvnimi slikami; parni
stroj, premičen; sanitetni avtomobilni voz, premičen; živinski transportni voz, pre-
mičen; postrešek z vozom, premičen; 2 možička, ki mečeta krogel; avtomobilni
tovorni voz, premičen; vsega skupaj 28 kosov za malenkost K 7-90.

Za deklice (zbirka 4): govoreča, 40 cm velika orjaška punčka z uspalnimi očmi,
stoji, sedi, se da umivati; laterna magica z mnogo slikami, funkcionira brezhibno;
kovinasta železnica z dvema velikima osebnima vagonoma; velik karton s tako pri-
ljubljenimi igrami v pesku; igra domino; veliko kovinasto ognjišče; velik karton s
kuhinjsko posodo; računski stroj; peresna škaltjica; velika basenska knjiga z bar-
vnimi slikami; dekliška goldinasta ura; 2 plesoča zavorca; vojni poštni avtomobil,
premičen; voz z vpreženim konjem, premičen; papiga in petelin, ki se borita, pre-
mično; poslednja pot, premično; gospodski avtomobil, premičen; skupaj 33 kosov
za malenkost K 7-90.

Čudesne sveče za božično drevo z efektnim briljantnim sipanjem zvezdic,
brez nevarnosti, brez duha in brez
dima, 12 kosov 30 h, 36 kosov 85 h, 72 kosov 1 K 60 h.

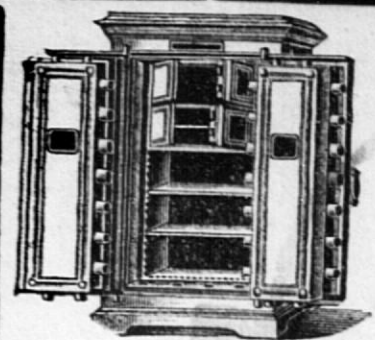
**Prav velik karton s 140 kosmi najfinjšega
dunajskega pečiva za božično drevo**
K 3-50, ali z 280 majhnimi kosci.

Prostohodeča in tekoča ter plesoča punčka z urnim kolesjem za navijanje
s kodrastimi lasmi, K 2-80; govoreča, speča, orjaška punčka s pariškimi kodri
K 3-; pariška orjaška bēbe-punčka, najfinijeje kostumirana K 4-; 6-; 8-; s svilnato obleko K 10-.

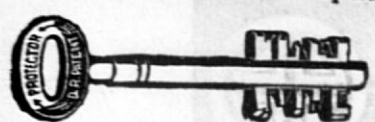
Modelni parni stroj, komplet, I. velikost K 2-50, II. vel. K 4-; III. vel. K 8.
Laterna magica s slikami vred. I. velikost K 2-; II. vel. K 4-; III. vel. K 6-;.
Železnice s tračnicami, samotekoča, s ključem za navijanje, I. velikost K 1-80,
II. velikost K 4-; III. velikost K 8-.

Vsakemu naročilu čez 15 K, ki dospe do 16. decembra, pridenem zastoj pre-
krasno božično zvonilo.

Razpošiljanje po povzetju, dokler bo kaj zalogo!
Eksportna trgovina **H. Auer**, Dunaj, I., Wipplingerstr. 15/33.
4356-2 (Kärntnerische Strasse).

IDEAL
denarne in knjižne omare z
eklenimi klinastimi zapahi.

Ključ „PROTEKTOR“
zajamčeno neponareljiv.

Proti 4202 3
ognju in vltomu
varujejo zanesljivo
blagajnice „PROTEKTOR“
in
asbestna vrata „Protektor“
„LITWIN“
Dunaj, XVIII.3. Telefon 20178.

Za Miklavža in Božič.

Razni preostali izdelki

perila, prtov, prtičev in

švicarskega vezenja

se zaradi prevelike zaloge

prodajajo prav ceno

pri Antonu Šarc, Sv. Petra cesta 8.

A 819/8
27

4363-3

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani so po prošnji dedičev dne 14. junija 1908 zamrlega **Franca Verhovnika**, posestnika iz Zaloga št. 23 na prodaj po

javni dražbi

sledeče nepremičnine, za katere se je ustanovila pristavljena izključna cena, in sicer:

za parcelo št. 182 (hišo) kat. obč. Kašelj	3000 K
„ „ „ 1447 (vrt)	100 „
„ „ „ 1395/1 in 1394 vrta kat. obč. Kašelj	300 „
„ „ „ 900/2 njivo „na Brinji“	160 „
„ „ „ 1583/26 njivo „Roje“	120 „
„ „ „ 1790 travnik	120 „
„ „ „ 3698 kat. obč. Volavljje (gozd), ki se	

prodaja v štirih delih, skupaj 2400 „

za parcelo št. 3704 gozd kat. obč. Volavljje 385 „

če se najde ponudnik, ki plača za celo zemljišče toliko, kolikor znašajo posamezni najvišji ponudki, se domakne temu.

Dražba se bo vršila

dne 10. decembra 1908, ob 9. dopoldne, v Zalogu št. 39

in eventualno tudi še

dne 11. decembra 1908, ob isti uri, v Zalogu št. 39.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v sodno shrambo. Vadij znaša $\frac{1}{10}$ cele izključne cene.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, odd. I., soba št. 33 ob uradnih urah.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I.

dne 22. novembra 1908.

Milijoni

se porabijo vsako leto za kopeli in druge zdravilne načine v nadi, da se s tem doseže zopet izgubljeno zdravje. Žal, da premnogi teh bolnikov doživijo bridke izkušnje, čeprav se natančno drže predpisov in se ne plaše nobenih stroškov. Svetujemo zato vsakemu bolniku, zlasti takim, ki jih muči **nervoznost, nevrastenija, revmatizem, bolezn v glavi in križu, zeložene in črevne nepravilnosti, slabost srca, ohromelost in ostabelost vseh vrat**, da naj, mesto da se pečajo z neuspešnimi poskusi, poskusijo ono radikalno sredstvo, ki ima priznano zmožnost zgorajšnje bolezni zdraviti najuspešneje, in to je **elektroterapija**.

Premnogo zahvalnih pisem, originali v naši ordinaciji, potrjuje to slajno. O tem radi damo vsakemu bolniku brezplačnega pojasnila, pošlje naj samo zoljni kupon na našo ordinacijo, nakar mu takoj pošljemo svojo 64 strani obsežno in s premnogimi ilustracijami opremljeno

brezplačno knjigo

„Razprava o moderni elektroterapiji“.

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj I., Schwangasse 1 s/2 I. nadst.

Kupon za brezplačno knjigo. 5./XII. 1908.

Elektroterapevtska ordinacija na Dunaju I., Schwangasse 1, s/2 I.,

Prosimo, pošljite mi knjigo „Razprava o moderni elektroterapiji“ gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime: _____

Naslov: _____

Največja zaloga navadnih do najfiniših
otroških vozičkov
in navadne do najfinišje
žime
M. Pakič
v Ljubljani.
sezonske stroške in
vožnje s povzročeno.

J. KEBER

trgovina z manufakturnim
in perlinim blagom

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9

priporoča

vence in šopke
za neveste

ter

nagrobne vence
po izredno nizkih cenah.

Potrebščine za krojače in šivilje.

M. Krapež
urar

trgovec z zlatino
in srebrnino

na Jurčičevem trgu št. 3

priporoča svoje velike zaloge preelzljivih ur iz prvih tovarov, budilnik, stenskih, salonskih in ur na mihalo, briljantov, zlatnine in srebrnino. Namisla oprava in kina-srebra. 3452-11

Lastna delavnica za popravila in vsa nova dela.

Odlikovan

s častno diplomu in zlato
kolajno na III. dunajski
modni razstavi :: ::
1. maja 1904 pod pokroviteljstvom Nj. ces. in kr. Visokosti presvetle gospe :: nadvojvodinje Marije Josipine. ::

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 3

se priporoča v izgotavljanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.
Priznana solidno delo in zmerno ceno.
Priznana angleške blago je v največji izbiri vedno v zalogi.

Anton Krejči

Ljubljana, Wolfve ulice št. 5

priporoča svojo bogato zalogo
najmodernejših, najfinišjih

kožuhovin,
klobukov in čepic

Prevzema tudi vsa v to vrsto
spadajoča popravila proti naj-
nižji ceni. Kupuje tudi vsako-
vrstne kože divjačine in jih
3526 najbolje plačuje. 10

Blago ceno in solidno.

Zaloga pohištva

v ljubljanskem „Kolizeju“ na Marije Terezije
cesti št. 11

Puc & Komp.

dobavlja kompletne sobne oprave. Vedno velika izbira. Tapetniško
blago in železno pohištvo. Lastne delavnice. 2825-33

Kurite samo

z velenjskimi „salonskimi briketi“!

Najboljši in najcenejši material za kurjenje sob.

Cene za briquete, dostavljene v hišo: 3984-5

100 do 500 kosov	à 100		K 1'60
500 do 1000	„ à „		K 1'50
1000 do 5000	„ à „		K 1'40

Edina prodaja in zaloga za Ljubljano in okolico:

St. & C. TAUZHER, Ljubljana.

Največja zaloga bukovih in mehkih drv, celih in razsekanih.

Zdrava in suha drva, vse postavljeno na dom.

Samo še malo dni

žrebanje je 30. decembra 1908

kralj. ogrske

državne dobrodelne loterije

Glavni dobitok 150.000 kron.

Vsi dobitki 365.000 kron v gotovini.

Srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri kr. loterijskem dohodarstvenem ravnateljstvu v Buda-Pešti (glavni carinski urad), pri vseh poštah, davčnih, carinskih in salinskih uradih, na vseh železniških postajah in po skoro vseh trafikah in menjalnicah.

3878-5

Kralj. ogrsko loterijsko dohodarstveno ravnateljstvo.

Najkrajša in naicenejša pot V AMERIKO

z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je proga

Red Star Line
Redča spreda *

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland in Samland ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redno vožnjo med Antwerpenom in Novim Yorkom je značnost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po povsem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja sočnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek dopoldne. 30-49

Naši parniki vozijo tudi na mesec po vožkrat čez Kanadu v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatne cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice odalej 26

od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tilerju“.

Avtorizirana plesna šola

v dvorani hotela „pri Maliču“.

Usojam se Vašemu blagorodju javljati, da sem zopet otvoril svojo plesno šolo in da se je pričel

specialni tečaj za gospode in gospodične
boljše slovenske družbe

vsak ponedeljek in petek ob 8. zvečer.

V kratkem novi ples moje kompozicije: „Sokolska“.

Preprosta in elegantna metoda, uvajanja v moderne plesove; francoske in ameriške novosti.

Poslednji chic! Francoska četvorka, plesana s finimi originalnimi koreografskimi koraki.

Dajem posebne ure vsak čas dneva v svoji dvorani, ali pa tudi v privatnih hišah in družbah.

Informacije in vpisovanje vsak dan od 11.-12. dopoldne ter od 2.-4. popoldne v hotelu „pri Maliču“ I. nadst. vrata št. 3.

Z vsem spoštovanjem

Giulio Morterra.
avtorizirani plesni učitelj.

3985-9

Najnovější stekleni nakrit za božično drevo. 3751 ?

12 sortiranih, jasnih in zbrnjenih stekl. krogel in sadov, v karton skrbno zaviti, po vel. osti in izvirni predmetov po K. — 40, — 50, — 60, K. — 70, — 80, 1. —, 1 80, 2. —, 3 kosov v kartonu v večji izvirni K. — 60, — 80, — 90. Sortimenti 24 kosov po K. — 50, 1. —, 1 20, 36 kosov K. 1 35, 1 60, 2. —, 42 kosov K. 2 10, 2 50, 3 60, 50 kosov K. 2 30, 2 50, 3 20. 3 stekleni Zrakoplovci K. — 50, angelci za božično drevo K. — 50, — 60, lameta (angelski laski) zlati ali zbrnjeni kuverti K. — 50, — 60, držalci za konjke, 100 kosov K. — 90, svečnice, 24 kosov v kartonu K. — 50, — 60, večje 15 kosov v kartonu K. — 55, — 75, stojalca za sveče, tučni K. — 50.

Razpoložlj. se sam., če se pošlje denar naprej. Narodila preko K. 2. — po povzetju.

(C. in kr. dvorni zalagatelj) IVAN KONRAD,
razpisovalnica o. M. št. 871 (Oseke).
 Ilustrovani glavni katalog n. zabavo vskomur grtis in franko.

32 izkaz prispevkov za spomenik in žrtve 20. septembra 1908.
Od dne 27. novembra 1908 do dne 2. dec. 1908 poslali so podpisane blaginje: *Združenega narodnega odbora* prispevke: Fran Igluš, trgovec v Ljubljani na Mestnem trgu št. 11 za žrtve 100 K, Jelica Omulec iz Ormoža nabrala za žrtve pri stalnih gostih v gostilni pri „Zlatem jellu“ 6 52 K. Franc Pust, mestni tesarški mojster v Ljubljani nabral ob krstitvi novodošlega gospodarja prodane hiše za žrtve brez razlike 10 K, Fran Kobler, c. kr. deželni sodni svetnik v Ljubljani namesto razsvetljave za žrtve 5 K dr. J. Karlovšek, odvetnik v Celju za žrtve brez razlike na povolno uporabo odbora 10 K, Ivan Gržinič, trgovec v Hrumbu pri Roču v Istri nabral med prijatelji za spomenik žrtve bratov Slovencev Adamiča in Lunda 6 K, županstvo občine Črniče na Vipavskem vsled sklepa občinskega odbora za ljubljanske žrtve 20 K, Veljčan Wester iz Ljubljane nabral v veseli družbi šolskega svetnika Avgustina Westra in njegovih ožjih prijateljev za uboge redbine obsojencev izza 20. septembra 12 K, Ivan Ogorelec iz Ljubljane namesto razsvetljave za žrtve brez razlike 10 K, Ivan Ivan Kocmur, solicator v pisarni dr. Valentina Krisperja, odvetnika v Ljubljani, namesto razsvetljave za žrtve 10 K, A. Švara, trgovec v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 12 namesto razsvetljave za spomenik in žrtve brez razlike 20 K, Anica Černe iz Ljubljane nabrala v vesei družbi pri „Trškani“ za žrtve brez razlike 7 24 K, dr. Alojzij Kokalj, odvetnik v Ljubljani namesto razsvetljave za žrtve brez razlike na povolno uporabo odbora 10 K, Skupaj 226 76 K. Proseči nadaljnjih prispevkov izrekan imenom „Združenega narodnega odbora“ vsem darovalcem in nabiralcem svojo najiskrenejšo zahvalo. V Ljubljani dne 3. decembra 1908. Dr. Al. Kokalj s. r. blaginjak.

Ceneno domače zdravilo. Za pravilno in hitro zdravljenje dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogih desetletij dobro znane, preizkušene „Molloyevga Seiditz-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkocne prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prasek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJSKI TACHLAUBEN 9. V lekarnah na desni strani se zdravilo MOLL-ov prasek, razpisano v verodostojno znamenje in podpisano.

Kašljajoče opozarjamo na inzerat o Thymomel Scilae, preizkušenem izdelku, ki ga pogosto zapisujejo zdravniki

„TRANSYLVANIA“
4.00 SEC. 3
Generalno zastopstvo za Avstrijo in zvez. države
Brenscheld & Wiedeking,
Dunaj IX. 2
Schwarzapfelstrasse 18.

Učinek, ki hladi, blaži bolečine in odstranja vsako vnetje, kar ugodno posevkuje za elerje in vnetja in hkrati svetovni sloves iz vseh domačih zdravil praskemu demušu mazilu iz lekarnice P. Fragnerja c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi Ker se vedno bolj razširja, dobiva se tudi v tukajšnjih lekarnicah Glej inzerat.

Božič 1908. Staršem si sedaj ni treba več ubijati glave s tem, kaj naj svojim ljubljencem podarijo za božič, v modernih božičnih sestavah dobe že vse izbrano in najboljše sortirano poslano v hišo. Prenovljena eksportna trdnica H. Auer razpošilja tudi letos tako priljubljene premijske sestave za dečke in deklice in pa prekrasne sestave nakita za božična drevesca in je kar neverjetno, kaj vse da firma po tako nizki ceni. Tudi lani s tolikim priznanjem sprejeta angelska zvonila za božično drevo, čudne svečice in pa znamenito dunajsko pecivo za božično drevo se bodo razpošiljala tudi letos. Več današnji inzerat firme H. Auer I., Wipplingerstrasse 15.

Govorniki, pevci, igralci, kadilci, dalje tisti, ki jih bolita grlo in požiralnik uživajo „Menthogom“
mentholovi gumasti sdenci jačijo gasilke, varujejo pred prehladi, povzročajo jasen, čist zrak, razkrajajo slez.
Cena škatljici K 1.20.
Dobivati se po lekarnah.
Zaloga in razpošiljanje: 4367—1
Nadvojvode Karla lekarnica
Dunaj II. 8. Erzherzog Karlplatz 14.

Odol

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 5. decembra 1908.
Tovarništvo.
Pšenica za april 1909 za 50 kg K 12.93
Pšenica za oktober 1909 za 50 kg K 11.26
Rž za april za 50 kg K 10.83
Koruza za maj za 50 kg K 7.60
Oves za april za 50 kg K 8.84
Efektiv.
5 vin. višje.

Meteorološko poročilo.
Vidna sili močjem 100. Srednji snežni tlak 736.9 mm.
decem
Cas opazovanja
Stanje barometra v 939.4
Temperatura v 0.0
Vetrovi
Nebes
4. 9. zv. 742.5 0.0 sl. svzhod pol obl.
5. 7. zv. 742.3 0.0 brezvetr. oblačno
2. pop. 74.2 25 sl. sever
Srednja včerajšnja temperatura -15.
norm. 0.0. Padavina v 24 urah 0.0 mm

Anton Lipuš
meščan
včeraj ob 6. uri zvečer po daljši mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere v starosti 57 let mirno preminul.
Pogreb nepozabnega rajnega se vrši jutri v nedeljo, 6. decembra ob pol 4. popoldne iz hiralnice sv. Jožefa, Radeckega ceste št. 11 k sv. Križu.
Bodi mu blag spomin.
Žalujoci ostali.

Marija Hönigmann
roj. Blauč
soproga čevljarkega mojstra
danes, dne 5. grudnia ob 2 uri zjutraj po dolgem in mučnem trpljenju, previdena s svetotajstvi mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb predrage pokojne bode dne 6. t. m. ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti Poljanska cesta št. 31 na pokopališče k sv. Križu.
Draga pokojnica bode priporočena blagemu spominu
V Ljubljani, 5. dec. 1908
Viktor Hönigmann
4542 žalujoci soprog.

Ivane Marguč
roj. Brus
posestnice in imetnice trgov trdnice „Jos. Bruse“
katera je danes ob polu 11 dopoldne po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo v 55 letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb predrage rajnice bode v nedeljo, dne 6. grudnia ob 4 popoldne iz hiše žalosti št. 10 na tukajšnje pokopališče.
Sv. maše za dušnice se bodo služile v cerkvi sv. Nikolaja v Dolenjem Logatcu.
Nepozabno rajnico priporočamo v blag spomin in molitve.
Dol Logatec, 4. grudnia 1908.
4522 Žalujoci ostali.

Hiša
enonadstropna, z ograjenim vrtom in več stenovanji, se proda. Pripravna je tudi za obrtnike. Prosta lega ob Ljubljani, na Prulah 4, Ljubljana.
Pojasnila daje lastnica hiše ravnotam. 4536—1

Proti kataru
sapnih organov, kašlju, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravniki opozarjajo na
GISSHÜBLER
alkalična kislina
ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana.
Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirjujoči učinek, posebno pospešuje razslizjenje ter je v takih slučajih poznata kot jako dobro zdravilo. 129—1
V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih šecercijah, vinskih in delicatnih trgovinah.

Kmetiska in del. posojilnica
v Idriji 4505
je pričela poslovati
29. novembra 1908
in obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %.
Trdnica Zabret & Huter, Britof pri Kranju, i. št. 6
knjigovodjo
zmožnega dvojnega knjigovodstva in laščine.
Ponudbe na gorenjo trdnico do 15. decembra t. l. 4532 1

Sedla (angleška)
vseh vrst lastnega izdelka
pošilja po najnižjih cenah edini češki specialni zavod za sedla firma
Josef Mencl, Praga-Žižkov,
Karlova třída čis. 560.
Zahtevajte cenike! 4514—1

Išče se oženjena oseba ali pa kak samec, imajoč pri sebi kako osebo za gospodinjstvo — za prevzem
gostilne in trgovine
(filijalke) na deželi.
Trgovsko izobražene osebe, ki imajo prakso za potovanje, imajo prednost in za potovanje postranski zaslužek.
Kapitala ni potreba investirati, pač pa je potrebno položiti kavcijo. Pogoji po dogovoru.
Ponudbe pod šifro „gostilna“ na upravitelstvo „Slov. Naroda“. 4526—1

BOŽIČNA TRGNICA
izborne darila
vsi
vse bele ali z rde.
ali aljino.
dro dar.
v področju
kaj naj razpis
kaj naj razpis
kaj naj razpis
4540—1

Razpis.
Odda se služba
hišnika
v „Narodnem domu“ zaeno služba kustoza „Narodne čitalnice“ v Ljubljani. Plača po dogovoru.
Oziralno se bo le na prosilce, ki so oženjeni in morejo položiti vsaj 300 K jamčevine.
Lastnoročno pisane prošnje z dokazili o starosti, domovinstvu o šolanju, zdravju, pravosti in dosežanju službovanju je vložiti do najkasneje 4537—1
13. decembra t. l.
na upravitelstvo „Narodnega doma“.
V Ljubljani, 3. decembra 1908.
Upravitelstvo „Narod. doma“.

FR. BRÜCKNER, glasbila
(Dobavitelj zveze c. kr. državnih uradnikov) Schönbach pri Hebu, Češko priporoča najceneje najboljše glasbene instrumente in strune vseh vrst. Razpošiljanje po povzetju Zamenja dovoljena ali denar nazaj. Ilustr. cenovnik zastoj po poštne prosto Stare mojstrske gosli in celo se zamenjajo ali kupujejo. 4141—6

Krasne BLUZE
največja izbira v svili in drugem modnem blagu tudi po meri.
Veakovrstna krila, perilo
in otroške obleke
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG št. 28.

Vsak lastnik konja naj rabi samo preizkušeno izvirne H-vlake za podkve z znamko
Vedno ostro! Nepriljubno stopanje nemogoče! Edino praktično za gladka pota.
Dobi se pri podkrovi in v trgovinah z seštantu.
Pozor! Samo originalna H-stala se izdelujejo iz specialnega jekla; varujejo se ponaredi, nepravilnih radi manjvrednega materiala in pazite, kadar kupujete natančno na goreno varstveno znamko, vtičnico na vsakem originalnem H-stalu.

Lepo prsi
v dveh mesecih povzročijo
PILULE ORIENTALES
edine, ki prsi razvijejo, utrdijo, obnove in dajo ženskemu stasu graciozno zalost, ne da bi škodilo zdravju. Z jamčeno brez arzenika. Priznano od zdravniških učejakov. Absolutna tajnost.
Škatljica z navodilom K 6 45 franko. J. Batié, lekarnar, Pariz. Zaloga v Buda-Pešti Josip pl. Torok, lekarnar Király-utca 12, v Pragi Fr. Vitek & Comp. 2256—24

Ugoden kup ostankov
40 metrov zefira, barhenta, flanel, voala itd.
lepo razrezani v dele od 1 do 8 metrov pošilja po povzetju franko
za 18 kron
vrlo znamenita izvozna firma
V. J. Havlíček a bratr
v Poděbradích (Češko).
Naročite takoj.
Priporočilo!
Velečeni gospod!
Obracam se zopet do Vas, ker sem bila doslej vselej z naročilom zadovoljna.
Z vsem spoštovanjem
Jimramov, 5. XII. 07. R. C.

Laške kurze
otvorim nanovo meseca decembra na popolnoma gramatični podlagi ter zelo praktični metodi za dečke in deklice kakor tudi za odrasle. Mesalni honorar znaša za prve 3 K, za druge 4 K. Vpisovanje se vrši — najdalje do 8. decembra —
Anton Šibenik 4448 3
Slomškove ulice 13, I. nadstropje.

Izdelane postelje
iz rdečega postelnega inleta. Prav dobro napolnjenol Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10.—, K 12.—, K 14.—, K 16.—, K 18.—, K 21.—, Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3.—, K 3.50 in K 4.—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4.50 in K 5.—. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. 3 delni modroci iz dlake za 1 posteljo K 27.—, boljši K 33.—. Pošilja se poštne prosto po povzetju od K 10.— naprej. Zamenja ali nazaj se vzame proti povratni poštini stroškov.
Benedikt Sachscl, Lobes gr. 3.
4009 pri Pliznju na Češkem. 5

Triumph-štedilna ognjišča
za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpolnjeni. Ze 30 let so najboljše priprane. Priprane tudi kot najboljše in najarpežnejši izdelek. Največja pripravitelj goriva. Specialiteta: Štedilna ognjišča se hotele, gostilne, restavracije, kavarne dr. Osmi in proračuni na razpolago. Ravni katalog franko proti doplačilu namiki 2241 24
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Weib 19. Gorenje Avstrijsko.

MANDELJEVI OTROBI
z vijoličnim duhom najboljšo sredstvo
ZA GOJITEV POLTI
A. MOTSCH & CO. DUNAJ

Trgovski pomočnik
mlad, več mešane stroke, posebno dobro izurjen manufakturst, želi premeniti mesto takoj ali pozneje.
Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda.“ 4449—8

Sprejme se spreten sedlarski pomočnik
v trajno službo pri Ivanu Kravosu, sedlarju v Gorici. 4539—1

Meblirana soba
s posebnim vhomom za enega ali dva dijaka se takoj odda po zelo ugodni ceni blizu domobranske vojašnice v Khunovi ulici šte. 23, pritličje, levo. 4122 3

Absolventinja
z odliko trgovskega tečaja, želi vstopiti v kako pisarno ali kot blaginčarka v kako trgovino. 4495—1
Ponudbe pod „Ela 12“ poste restante Ljubljana.

Kot kurjač ali kot strojevodja išče mesta v tej stroki zelo izvežban
mladenič
Ponudbe na: Josip Palač, Pudo 32, via Rakek. 4525—1

SLUŽBO
za domačo učiteljico, komptoristino, pisarico, veziljo, ali podoro gospodinjico išče za takoj ali po Božiču gospodičana z dobrimi pričevili, ki je službovala kot učiteljica na ljudski šoli. 4 31—1
Ponudbe pod „učiteljica“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Absolvent
Mahrove trgovske šole, ki ima inteligentno skušnjo, išče primerne službe.
Ponudbe pod šifro „Merkur“ na uprav. „Slov. Naroda“. 4454—2

Večji ostanki
od 2—10 metrov naprej, warsdorski izdelki (čaj za suknje in hlače) od 50 h za meter naprej po povzetju.
Friderika Schiller
Warsdori VI 1384. 4510—1

Ura z verižico
za samo 2 kroni.
Zaradi nakupa velikih množin ur, razpošilja šleska eksportna trdnica prekrasno pozlačeno 36 urno precizijsko uro na sidro z lepo verižico za samo 2 K kakor tudi 3letno pismono jamstvo. Po povzetju razpošilja prusko šleska razpošiljalnica 4 08
CH JUNGWIRTH, Krakov 32.
Za neugajajoče denar nazaj.

Stock Cognac Medicinal
Prisni vinski destilat v uradno plomniranih steklenicah.
Camis & Stock
Barkovlje.
Edina parna žgalnica konjaka pod državno kontrolo. 3819—7

Gostilna

„Pri Bobenčku“ na Glincah
z novo urejenimi prostori, acetijsko razsvetljavo in lepim vrhom s koncesijo vred se odda zaradi bolezni **takoj ali pozneje v najem.**
Istotam se odda tudi
prodajalnice, več stanovanj in delavnice.
Več se izve na Glincah št. 37 pri Ljubljani. 4078-29

Slovenci!

Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah edinele **Ivan Kebrovo**

Kako si upaš mi prinesiti kaj drugega, nego preizkušeno dobri
„Ottoman“-cigaretni papir ali stročnice.

najboljše čistilo za čevlje in usnje à 24 vin.
v prid družbi sv. Cirila in Metoda. 15

„LE GRIFFON“ Cigaretni papir — cigaretna stročnica
Dobivajo se povsod. — Glavna zaloga:
Jac. Schnabl & Co., Dunaj, I. Predlgerg. 5.

Nizko pod ceno
prodajam radi pomanjkanja prostora
obleke, površnike, zimske suknje in dežne plašče
3871 34 za gospode in dečke
kakor najmodernejšo konfekcijo za dame in deklice.
Konfekcijska trgovina **A. Lukič.** Pred Škofijo št. 19.

Dobava
govejega in telečjega mesa
za zd.ave in bolne prisiljene v Ljubljani se vsled ukaza deželne odbora z dne 26 novembra 1908, št. 14.088, vnovič razpiše.
Ponudbe je vložiti
do 12. decembra 1908
v pisarni vodstva deželne prisilne delavnice.
Ponudbeni pogoji so ravnotam na razgled.
Vodstvo deželne prisilne delavnice za Kranjsko,
v Ljubljani, dne 28. decembra 1908 4509

Hupfelda Phonola.

Kdor si izbere **Phonolo**, dobi najpopolnejši klavirski igralni instrument. Je edini svoje vrste, ki ustrezno vsem muzikalnim zahtevam brez izjeme. Nobena nota, nobena nuanca se ne izgubi, vsak poudarek, celo sredi akorda se lahko izvrši. Prepojeno z duhom individualno-ti prvih klavirskih umetnikov, se igranje z umetniškimi
notnimi zviki
pokaže čim kakor največjega umetniškega pomena in veselja nad lastnim igranjem, ki se lahko uravnava popolnoma po lastnem nazoru. Zadnje iznajdena Phonola „S. odont“ za samostojno poudarjanje kakega glasu, tudi med akordom.
Ljudvik Hupfeld, d. d. Dunaj, VI. Mariahilferstr. 5/7.
Generalna reprezentanca za klavirje **Grotrian Steinweg.**
Prebogata zaloga najpopolnejših pian, klavirjev in harmonijev po vseh cenah 3704 3 naprodaj in naposodo.

Lepa zračna
stanovanja
vsake vrste z eno, dvema ali večimi sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah v **Predovičevem Selo** poleg Ljubljane. 937 38
Več se izve pri **Elju Predoviču** na Ambroževem trgu 7, Ljubljana.

Izvešana
natakarica
išče službe.
Ponudbe pod „natakarica“ na uprav. „Slov. Naroda“ 4504-1

Priporočam pristno
istrsko belo in črno vino
iz lastnega vinograda.
Steklenica, ki drži 1 liter, stane 48 vinarjev.
Na debelo se cena zniža.
Se priporoča 4402-1
Ivan Markožič
Gospeske ulice št. 7.

Preje predno naročite
varstveno orožje
(samokres, Browningovo puško) ali
lovsko puško
(dalekostrelne hammerlenke) in vse druge obstoječe puške, zahtevajte katalog in ponudbo od izborne češke firme
J. Novotný v Pragi. 4521-1

Jako je nevarno
tudi najmanjše ranitve pustiti nepokrite, ker se lahko izcimijo težka rana. e
Že 40 let se je izkazalo močilo vlažno maslo, tako imenovano **prasko domače maslo** kot za nesvarljivo sredstvo za obrabo. To obvaruje rane, olajšuje vnetje in bolečino, bladi in pospešuje zaceljenje
Razpošilja se vank dan
1 pušica 70 v. Proti predplačilu 3 K 16 v po pošti se pošlje 4 pušice, proti predplačilu 7 K 10 pušice poštno prosto na vasko postajo avstro-ogrske monarchije.
Vsi deli embalaže imajo zakonito dopolneno varstveno znamko
Glavna zaloga
B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj lekarna „pri črnem orlu“
a **Praga** 1477 4
Malá strana, oget Nerudove ulice 203
Zalogo v lekarnah Avstro-Ogrske.

Slavnemu občinstvu se prijazno priporoča
Alojzij Žvan
krojač v Ljubljani
Sodniške ulice št. 4.
Naj ga gospodje blagovole s cenjenimi naročili podpirati, ker se bode potrudil z dobrim blagom in krojem ter nizkimi cenami vsakega zadovoljiti.
Z vsem spoštovanjem
Alojzij Žvan
krojač. 3554-9

P. n. občinstvo! 4436-2
Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da mi je podelila c. kr. vlada
koncesijo za posredovanje
za nakup in prodajo nepremičnin, posestev, hiš, zemljišč, gozdov, stavbišč itd. in oddajo stano.anj. S tem je spojena posredovalnica za starinske stvari (antikvitete), bodisi knjige, orodja, stenski okras, zlato, srebro, splošno hišno opravo, obleko, stroje, vozove itd. — Kdor želi kaj kupiti ali prodati, naj se izvoli blagohotno obrniti na mojo posredovalnico, kjer dobi pojasnila, bodisi glede nakupa ali prodaje gori omenjenih stvari. — S tem se priporočam s spoštovanjem
ALBERT DERGANČ, Marijin trg št. 2, nasproti Frančiškanov.

Velika božična prodaja!
Priporočam veliko zalogo oblek za dame, gospode, deklice, dečke in otroke po jako znižani ceni.
„Angleško skladišče oblek“ O. Bernatovič
Ljubljana, Mestni trg 5. 1002 214

Od 25. novembra do 25. decembra
prodajam na svojih prostorih
v Šolskem drevoredu poleg jubilejnega mostu.
Prima slanino
brez kože od prašičev iz lastnih pitališč
I. vrste kg kron 1'50
II. „ „ „ 1'30
Meso istih prašičev:
I. vrste kg kron 1'40
II. „ „ „ 1'20
Elja Predovič. 429-10

Lepa zračna
stanovanja
vsake vrste z eno, dvema ali večimi sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah v **Predovičevem Selo** poleg Ljubljane. 937 38
Več se izve pri **Elju Predoviču** na Ambroževem trgu 7, Ljubljana.

Podružnica v Splitu. **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani** Podružnica v Celovcu
Del. glavnica K 3.000.000 Stritarjevo ulice št. 2. Rezervni fond K 300.000
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4 1/2 %
Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA 298-147
tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANO
EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENČIOA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. BUZZO liniju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Veletrgovina z vinom Braća Lučić-Roki 3995 13
Vis (Dalmacija)
priporoča gospodom trgovcem, da prej nego se oskrbe z vinom, ne pozabijo, obrniti se nanjo, ki je pripravljena tudi posredovati za nabavo našega
najglasovitejšega dalmatinskega vina
OPOLA in BELEGA,
Pozor, trgovci!
Edino na izvoru kupljenemu vinu je zajamčena naravnost.
Vzorci na zahtevo.

Slovenske tvrdke v Ljubljani.

Brivci:

Karel Dinter
brivec in lasničar,
Martinova cesta št. 14.

Engelbert Franchetti
brivec in prodajalec parfumov, Sod-
nijske ulice št. 2.

Ivan Kastelic
brivec
Florijanske ulice št. 25.

Stanko Kelšin
brivec
Kopitarjeve ulice št. 1.

Ivan Kosce
brivec,
Dunajska cesta št. 7.

D. Matkovič
brivec,
Pred Škofijo.

M. Podkrajšek
frizer za dame in gospode
Sv. Petra cesta št. 35.

Julij Sikutrič
brivec in lasničar
Marije Terezije cesta št. 11.

S. Strmoli
brivec in lasničar,
Zaloga lasnih mrežic, podlag in krepa,
Pod Trančo št. 1.

Čevljarji:

Franc Kukman
čevljar, mojster, Ljubljana, Dunajska
cesta št. 14.

Ravnikar Anton
čevljar, mojster,
Sodnijske ulice št. 4.

Ivan Zamljen
čevljar
Kongresni trg št. 13.

Čevljarne:

Matej Oblak
trgovina s čevlji in čevljarski mojster,
Kongresni trg št. 6.

Ivan Podlesnik ml.
trgovina s čevlji in klobuki,
Stari trg št. 10.

„Pri zlatem čevlju“ I. Keber
zaloga čevljev dom. in tovarn. izdelka,
Stari trg št. 9.

Julija Stor
trgovina s čevlji za gospode, dame in otroke,
Prešernove ulice št. 5.

Karolina Treo
najstarejša zaloga obuval
Pogačarjev trg št. 1.

A. Žibert
zaloga čevljev domačega izdelka, zimске
potrebščine itd.
Prešernove ulice.

Drožarji:

Drože: Jugoslovanska drožarna
Fran Golob & Jos. Polak
Ljubljana.

Makso Zaloker
prva izdelovalnica žitnih drožij,
Kladenske ulice 17. Rečne ulice št. 5.

Gostilne, restavracije:

Česka
budejeviška pivnica
Sv. Petra cesta št. 26.

Angela Česnovar
trgovina in gostilničarka,
Kolodvorske ulice št. 33.

Josipina in Peter Košak
restavracija
Prešernove ulice (poleg pošte).

Gostilna Mikuž

Kolodvorske ulice št. 3.
Plzenski sanatorij pri Roži
priporoča plzenski „Prazdroj“ v stekle-
nicah. Izvirna napolnitev.

Škulj Rudolf

gostilna in prenočišče „pri Amerikanu“,
Florijanske ulice št. 20.

Restavracija

pri „Zlati kaplji“
Sv. Petra cesta št. 27.

Ivan Slobodnik

Metliško vino,
gostilničar na Bregu št. 8.

Avguštin Zajec

restavracija
Sodnijske ulice št. 6.

Galanterijsko blago:

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
Marijin trg (poleg Prešernovega spom.)

A. Česark

trgovina otroških igrar, pletenin in storje-
nega blaga.
Selenburgove ulice št. 1.

Emil Dobrič

galanterija, igrače in predmeti za tujce,
Prešernove ulice 9. (poleg c. kr. glavne pošte)

J. Frisch

trgovina potovalnih predmetov ter usnjeno-
galanterijskega blaga,
Marijin trg št. 3.

Fr. Iglič

trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
Mestni trg.

Prodajalna

Katol. tiskovnega društva
(H. Ničman)
Kopitarjeve ulice št. 2.

Veronika Kenda

trgovina s papirjem
Dunajska cesta št. 20.

Kenda Veronika

zaloga igrar
Dunajska cesta št. 20.

J. Korencan

trgovina galanterijskega blaga, otroških igrar,
Stari trg št. 5.

Vaso Petričič

trgovina s galanterijskim blagom
Mestni trg št. 21.

J. Toni

trgovina s papirjem in galant. blagom,
Sv. Petra cesta št. 31.

Kleparji:

Franc Gradišar

kleparski mojster, Ljubljana, Tržaška
cesta št. 2

Ivan Remžgar

klepar,
Florijanske ulice št. 15.

Knjigarne:

Katoliška bukvarna

knjigarna, umetnine, antikvitat, Pred
škofjo 5 (poleg stolne cerkve).

Narodna knjigarna

Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig
Ljubljana, Jurčičev trg št. 8.

Knjigarna L. Schwentner
Knjige, muzikalijske, umetnine, Zaloga papirja
ter risalnih in pisalnih potrebščin.
Prešernove ulice št. 3 (Mestna hranilnica).

Knjigoveznice:

Iv. Bonač

katonažna tovarna, trgovina s papirjem in
knjigoveznica
Ljubljana, Selenburgove ulice.

Fran Breskvar

knjigovez,
Francovo nabrežje (Filipov dvorec).

Knjigoveznica

Katol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Konfekcije:

Marija Čik

trgovina s izdelovljenimi oblekami,
Mestni trg št. 9.

Gričar & Mejač

trgovina s izdelovljenimi obleko
Prešernove ulice št. 9.

A. Lukič

trgovina s konfekcijskim blagom,
Pred Škofijo.

Marije Rovšek naslednik
Davorin Rovšek
trgovina izdelovljene obleke, oblačil blaga,
Kolodvorske ulice št. 35.

Krojači:

Josip Ahčin

krojaški mojster,
Vegove ulice št. 12.

Slana Ivan

krojaški mojster
Sv. Petra nasip št. 67.

Lekarne:

M. Ph. Josip Čizmar

lekarna „pri Zlatem orlu“,
Jurčičev trg.

Deželna lekarna „pri Mariji
pomagal“
Ph. Mr. Milana Leusteka,
Rešjeva cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy

Ljubljana
Mestni trg (poleg rotovža).

Mizarji:

Ivan Dovgan

mizarski mojster in zaloga pohištva
Dunajska cesta št. 19.

Simon Praprotnik

stavbno mizarstvo, izdelovanje omar za
led, obrat s stroji, Jenkove ulice št. 7.

Alojzij Trink

mizarski mojster
Linhartove ulice št. 8.

Ignacij Vehar

mizarski mojster,
Gradaške ulice št. 12.

Manufakturno blago:

Janko Češnik

„pri Češniku“
trgovina s manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice, Ljubljana, Lingarjeve ulice.

I. Grobelnik

trgovina s manufakturnim in modnim blagom,
Pred Škofijo št. 1.

I. Keber

manufakturna in modna trgovina,
Stari trg št. 9.

Ig. Kessler

manufakturna trgovina
Pogačarjev trg št. 3.

Lenasi & Gerkman

trgovina s suknenim blagom,
Stritarjeve (Špitalske) ulice.

J. Lozar

manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7.

Josip Petkosig

manufakturna trgovina,
Stari trg št. 4.

Manufakturna trgovina

„pri Cirilu in Metodu“
(lastnik Ivan Miklavc)
Lingarjeve ulice št. 1.

A. & E. Skaberne

trgovina s manufakturnim blagom
na debelo in drobno,
Mestni trg št. 10.

Souvan Fran. Ksav.

manufakturna trgovina,
Mestni trg.

Feliks Urbanc

trgovina s manufakturnim blagom
Pod Trančo št. 2.

Feliks Urbanc

manufakturna trgovina na debelo in
na drobno
Vogal Miklošičeve in Sv. Petra ceste.

Modno in meš. blago:

J. Kostevc

modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra
cesta št. 4.

Pavel Magdič

modna trgovina, narodna, vezanine,
Prešernove ulice št. 7.

F. Meršol

trgovina s drobnim in modnim blagom,
vezanine, ročna dela, predtiskarija.
Mestni trg št. 18.

Matej Orehek

trgovina s mešanim blagom,
zaloga, modernih oblik,
Kolodvorske ulice št. 26.

Rozalija Podkrajšek

trgovina s vsakovrstnim blagom za otroke,
dame in gospode,
Volfove ulice št. 5.

E. Skušek

modna trgovina za gospode,
Mestni trg št. 19.

Franja Snoj

trgovina s mešanim blagom, Ljubljana,
Prešernove ulice št. 2.

Anton Šarc

Perilo, Sv. Petra cesta št. 8.
Likalnica, Kolodvorske ulice št. 8.

Katinka Widmayer

trgovina pri „Solcu“,
Pogačarjev trg.

„Pri
nizki cen!“
Žargi Sv. Petra
cesta št. 2.
velika izbira zimskih potrebščin in potrebščin
za krojače in šivilje.

Franc Zorec

trgovina s mešanim blagom, manufakturno in
potrebščinami za šivilje.
Martinova cesta št. 23.

Franc Zorec

trgovina s mešanim blagom in moko,
Sv. Petra cesta št. 21.

Posojilnice:

Ljudska posojilnica

Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 8.

Pasarji:

Kregar Ivan

izdelovalec cerkvenega orodja in posode ter
električnih svetilk
Elizabetna cesta št. 3.

Leopold Tratnik

izdeluje cerkveno orodje in električne svetilke,
Sv. Petra cesta št. 27.

Stavbniki:

Jernej Hlebš

zidar, mojster,
Hradeškega predmestja št. 28.

Karol Holinsky

arhitekt in mestni stavbnik,
Selenburgove ulice št. 4, II. nadstropje.

Ivan Ogrin

stavbnik
Karlovska cesta št. 5 (I. nadstropje).

Simon Treo

stavbnik
Sv. Petra cesta št. 28.

Špecerijsko blago:

Berjak & Šober

specerijska trgovina in žganje
Ljubljana, Vodnikov trg št. 2.

Josip Boltar

trgovina s mešanim blagom,
Florijanske ulice št. 17.

Josip Lončar

trgovina s moko in mešanim blagom
Florijanske ulice št. 7.

Štefan Mencinger

trgovina s specerijskim, delikatesnim
in mešanim blagom,
Martinova cesta št. 18.

T. Mencinger

trgovina s specerijskim blagom in delikatesami,
Sv. Petra cesta št. 37 in 42.

Božidar Pavčič

trgovina s manufakturnim in specerijskim
blagom,
Zaloška cesta št. 15.

Perdan Ivan

trgovina s specerijskim blagom,
Cesarja Jožefa trg.

L. Remic

trgovina s specerijskim blagom, Ljub-
ljana, Škofje ulice št. 15.

Fr. Sark

trgovina s specerijskim blagom, delničnimi
pridelki in moko
Marije Terezije cesta št. 41 (Kolizej).

A. Sušnik

trgovina specerije, železnine in ravnih
barv. — Zaloška cesta št. 21.

A. Šarabon

trgovina s specerijskim blagom, žganjem in
delničnimi pridelki na drobno in debelo.
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon

glavna zaloga rudninske vode,
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon

Novo urejena praznina za kavo in mlin za
disave z električnim obratom.
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon

zaloga brinja in sliv za žganje, kuhno,
Zaloška cesta št. 1.

Tapetniki:

Ivan Černe

tapetnik in dekorater, zastopnik I. kranjske
mizarske zadruge
Dunajska cesta št. 28.

Urarji in zlatarji:

Ljudevit Černe

zlatar in trgovec z urami
Volfove ulice št. 3.

Fran Čuden

urar, trgovina s zlatino in srebrnino,
Prešernove ulice št. 1.

Milko Krapeš

urar in trgovec s zlatino in srebrnino
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

H. Šutner

urar, trgovina s zlatino in srebrnino,
Mestni trg št. 27.

Luka Vilhar

urar
Kopitarjeve ulice št. 4 pri cesar. Franc. Jožefa
mostu.

Fr. P. Zajec

optik, urar, trgovina zlatnine, srebrnine,
gramofonov in plošč,
Stari trg št. 26.

Usnje:

K. A. Kregar

trgovina usnja in čevljarskih po-
trebščin, Sv. Petra cesta št. 2.

Fran Mally

trgovina z usnjem
Rešjeva cesta št. 2.

Ivan Marchotti

zaloga usnja
Sv. Petra cesta št. 30.

(Nadaljevanje glej na drugi strani.)

Vezenine itd.:

M. Drenik

Kongresni trg.
Največja zaloga ženskih ročnih del. Različno
vezenje na roko ali na stroj. Predtiskarija itd.

Toni Jager

trgovina ročnih del
Židovske ulice šte. 5.

Vinske trgovine:

Karol Gregorič

posestnik vinogradov v Sromljah,
trgovca z vinom,
Kongresni trg šte. 4.

M. Pipan

prodaja goriškega vina na debelo,
Zalokarjeve ulice šte. 9.

Franja Stark roj. Pin

vinska klet,
Predilne ulice šte. 10.

Vrtnarji:

Anton Bajec

ovetlični salon pod Trančo,
vrtarija Karlovska cesta št. 2.

J. Wider

trgovski in umetni vrtnar
Selenburgove ulice šte. 3.

Zelezniške trgovine:

Valentin Golob

trgovina z železnino in kuhinjskimi
predmeti, Mestni trg šte. 10.

Fr. Stupica

trgovina z železnino, polj. deljskimi stroji
in cementom
Marije Terezije cesta št. 1 (poleg Figovca).

Ključavničarji:

Jos. Rebek

ključavničarski mojster,
Francovo nabrežje šte. 9.

Josip Rebolj

stavbni in umetni ključavničar,
Jenkovce ulice šte. 16 A.

Slikarji:

Josip Cvetrežnik

sceni slikar
Karlovska cesta št. 2.

Brata Eberl

črkoslikarja, tovarna barv in lakov,
M. klošičeve ulice šte. 4.

Filip Pristou

slikar specialno le za napise in grbe,
Prešernove ulice šte. 50.

Razne tvrdke:

Ivan M. Adamič

prva kranjska vrvarna in trgovina konopnine,
Sv. Petra cesta št. 33.

Jakob Babnik

vodovodni instalater
Poljanska cesta šte. 3.

Alfonz Breznik

trgovina in izposojevalnica klavirjev
Gradišče št. 11.

Tomo Bricelj

pleskarski mojster,
Dunajska cesta šte. 16.

Glavna zaloga za južne dežele
češke delniške pivovarne
v Českých Budejovicah
Sv. Petra nasip šte. 27.

Fani Fabjan

mlekarna,
Francovo nabr. 7 (poleg Ribjega trga).

M. Franzl

mehanično pletenje na stroj,
Privoz šte. 10.

Götl ml. & Lebar

rezbarstvo, pozlatastvo in izdelava modernih
okvirjev
Turjaški trg št. 1.

Brata Hlavka

zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov,
Prešernove ulice.

J. Janc

trgovina delikates in praške šunke,
Wolfve ulice šte. 1.

Avugust Jenko

pekovski mojster,
Marija Terezija cesta št. 7.

Blaž Jesenko

trgovina s klobuki in perilom,
Stari trg št. 11.

G. F. Juršek

uglaševalec glasovirjev,
Sv. Petra cesta šte. 62 a I.

I. Keber

eksport kranjskih čevljarških izdelkov,
Stari trg šte. 9.

Fran Kollmann

zaloga porcelana in steklenine
Mestni trg.

Kregar Ivan

zastopnik tvornice za kineško in alpaka-
srebro Bachmann
Elizabetna cesta št. 3.

A. Krejči

kranar, trgov. s klobuki in kožuhovino,
Wolfve ulice šte. 5.

Lavrenčič & Domicelj

n. sl. Karel Meglič
žitna trgovina, Dunajska cesta št. 32.

Fr. Mally & dr.

parna opekarna
Rešjeva cesta št. 2.

M. Pakič

prvi kranjski lesni, kosariški in rešatarski
obr. — Sanke.
Pogačarjev trg.

J. Paulin

Nova ulica št. 3.
Glavna zaloga najboljšega briketa, premoga
in drva.

Perdan Ivan

glavno zastopstvo zavarovalnice »Riunione
Adriatica di Sicurtas« v Trstu,
Cesarja Josipa trg.

Jos. Puh

prevzema in polaga parkete,
Gradaške ulice šte. 20.

Franc Remic

glavno zastopstvo tvornice likerja
prej Franjo Pokorny v Zagrebu,
Škofje ulice št. 15.

V. H. Rohrmann

trgovina z vegetabilijami in deželnimi
pridelki in izvoz sadja na debelo
Sv. Petra cesta št. 28.

Davorin Rovšek

fotograf. ki. zavod,
Kolodvorske ulice št. 32—34 A.

F. Smolč

plakater in reklamno podjetje,
Selenburgove ulice šte. 6.

Ivan Soklič

trgovina s klobuki,
Pod trančo šte. 2.

Josip Škerlj

spedijsko podjetje
Kongresni trg št. 16.

Josip Vidmar

zaloga dežnikov in solnčnikov
Pred škofo št. 19 Prešernove ulice št. 4
Stari trg št. 4.

Alojzij Vodnik

kamnosek
Kolodvorske ulice.

Ivan Zupančič

metlar,
Karlovska cesta šte. 6.

Franc Železnik

trgovski zastopnik,
Sodnijske ulice šte. 6.

Št. 38 570.

4543 1

Razglas.

Nekemu tukajšnjemu hišnemu po-
sistniku je poginil pes na znakih
steklosti.

Z ozirom na to odreja mestni
magistrat v smislu § 35. zakona z
dne 29. februarja 1880 dr. št. 25
za mesto Ljubljano

pasjo kontumacijo

za nedoločen čas.

V tem času morajo imeti vsi psi,
torej tudi oni, ki se vodijo na vrvi,
po ulicah dobro, popadanje zabranja
jočo torbo. Tudi se ne smejo jemati
psi v javne lokale, kakor gostilne,
kavarne itd.

Ako bi kdo zapazil pri svojem
psu sumljive znake, mora to takoj
naznani mestnemu magistratu, psa
pa do daljše odredbe varno zapreti.
Pse, ki bodo za časa kontuma-
cije brez dobro napravljene torbe le-
tali okrog, bo konjač polovil in po-
končal, proti lastniku pa se bo po-
stopalo kazensko.

Mestni magistrat Ljubljansk,

dne 30. novembra 1908.

Predstave ob delavnikih:

ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri

Ob nedeljah in praznikih:

ob 10. in 11. uri popoldne in

ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Vsake sobote in srede nov program

Slike se dobivajo samo iz prve svetovne

pariške tvornice Pathé Frères.

Kinematograf Pathé

prej „EDISON“

Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“.

Cene prostorom:

I. prostor 60 vin. II. prostor 40 vin.:
I. prostor otroci 40 vin., II. prostor
otroci in vojakci do narednika 20 vin.

Vsaki četrtek in soboto

od 3. do 6. ure predstave za učence
po znižani ceni. I. prostor 20 vin.
II. prostor 10 vin. 4512

CHRISTOFLE

Jedilno in namizno orodje

Priznana najboljša poročila.

NAJLEPŠE OBLIKE. Kompletno
opravljene KASETE za NAMIZ-
NO ORODJE, SKLEDE, PO-
SOBE za OMAKE, KAVNI in
ČAJNI SERVISI, NAMIZNI
NASTAVKI, UMETNINE.

Edino nadomestilo za pravo srebr-
ne. Specialni predmeti za hotele, re-
stauracije in kavarne ter za pen-
sione, menaže itd. 4511 I

Č. in hr. dvorni dobavitelj

CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ, OPERNRING 5
(HEINRICHSHOF).

Ilustrovani cenovnik zastoj.
Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.
Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki po-
leg stoječo tvorniško znamko in polno ime
CHRISTOFLE

trgovski pomočnik

dobro izurjen špecerist in železninar,
se sprejme pri trdki Davorin
Podlesnik v Radečah pri Zidanem
mestu. 443-2

Snaino

stanovanje

z 2 ali 3 sobami išče za 1 februar
1909 mirna stranka štirih oseb.

Ponudbe pod „februar 1909“ na
uprav. „Slov. Naroda“. 4501-1

Avtom. pasti na veliko.

Za podgane fl. 2—, za miši fl. 1.20
Ujame se jih brez nadzorstva v eni noč
do 40, duha ne ostane, nastavlja se samo
„Eclipse“, past za ščurke, ki jih
ujame v eni noči na tisoče. Stane fl. 1.20.
Povsod najboljši uspeh. Razpošilja po povzetju
J. Schüller, Dunaj II, Aloisgasse 3.
Premnogo zahval in priznanj 3 5-6

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovcve in strelce po n. j. novejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na k. kr. preskuše-
valnici in od mene preizkušene — ilustro-
vani ceniki zastoj. 49

Uradno dovoljena

še 15 let obstojča

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospeske ulice št. 6 4513

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor privatno, trgovinsko in gostilniško

osobe za Ljubljano in zunaj.

Potniška tiskar.

Vestna in kolidor možno hitre

postrežba zagotovljena.

Zunanji dopis je priložiti znamko za odgovor.

Prosil se za natančni naslov.

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrovani katalog

s preko 300 slikami vseh vrst niklajst, ar-
brnih in zlatih ur, dalje vseh vrst solidne zlat-
nine in srebrnine, glasbil jeklenega in usnja-
tega blaga, kadilnih priprav itd. po izvirnih
3705-16

tvorniških cenah.

Niklajstna ura i remonto-
arka K 3 50

Sistem Roskopf pat. K 4—

Švicarska izvirna Ros-
kopf pat. K 5—

Registr. Adler Ros-
kopf niklajstna remon-
toarka na s dro K 7—

Goldnasta remontoar-
ka s kolešjem „Luna“
i dvojnimi pokrivali K 9—

Srebrna ren ont s ko-
lešjem „Gloria“ dprto K 8 40

Srebrna remontoarka
z dvojnimi pokrivali K 12 50

Srebrna oklepna veržica z obročkom
na vzmet, 10 gr teže K 26—

Ruska tulska niklajstna remontoarka s kolešjem
„Luna“ K 1 50, ura s kukavico K 8 50, budil-
nica K 2 90, kuhinjska ura K 3—, schwarz-
waldeška ura K 2 50.

Za vsako uro 3 leta pismenega jamstva. —
Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Prva tvornica za ure **Ivan Konrad**, c. kr.
dvorni dobavitelj, Most št. 667, Češko.

465-2

Prilika za nakup!

Prekrasna
žepna ura
z verižico
samo K 3 50.

30.000 komadov nakup-
ljenih, zato razpošiljam prekrasno 36urno
(ne 12 urno) Gloria srebrno remontoarko na
sidro, švicarsko kolesje z lepo dolbenim
okrovjem s sekundnim kazalcem in lepo
pozlačeno ali posrebrno verižico, natančno
lidočo za samo K 3 50. Dalje po-
nujam pristno pozlačeno 36 urno remonto-
arko na sidro, vleprimo švic ura s pozlač.
verižico za 5 kron. 3letno pismeno jamstvo
za vsako uro. Po povzetju razpošilja

S. KOHANE, izvoz ur Krakov št. 358.

Nbroj zahvalnih pisem in nešteto ponorob.
Za neugajoče denar nazaj. 4493

Odlikovana

Prva kr. tvornica klavirjev

Ljubljana

Gliserjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

Rudolf A. Warbinek

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

418erjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

Zimske obleke, zimske suknje, kožuhi, (dolgi in kratki), **salonske obleke, pelerine i. dr.** za gospode in dečke v velikanski izbiri. Strogo solidna, strokovnjaška postrežba.

Zaloga oblek A. KUNC
Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.
Pod Narodno Lavarano. 858-82

! Slovenci Slovincem !
Zelo važno za trgovce in obrtnike

Ker imam še precejšnjo zalogo **reklamnih koledarjev za leto 1909** in je sedaj skrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, **zahtevajte vzorce** katere radovolje pošiljam na ogled. Cene so brez konkurence tako da mi je mogoče s tiskom in blokom vred oddajati **komad po 15 vin.**

Vsem Slovincem se priporoča
Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11.

Podpirajmo se medsebojno! V slogi je moč!

Fr. Čuden
urur in trgovec
v Ljubljani
Prešernove ulice

Lepa božična in novoletna darila.

Najraznovrstnejša in najcenejša izbira:

Briljantni uhani in prstani.

Zlate, srebrne in nikljaste ure in verižice.

Prave švicarske ure „UNION“

ki so prav fine in natančne, a skoro nič dražje od drugih vrst.

Vsakovrstne lepe stenske ure.

Namizna oprava iz pravega in kina srebra.

Šivalni stroji lahkotekoči,

4454-2
kolesa najboljših vrst in vse kolesarske potrebščine.

Ceniki s koledarjem zastonj in poštne prosti.

Delničar

pravih švicarskih ur „Union“ v Biel (Švica).

Na revmatizmu in na protin trpečim rad brezplačno pismeno sporočim, kako sem popolnoma ozdravel od svojega trdovratnega muke polnega trpljenja. 239/12
Karel Bader, Monakovo,
Kurfirstenstrasse 40a.

Najlepši in najcenejši
novoletni reklamni KOLEDARJI z okusnim tiskom firme se dobe pri
Ivanu Bonaču v Ljubljani.
Vzorce dopošliem na željo brezplačno na ogled. 4320 5
Oddajajo se po skrajni ceni tudi sami bloki!

Umetni in trg. vrtnar
Ivan Bizovičar
Ljubljana
Kolezijske ulice 16
1279 se priporoča za 35
nasaditev vrtov, parkov in balkonov. — Velika izbira cvetočih in listnatih rastlin, vrtnic, prezimujočih cvetlic (perene), krasna cvetlična grmovja, konifere, cvetlice za okna in balkone.
Izvršuje kopke, vence in bukete za razne prilike.
Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.
Trgovina s cvetlicami itd.
Naročila na deželo hitro in vestno

Prepričajte se

da morete najcenejše in najboljše blago dobi samo pri firmi

František Mejdur
trojna italijanska družba
in odprema
Barhenti, damaski, gradli, kana-fasi, kretoni, zefiri itd. vse po najnižjih cenah.
Zahtevajte povsod
Novo platno z narod. znak.
Komad 23 m za 16 K — franko.
3904-6

Rjube brez šiva
2 m 25 cm dolge, 150 cm široke, zjam-ženo platno, 1 kos K 270.
Tucat damasta za brisače, 50 x 110, čisto platno K 8.—
Tkanina, 23 m, 82 cm široka, pripravna za vsako telesno in posteljno perilo K 11-50
45 metrov posteljnega blaga, oksford, flanela, ocfir K 17.—
Po povzetju pošilja
BERTOLD HOCHBERG, tkalnica, KOSTELEČ ČERVENÝ, Češko. 4196 3

Modna trgovina
A. Šinkovic dediči
v Ljubljani, Mestni trg
priporoča svojo bogato zalogo modnega blaga za dame in gospode, zlasti 4417-2
najmodernejše svilene, čipkaste in volnene bluze, vsakovrstna spodnja krila, predpasnike, reformne spodnje hlače za dame in deklice, moderce po najnovejšem kroju;
velika zaloga normalnega spodnjega perila: sraje, jopce, nogavice, kakor tudi rokavice glave, švedskih in volnenih.
Vsakovrstna kožuhovina je v veliki izbiri.
Vse potrebščine za krojače in šivilje.
Postrežba točna, cene zmjerne.

Cenjenim odjemalcem
v Ljubljani in na deželi
se priporoča
slovenska špecerijska trgovina
na debelo in drobno
M. Spreitzer,
Lu blana Stari trg (pri Plavcu).

Zajtrkovalna soba

Jvrcka

:: Vinarna ::

T. MENCINGER

Sv. Petra cesta 37 Ljubljana Resljeva cesta 3

priporoča razen svoje špecerijske trgovine tudi zalogo vsakovrstnih vedno svežih delikates kakor: šampanjca, konjaka, likerjev, najfinejšega jamajskega ruma, čaja, dalje vsakovrstnih najfinejših vin v steklenicah kakor tudi mesa in konzerv vseh vrst in znamk. —

Najfinejše aixer olje. 3582 10

Prijazna vinarna je p. n. občinstvu na razpolago.

Vsak dan sveže dunajske klobasice.

Usak petek sveže morske ribe.

Trgovina s
špecerijskim blagom.

Trgovina z moko
in deželnimi pridelki.

LJUBLJANA * A. ŠARABON * LJUBLJANA
priporoča svojo novourejeno

glavno zalogo rudninske vode.

Točna in solidna postrežba.

Velika pražarna za
kavo, mlin za dišave
z električnim obratom.

Na drobno in debelo!

Na drobno in debelo!

Zaloga brinja in sliv
za žganjekuko.

Praktična darila za Miklavža in Božič

priporočata

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice šte. 9.

4400-3

Plüss-Staufer-jev klej
neprekosljiv za lepjenje
strti predmetov.

Naprodaj ima **Fran Kellmann** v
Ljubljani. 3989-3

Kašelj

nastopa pri ljudeh vseh starosti.

Mučne krčevne napade, ki otroke
slabe, odrasle pa motijo v poklicu,
pomiri in ublaži raba 2

Zhimomel Scillae.

34 Prosim, vprašajte zdravnika. 34
Steklenica 2-20 K, po pošti frako, če se
pošlje denar naprej 2-90 K. 3 stekl., če se
pošlje denar naprej 7 K. 10 steklenic, če se
pošlje denar naprej 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga

B. FRAGNERJEVA LEKARNA

539 c. in kr. dvorni dobitelj. 10

Praga III., šte. 303.

Dobiva se po skoro vseh lekarnah.

Pazite na ime
izdelka, izdelo-
valca in var-
stveno znamko.

Pozor! Slovenske dame! Pozor!

Elegantne klobuke

za dame in za otroke

2321-24

priporoča

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg št. 21
modna trgovina ter salon za damske klobuke.

.. .. Filialka v Kranju, Glavni trg.

Svoji k svojim!

Primerne božična
in
novoletna darila.

Velika zaloga

juvelov, zlatnine, srebrnine ter
raznih ur. 3527-10

Lastna delavnica
za popravila in nova dela.
Blago prve vrste.

Solidna postrežba. Cene najnižje.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami
ter zapriseženi sodnijski cenilec.
Ljubljana, Wolfove ulice 3.

Fotografski umetni zavod Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko
spadajočih naročil kakor: reproduciranje,
povečevanje, fotografiranje tehničnih
predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

3'63-10

Češko

(ne nemško)

budjeviško svetlo pivo

in
temni granat

prodaja
v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

glavna zaloga za Kranjsko

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 26,

kjer smo ustanovili tudi

Češko budjeviško pivnico

kakor že pred več leti jako renomirano pivnico
v Zagrebu. 3071-2

Zelošnik c. kr. avstrijskih državah uradnik.
Klobuke cilindre in
čepice
v najnovejših fazonah in v veliki izbi
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Pod trdnico št. 2. Postaja elek. železnice.

Slovenske gospodinje!

Ako se ravnate po geslu „Svoji k svojim“,
tedaj ne kupujte več kavne primesi (cikorije) iz nemških
tovarn, temveč samo

„Zvezdno“ cikorijo

ki jo izdeluje „Prva Jugoslovanska tovarna za
kavne surogate“ v Ljubljani.

Zaurnite odločno podobno nemško blago in
zahtevajte pri svojem trgovcu, naj se vam da slovenska

„Zvezdna“ cikorija

4323 2

Ljubljana

Stritarjeve ulice št. 4.

Nova slovenska trgovina Lenasi & Gerkmann

4338 3

se otvori dne 1. decembra 1908.

Priporočava veliko zalogo manufakturnega in suknenega blaga.

Posebno za Miklavža in božič zelo ugoden nakup.

Nizke cene!

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

Solidna in točna postrežba!

Stritarjeve ulice št. 4.

Ljubljana